Mann Tax Services
Individual, Trucking or Business Taxes
As Low As $29.99
CTEC California Tax Education Council Approved Tax Preparer
For Fast Refund: e-file
For Appointments.
Ph:(510) 468-9381
Email: manntaxservices@gmail.com

Gurdawar S. Mann

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa
510.406.5056
BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Bob Seth
408.807.9784
INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Kuldip Singh Dhariwal
Attorney At Law
Tel: (510) 744-1280
Fax: (510) 744-4192

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ
3100 Mowry Ave. #303, Fremont, CA 94538
E-mail: kuldipdhariwal@yahoo.com

Tenth Year in Publication ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢
ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ
Email:punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 8, February 21, 2009 — 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 — Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਹੀ ਕਦਮ-ਉਬਾਮਾ

787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮਾਲੀ ਪੈਕੇਜ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਡੈਨਵਰ, ਕਾਲੋਰਾਡੋ: ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮਹਾਮੰਦੇ ਦੀ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਬਿਲ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਪਾ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਕੇਜ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹਲਫ ਲੈਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਨਿਸ਼ਚੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਡੈਨਵਰ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਹੁਲਾਰਾ ਬਿਲ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਬਿਲ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਡੈਨਵਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਆਫ ਨੇਚਰ ਐਂਡ ਸਾਇੰਸ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਊਰਜਾ ਦੇ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਰਜੀ, ਹਵਾਈ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੇ ਨਵਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨਅਤਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਬਿਲ ਉਤੇ ਸਹੀ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 3 ਉਤੇ)

ਪਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਕਈ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ

ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ 26 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕ ਕੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਅੱਧ-ਪਚੱਧ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਘੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਇਹ ਕੌੜਾ ਅੱਕ ਚੱਬ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੇ ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ ਉਸ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਮਈ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ ਉਪਰ ਲੰਘੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਤ ਸਮੇਤ ਮਾਲਾਕੰਦ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਾਲ 2007 ਤੋਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਘਮਸਾਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਸੂਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਹੁਣ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਣਗੇ, ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣਾ ਪਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਲੜਕੀ ਅਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੁਰਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਉੱਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੰਜਣ ਬਣਾਇਆ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਵਲੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ 2009-10 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਦਾ ਵਹੀ-ਖਾਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਦਾ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਖਰਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਜਤਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਸਾਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ, ਸਿਹਤ, ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨੀ ਸਜਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਜਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਿਚ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉਤੇ)

ਕਾਰ, ਘਰ, ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਿਜਨਸ

ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
Truck Insurance
Liquor Store/Gas Stations
Workers Compensation
Manjit Gill
Prisident
CA Lic#OB23990
CSE Civil Service Employees Insurance Group
Gill Financial & Insurance Services
510-415-2368
209-524-4008
www.gillfinancial.com

ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
Raja SWEETS & INDIAN CUISINE
LUNCH BUFFET - DINNER - TAKE OUT - CATERING - BANQUETS
TOLL FREE 1-866-FOR RAJA
ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਆਲਟੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।
Wholesale and Retail
Raja Indian Cuisine & Bar
Ph: 510-264-9300
1275 W Winton Ave
Hayward, CA 94545
Ph: 510-489-9100
Fax:510-489-9111
31853 Alvrado Blvd
Union City, CA 94587
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ।
Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next party
Or visit us: www.rajasweets.com

Law Offices Of Manpreet S. Gahra
*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
*ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
*ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ

Manpreet S.Gahra
Attorney At Law
Berkeley Office
2161 Shattuck Ave. #304, Berkeley
Ph. 510-841-4582
Fax: 510-217-6847
Sacramento Office
Call For Appointments
Ph. 916-924-1617
Email:manpreet@gahralaw.com

JEEWAY PUNJAB ENT. & 5 STAR INC.

ੴ ੴ ੴ ੴ ੴ ੴ

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਆਓ ਸਾਰੇ ਰਲ ਮਿਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਵਲੋਂ 8 ਮਾਰਚ, 2009 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 9ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ। ਆਪਸੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ, ਜਾਤਾਂ-ਪਾਤਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਬਣਾਈਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਆਪ ਚੱਲੀਏ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲੀਏ।

ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ!

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਜੱਸੀ ਬੰਗਾ (ਕਮਿਊਨਟੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ) ਫੋਨ: 916-796-5003

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

E-mail: jlbanga1@yahoo.com

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਹੀ ਕਦਮ-ਉਬਾਮਾ

ਪਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋ ਬਿਡਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਾਬਰਟ ਗਿਬਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਜੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੈਕੇਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਪੈਕੇਜ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈਵੇਅ ਬਣਾਉਣ, ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ, ਸਹਿਤ ਸੰਭਾਲ, ਨਵਿਆਈ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਊਰਜਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਉਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤਹਿਤ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਜੌਬਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੀ ਰੁਚੀ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰ ਖਰਚ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਵੀ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭੱਤੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸਟੈਂਪਸ ਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਤੇ ਖਰਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਘਰ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪੰਜਾਹ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਕ ਪੈਕੇਜ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਏਗਾ? ਜਦੋਂਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸੰਦੇਹ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਆਸਾਂ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਦੀ ਛੜੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਿਲਾਈ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਬਾਂ ਛੁਟਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਅਸਰ ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗਣਗੇ।

ਉਧਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਹ ਮਾਲੀ ਹੁਲਾਰਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਨ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਸਟੇਟਾਂ ਵੱਲ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਸਟਾਇਲ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਇੰਡੀਆਨਾ ਅਤੇ ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਵਿਧਾਨਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਹਮਾਇਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਨਿਤਰੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ 1930 ਦੇ ਮਹਾਮੰਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਪੇਸ਼ ਵਰਤਮਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਏਲਚੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਛੋਹ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਰਾਹੀਂ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਣ ਲੱਗੇਗੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਰੁਖ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸੈਕਟਰੀ ਰਾਬਰਟ ਗਿਬਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਮੰਦਾ ਅਜੇ ਹੇਠਲੇ ਤਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਬਦਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਥਾਂ-ਸਿਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਇਕ ਸਹੀ ਕਦਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਣਗੇ।

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਾਹੀਂ ਉਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਪਾ ਕੇ 35 ਲੱਖ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ।

ਇੰਜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਬਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਉਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨਾ ਕੋਈ ਇੰਨਾ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ।

ਉਧਰ ਜੌਹਨ ਮਕੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਸੀ.ਐਨ.ਐਨ. ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਡੈਮੋਕਰੈਟ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਮਾੜੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਹੋਰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਸਦਨਾਂ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੇਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਸੰਮਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਤੇ ਅੜਿੱਕਾ ਨਾ ਡਾਹ ਸਕੇ। ਸਾਊਥ ਕੈਰੋਲਾਈਨਾ ਤੋਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸੈਨੇਟਰ ਲਿੰਡਸੇ ਗ੍ਰਾਹਮ ਨੇ ਖਫਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਆਖਿਆ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਹੀ ਸਮਝੋ।

ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਿੱਤ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਪਿਛੋਂ ਸ੍ਰੀ ਉਮਾਬਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਫੀਨੀਕਸ, ਐਰੀਜੋਨਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੁੱਝੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦਾ ਕਚੂਮਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਬ-ਪ੍ਰਾਈਮ ਫਾਰਮੂਲੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੁਲਬੁਲਾ ਫਟਣ ਉਪਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਟੁੱਟਣ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੇ, ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਕਦੇ। ਮਜਬੂਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਅੱਗੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਪਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਪਾਸ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਖਰਾਬ ਅਸਾਸੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 700 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੰਗਾਮੀ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਕਾ ਹੀ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਵੰਡੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪੈਸਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਰਚਿਆ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦੀ ਤੰਗੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣੀ ਰਹੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਉਸ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਰਕਮ ਵਰਤ ਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਖਰਾਬ ਅਸਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਜੇ ਦੱਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਸੰਕਟ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਘਟਾਈ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵੀ।

ਉਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਰਦਰਦੀ ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਝੋਕੇ ਸਨ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਟੋ ਵਰਕਰਾਂ, ਇਸ ਸਨਅਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ, ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਤਿਆਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਆਟੋ ਸਨਅਤ ਬੜੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਈਸਲਰ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕੰਢੇ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ: ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਰੀ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਸਹੀ ਸਾਧਨ ਨਾ ਜੁਟਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 92000 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਜਟ ਦਾ ਖੱਪਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਬਾਰੇ 42 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਅੜਿਕੇ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੜਿਕੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 14.14 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸ ਹਨ। ਬਜਟ ਯੋਜਨਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਾਸ ਤਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਹਨ ਪਰ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਚੁਕੇ ਹਨ ਪਰ ਤੀਜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਤੇ ਅੜੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਸੈਨੇਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਬਜਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸੈਨੇਟ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗਾ।

ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਟੈਕਸਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10% ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

PANNUN THE LAW FIRM
ATTORNEYS & COUNSELLORS
ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ
ਤੁਹਾਡਾ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀ ਡੀਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ?
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ
ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕੇਸਿਜ਼
☐ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲਜ਼
☐ ਰੀਲੀਜਿਅਸ ਵਰਕਰਜ਼
☐ ਬੋਨਾਫਾਇਡ ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼
☐ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ
☐ 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
☐ ਕੈਨਸੇਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ

NEW YORK
T 718.672.8000
JACKSON HEIGHTS, NY 11370
• ADMITTED IN THE STATE OF NEW YORK ONLY
CALIFORNIA
T 510.796.9000
39300 CIVIC CENTER DR.
SUITE 170 FREMONT, CA 94538
FREMONT, CA 94538

Former Samorga Bob's Buffet Bldg.

India Garden®
RESTAURANT & BANQUET
910 Lincoln Rd. East, Vallejo, CA 94591
For more Info Call: Pradeep @ 510.325.8433
www.indiachaatandsweets.com
For Indoor & Outdoor Weddings and Family occasions.
Banquet Gathering upto 500 Guests
• RECEPTION, WEDDINGS, BIRTHDAYS, BABY SHOWERS
• CORPORATE MEETINGS
• QUINCEANERA OR SWEET 16 PARTIES
• PERSONALIZE & DECORATE TO YOUR OWN TASTE
• GUARANTEED BEST PRICE & SERVICE IN TOWN

Ph: 707.645.1700

India Chaat & Sweets®
Fine Indian Cuisine
824 University Ave. Berkeley CA 94710
www.indiachaatandsweets.com
Wed-Mon ~ 11:30-9:30 • Fri-Sat ~ 11:30-10:00
Ph: 510.704.1200

Oakland Location
India Sweets & Catering®
Ph: 510.444.7252
Catering for all occasions upto 10,000 guests

ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਭੁਗਤਿਆ

ਅੰਬਾਲਾ : ਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਦੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਡੇਰੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਛਤਰਪਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਅੰਬਾਲਾ ਸਥਿਤ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਕੇ. ਵਰਮਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਆਰ.ਸੀ.-8) ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਾਈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਜੱਜ ਨੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਗਲੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਲਈ 21 ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਜੱਜ ਨੇ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ 28 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਜੁਆਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

Visit us on the web:
punjabtimesusa.com
Ph: 847-359-0746

ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਕਿਲਾ ਰਾਇਪੁਰ ਦਾ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡ ਮੇਲਾ

ਡੇਹਲੋਂ : ਗਰੇਵਾਲ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ 74ਵਾਂ ਮਿੰਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਲੰਘੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਅੰਤਮ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੈਅਰਮੈਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੋਵਾਲ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਗਰੇਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ। ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਕਬੱਡੀ, ਬੈਲਗੱਡੀਆਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਕੀ, ਅਥਲੈਟਿਕਸ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ, ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਲੋਡ-ਅਨਲੋਡ ਦੇ ਫਸਵੇਂ ਭੇੜ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਲਾ ਗਏ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ 100 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮਾਣ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ। 60 ਤੋਂ 65 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। 70 ਤੋਂ 75 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੰਦਾਂ ਥੱਲੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੱਬਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 75 ਤੋਂ 80 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਂ ਰਹੀ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ 200 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਅਮਨਦੀਪ ਅਤੇ 800 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਸਤਨਾਮ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਲੜਕਿਆਂ ਦਾ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਟੀ.ਟੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਰਗ 'ਚ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਚੋਟੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲਿਆ। ਲੜਕਿਆਂ ਦਾ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟ ਮੁਕਾਬਲਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਗੋਲਾ ਸੁੱਟਣ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਟੈਫ਼ੀ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੰਮੇ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਦੌੜ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਾਕੀ ਦੇ ਫ਼ਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਕਲੱਬ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਇਲੈਵਨ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਗੋਲਡ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਅੰਡਰ-19 ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਫ਼ਾਈਨਲ ਸੰਗਰੂਰ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਨੂੰ 3-2 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਹਾਕੀ ਖ਼ਿਤਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਭਾਰਤ ਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ 1-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਫ਼ਤਿਹ ਕੀਤਾ।

ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਖ਼ਿਤਾਬ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਲਿਆ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਵਰਗ 'ਚ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦਿੱਤੀ। ਫ਼ਾਈਨਲ 'ਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਲੋਡ-ਅਨਲੋਡ ਕਰਨ 'ਚ ਰਾਏਕੋਟ ਦੀ ਲੇਬਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਚਾਵਾ ਪਾਇਲ ਦੀ ਲੇਬਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਲਿਆ। ਬੈਲਗੱਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ 'ਚ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਸੀ ਕਲਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਵੀਟੋ ਛਪਾਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫ਼ਿਲੌਰ ਅਕੈਡਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤਬ ਵਿਖਾਏ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਕਰ ਉੱਠੇ। ਗਾਇਕ ਚਮਕੌਰ ਖਟੜਾ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਵਾਰਿਸ ਨੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਸੁਰ ਬਿਖੇਰੇ।

ਸੈਣੀ ਤੇ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ 'ਚ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲ ਲਏ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਜੀ.ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ.ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਆਈ.ਜੀ. ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਣੀ ਨੇ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਦਕਿ ਸੈਣੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਆਈ.ਜੀ.ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਉਪਰੰਤ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਰਡ ਆਫ ਆਨਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ਮੌਕੇ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਰਾਓਂ ਤੇ ਬੀ.ਕੇ.ਬਾਵਾ, ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਰਾਏ ਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮਾਲਗੱਡੀ ਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ, ਬੱਚੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਸਿਰਸਾ : ਮਾਨਵ ਰਹਿਤ ਰੇਲਵੇ ਫ਼ਾਟਕ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਨੇਹਰਾ ਦੀ ਢਾਣੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਿੰਦਰ, ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਜਾ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਟੱਕਰ ਵਿਚ ਕਾਰ ਦੇ ਪਰਖਚੇ ਉੱਡ ਗਏ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਜੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

Real Estate and Home Loans

For buying or selling your home

Call Aman Hundal at: 209-918-6464

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California-Bay Area, Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres, Riverbank, Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਲੋਨ ਮਾਫ ਕਰਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਲੈਣਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਨਾ ਦਿਓ।

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਥਰੌਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

Century 21 M&M and Associates

ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੌਦਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਜ਼ਬਤ ਹੋਇਆ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਘਰ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

Aman Hundal
Broker Associate/ Realtor
MBA Marketing
License No. : 01839828
Century 21 M&M and Associates
605 Standiford Ave Ste D
Modesto, CA 95350
Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285
ahundal@c21mm.com

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

***Auto*Home*Life*Business**
***Workers Comp.**

Farmers offers more discounts than anybody else.

Call me today to insure that your assets are protected.

*ਆਟੋ
*ਹੋਮ
*ਬਿਜਨਸ
*ਹੋਮ
*ਲਾਈਫ
*ਵਰਕਰਜ਼ ਕੌਂਪ.

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Kiran Hundal

(209)345-0183

khundal@farmersagent.com
CA insurance License # 0F96503

1900 Standiford Ave.
Modesto, Ca 95350

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

FARMERS®

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੀ

Truck Insurance at very competitive rates.

ਅਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਰੇਜ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ

ਬਾਦਲ ਦੀ ਗੁੱਝੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਖੱਖੜੀਆਂ ਕਰੇਲੇ

ਡੱਬਵਾਲੀ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਚ.ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਦੁਫਾੜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਹਰਿਆਣਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੰਥਕ ਜਿੱਤ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਭਰਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਬਣੀ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿਲਮੱਠ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

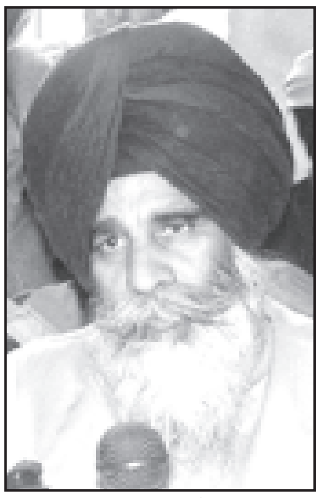

ਜਥੇ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ

ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਆਸੀ ਵੱਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੱਗੀ ਦੌੜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੁਫਾੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਲਵੀ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਸ. ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੁਨੇਜਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿਚ ਫਸੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਅਸਲੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਨਕਲੀ। ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਧੜੇ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਚੌਧਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਰਕੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਆਸਵੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰਬੀਨ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਇਕ ਕਿਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਟੋ-ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੁੱਠੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤੇ ਹਕੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਖਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪੱਤਾ ਸੁੱਟਿਆ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ ਸਿਆਸੀ ਵਕਾਰ ਦੇ ਗੇੜ 'ਚ ਫਸ ਗਏ। ਹਾਲਾਤ ਇੱਥੋਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂ ਹੁਣ ਇਕ-ਦੂਸਰੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਖੇਡ ਕੇ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਾਬੋ-ਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੀਂਡਾ ਵਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਦੇ ਗਏ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਨਲਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਗੋਂ ਸ੍ਰੀ ਝੀਂਡਾ 'ਤੇ ਢੁਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਹੀਕਲ ਲਈ ਲਾਲਬੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਗੰਨਮੈਨ ਲਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰੰਕਡਾ ਦੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਦਾ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਹ (ਨਲਵੀ) ਲੈ ਕੇ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜੁਨੇਜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਮਿਲੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਾਪਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੱਥੋਂ ਵਿਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ 30 ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਚੋਂ 18 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਨਲਵੀ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਨਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬਾਡੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 11 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 10 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ 9 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਦੁਫਾੜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇਕ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਬੜੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਗਠਨ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਮੂਹਰੇ ਉਠਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਲਬੱਤੀ ਅਤੇ ਗੰਨਮੈਨ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਤੁੱਕਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਬੱਤੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਗੰਨਮੈਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਲਾਲਬੱਤੀ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਰੱਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਸਮੇਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ।

ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ-ਮਾਨ

ਬਠਿੰਡਾ : ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਲਈ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਡਾ ਰਿਹਾ, ਬਲਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਭੈ ਏਕੋ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦੇ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਲਾਇਆ।

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਤੋਂ ਜਨਰਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਬੀ ਬਾਦਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਜਨਰਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਤੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰੁਸਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਖੁਦਗੁਰਜੀ ਲਈ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦੇਣ।

CALIFORNIA SHINE DENTAL

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

Ph:408-223-9600 www.californiashinedental.com Email:info@californiashinedental.com

Certified Invisalign Provider

$2500 Off Invisalign
Free Sonicare Toothbrush

Free Dental Exam

Free Teeth Whitening
with treatment $399 value

Cash Patients 50% Off

Dr. Gagan Sandhu, DDS

- New Patients Welcome
- State of the art dental equipment and technology
- Easy Payment Plans available
- Same Day Emergency Service
- Open 7 Days 9am to 7:30pm

Please do call us for second opinion

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸ਼ਾਈਨ ਡੈਂਟਲ

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰੀਬ

Punjab Times
Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:
Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:
Mandeep Singh

California Bureau:
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664
Director Bus. Relations:
Pritam S. Grewal
408-406-0703

Jalandhar Bureau:
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Missisipi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusettes, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 65 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 300 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer
The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.
Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੰਜਨ ਬਣਾਇਆ

ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਬਜਟ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਚੰਗਾ-ਖਾਸਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਕਰੀਬ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਜਨਾ ਲਈ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਨਾ 1.20 ਕਰੋੜ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਸੁਸਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਢਾਂਚਾਗਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੁਖਰਜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਯਾਤ ਮੁਖੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ, ਕਾਲੀਨ, ਚਮੜਾ, ਗਹਿਣੇ-ਗੱਟਿਆਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਆਦਿ ਲਈ ਲਦਾਨ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਲਦਾਨ ਬਾਅਦ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਵਿਆਜੀ ਮਦਦ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ਼ੇਅਰ ਇੰਡੈਕਸ ਸੈਂਸੈਕਸ ਦਾ ਕਰੀਬ 200 ਅੰਕ ਡਿੱਗਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਵਰਗ ਟੈਕਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਰਗ ਪਿਟਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਲਗਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਵਿਚ ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਨੀਤੀਗਤ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਬਜਟ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਕ ਲੱਖ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਬਜਟ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 34 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੀ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਿਮ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਜਟ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਮ ਮੁਖਰਜੀ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜਟ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰਫ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਫੌਰੀ ਤਵੱਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਿਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 80 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਅਤੇ 41.6 ਫੀਸਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। 30 ਫੀਸਦੀ ਮਰਦ ਅਤੇ 37.5 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਫੈਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁੰਗੜਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 12 ਤੋਂ 23 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਪੋਲੀਓ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ 1998-99 ਵਿਚ 72 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 2005-06 ਵਿਚ 60 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ 142 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 100 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰਮਾ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੂ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।

ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ਼ 47000 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰੇਗੀ

ਡਿਟਰਾਇਟ: ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਆਰਥਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 30 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ 47000 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰੇਗੀ।

ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 13.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਰਥਕ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵਿਗੜੀ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ 16.6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਗ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ 2017 ਤਕ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜ ਸਕੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਕਾਫੀ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਜੀ ਐਮ ਨੇ 18 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸੰਨ 2012 ਕ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਾ ਕੇ 72000 ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿ 2008 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ 92000 ਸੀ।

ਓਧਰ ਆਟੋ ਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੇ ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ 5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ 3 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਟੋ ਵਰਕਰਾਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਪਿਛੋਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਮੁਖ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ 3000 ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣੇ ਬੰਦ ਕਰੇਗੀ। ਕਰਾਈਸਲਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੁਲ 11 ਲੱਖ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਕਣਗੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਸਭਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਤੀਜੀ ਕੰਪਨੀ ਫੋਰਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ।

ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਲੜ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਇਲਾਵਾ ਕੁੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸੱਜਣ-ਸੰਵਰਣ ਲਈ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਿਰਫ ਮਦਰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਲਕਾਇਦਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਰਿਚਰਡ ਹਾਲ ਬਰੂਕ ਨੇ ਲੰਘੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਨੇ ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨੋਂ ਇਕੱਠੇ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸਵਾਤ ਘਾਟੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਟਾਲ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਨੇ ਇਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਐਮ.ਕੇ. ਨਾਰਾਇਣ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਮੈਨਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹਾਲ ਬਰੂੱਕ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ''60 ਸਾਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਾਰੇ ਇਕ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਸਾਡੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੀ ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਖਤਰਾ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।''

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਵਾਤ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ।

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 160 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਸਵਾਤ ਵਿਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮੋਰਚਾਬੰਦੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵਿਰੁਧ ਤੋਪਾਂ ਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਗੰਨਸ਼ਿਪ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਐਨ.ਡਬਲਿਊ.ਐਫ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਮੂਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਅਤੇ 2007 ਦੇ ਪਾਣੀਪਤ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਧਮਾਕੇ ਵਿਚਾਲੇ ਡੂੰਘਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਡਾਨ' ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿਚ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੇ ਤਾਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਚੱਜ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਨਾਲ 30 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮਰੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਾਇਲਟ ਰਹਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਖ਼ਾਤਕੂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੈਂਪ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫਗਾਨ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਸੁਰਪੁਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੁਰਮ ਏਜੰਸੀ ਵਿਖੇ ਲੰਘੀ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦਾਗੀਆਂ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਲੜਾਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਮੁੱਲਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾ ਸਦਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਥੇ ਤਕਰੀਬਨ 40 ਅਫਗਾਨ ਲੜਾਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕੈਂਪ 1979-89 ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ ਅਫਗਾਨ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਉਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ
ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ
ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇਅ ’ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਕਾਂ ਤੇ ਬਜਰੰਗੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ

ਪਟਿਆਲਾ : ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦਿਵਸ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੀ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ।

ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਮੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੇ ਨੰਗੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੀ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੰਘੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਫੜਾ ਤਫੜੀ ਮੱਚੀ ਜਦੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰੀ ਫੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ‘ਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ‘ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖੜੀ ਤੱਕ ਵੀ ਬਨ੍ਹਵਾਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਫੜੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਅੱਗੇ ਰੋਂਦੀਆਂ-ਕੁਰਲਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਭਲੇਮਾਣਸਾਂ’ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੁੰਡਾਂ ਅਨਸਰ ਬੇਖੌਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਗ੍ਹਾ ਲੀਲਾ ਭਵਨ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਗੋਪਾਲ ਸਵੀਟਸ ਦੀ ਭੰਨਤੋੜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ‘ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ। ਹੱਦ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਕ ਤੋੜਭੰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. (ਸਿਟੀ-1) ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਏ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਗਾਰਡਨ, ਬਾਈ ਨੰਬਰ ਫਾਟਕ, ਡੀਅਰ ਪਾਰਕ, ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਰਵੀਕਾਂਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ‘ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਪੱਛਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨਾਲ ਫੋਨ ‘ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਫੋਨ ‘ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ ਉਪੰਰਤ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮਾਹੌਲ ਸ਼ਾਂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਖ਼ਤਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਨੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਅਵਸਰ ‘ਤੇ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਨਾ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮਹਾਂਨਗਰ ਸੰਯੋਜਕ ਰਾਜਨ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਸਮਾਜ ‘ਚ ਦੁਰਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ। ਪਰ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ-ਲੜਕੀਆਂ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਪਰੋਸਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ‘ਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਮਨਘੜਤ ਕਲਾਤਮਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇਕ ਦਸ਼ਕ ਪੂਰਵ ਤੱਕ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਜਾਂ ਵੈਲਨਟਾਈਨ ਡੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਦਿਨ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਾਰਡ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵੇਚਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘੜੀਸਿਆ

ਜੀਂਦ : ਜੀਂਦ ਦੀ ਰੋਹਤਕ ਰੋਡ ਚੌਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਐਸ.ਆਈ. ਮੂਲਾ ਰਾਮ ਨੇ ਬੀਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੈਲੇਨਟਾਈਨ ਡੇ ਮੌਕੇ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਤੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੜੀਸਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਖੜੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ‘ਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਦੀ ਇਸ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਮੂਲਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਯਤਨ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ?

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ’ਚ ਮਿਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਿਕਵਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੰਗ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਲੋਂ ਖਮਾਣੋਂ ਦੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਫੂਡਜ਼ ਐਂਡ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਟਿਡ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ‘ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਬਿਸ਼ ‘ਚ 36 ਕਰੋੜ ਦੀਆਂ ਅਣ-ਐਲਾਨੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ‘ਚ ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਿਕਵਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕੁਹਾੜਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖਮਾਣੋਂ ਸਥਿਤ ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੁਲ 5 ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ‘ਤੇ ਛਾਪਾਮਾਰੀ ਤੇ ਸਰਵੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਿਥੇ 6 ਕਰੋੜ ਦਾ ਅਣਐਲਾਨਿਆ ਸਟਾਕ ਮਿਲਿਆ, ਉਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਕ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ 2007-08 ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਗਈ, ਉਥੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 08 ਤਕ ਭਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ‘ਚ ਸ਼ੇਅਰ ਫਲੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਿਮਟਿਡ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਅੱਜ ਤਕ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਅਕਾਉਂਟਸ ਬੁੱਕ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਇਆ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਚ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸਾਲ 2007-08 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ‘ਚ ਮਾਰਚ 2008 ਤਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ‘ਚ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਛਾਪਾਮਾਰੀ ‘ਚ ਲਕਸ਼ਮੀ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਲ ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਅਕਾਊਂਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2007-08 ‘ਚ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀ.ਏ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2007-08 ‘ਚ 30 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 30 ਕਰੋੜ ਸਰੈਂਡਰ ਕਰਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਮਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕ ਲਾਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਕੀ ਹੈ।

Real Estate and Loans Under One Roof

We can help you get a loan with as little as 3% down.
Interest rates are historic low and to get your dream home or investment property.
Call: Sam Chahal Tel: 916-612-5773

Reo-Bankowned Properties
Serving from Bay Area to Sacramento

Sam (Sohanpreet)Chahal
CA Lic. 01504071
Realtor/Notary Public
e-mail:sam@jassigill.com

We Help You Buy/Sell Business & Homes

For Buying and Selling Residential, Commercial property and for Loans in Sacramento area

It’s a Great time for Investors and first time buyers to buy their dream home.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

For Investment

An active investor typically buys a property and then makes repairs or improvements with the intention of selling the property for a profit. Here how I can help:
1. I will put you in contact with contractors and handyman to fix that property.
2. I will help you find a renter. 3. I will show you how to get positive cash flow.

Buying Your First Home

Home ownership is the cornerstone of the American Dream. But before you start looking, there are a number of things you need to consider:

Buying a home can mean building significant value through the years.
Think carefully about how much you can afford to spend and consider borrowing guidelines like those used by Fannie Mae.
Pre-qualifying with your lender is a good way to determine how much house you can afford.
You will need cash for a down payment and closing costs. Generally speaking, the higher the down payment, the lower the interest rate and monthly mortgage payment.
In addition to your mortgage payments, you will also need to consider the other costs of home ownership.
Schools, taxes, services, crime rates, transportation, and zoning are important considerations when selecting a neighborhood.
Please contact a Broker, they can be valuable sources of information . A broker that belongs to the Multiple Listing Service will be able to offer a wider variety of homes to choose from.
Remember to consider resale value when buying your home.

Golden State Realty

Sacramento Office: 8695 Territorial Way, Elk Grove CA 95624
Tel: 916-612-5773 Fax: 916-689-5707

ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 5 ਹਲਕੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਰਾਰ

ਜਲੰਧਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਸੁਮਜੀਤ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਠਿੰਡਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ 8 ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੋਂ ਢੁੱਕਵੀਂ ਫੋਰਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੁਲ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 18711 ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੂਰਮਹਿਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਪ ਚੋਣ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨਵੀਂ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ 1 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਸੋਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ 94 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਕੋਲ ਫੋਟੋ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬੋਗਸ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਤਦ ਤੱਕ ਨਵੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਕ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। 22 ਅਤੇ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓ. ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਬਣਵਾ ਸਕਣ।

ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 2 ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 1 ਕਰੋੜ 68 ਲੱਖ ਹੈ। 18 ਅਤੇ 19 ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਣਵਾਉਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਿਰਫ 0.52 ਫੀਸਦੀ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਾਦਲਾਂ ਲਈ ਕੱਢਣੀ : ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਕਿ ਬਠਿੰਡੇ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ, ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵਿਰੁਧ ਆਮ ਵੋਟਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਭੁਗਤਣਗੇ ਅਤੇ ਨੌਬਤ ਇਥੋਂ ਤਕ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਮੂੰਹ ਲੁਕਾਉਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੀਟ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਾਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਸੀਟ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਾਰ ਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ 9 ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 7 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ 2 ਸੀਟਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੋਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਖ਼ੁਦ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ 7000 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚ ਆਏ ਸਨ।

ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਤਿਆਰ ਖੜੇ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਲੰਬੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਜੋਗਾ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਮੌੜ ਤੋਂ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਸਮੇਤ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਸੱਤ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਹਰਮਿੰਦਰ ਜੱਸੀ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਤੋਂ ਜੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਗਾਗੋਵਾਲ, ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫ਼ਰ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਤੋਂ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਬਾਂਸਲ ਸਮੇਤ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਰਹਿ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ 60 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇਗੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਖਰ 60 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕਰਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਠੋਕਿਆ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਲਾਇਲਪੁਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੜਾਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮੀਨਾ ਨੂੰ ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ : ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਐਵਾਰਡ 'ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ' ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਿਆਤ ਖਾਨ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਐਪਲ ਐਵਾਰਡ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਐਵਾਰਡ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹੈ। ਸਮੀਨਾ ਖਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਮਾਈਕਰੋਬਾਲੋਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੈਚੂਲਰ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ 1990 ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਚਲੀ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਇਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਡੀ. ਪੌਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਖਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਚਿੰਤਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਓਵਾਦੀ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰੂਪੋਸ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਖੁਫੀਆ ਤੰਤਰ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਇਹ ਨਕਸਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਨਕਸਲਵਾਦ ਦੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਪੱਕੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ 'ਚ ਨਕਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕਿ ਰੂਪੋਸ਼ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੈੱਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਂਜ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੈ, ਪਰ ਝਾਰਖੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੱਟੜ ਮਾਓਵਾਦੀ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੂਬੇ ਦੇ 23 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੱਥ ਲੱਗੀ।

ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਨਕਸਲੀ ਨੇ ਤਫਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਓਵਾਦੀ) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਨਕਸਲੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਦੂਬੇ ਨੂੰ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦਾ ਮੁਖੀ ਥਾਪ ਕੇ ਇੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਨਾਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਲੀ ਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਨਾਂ ਦੱਸੇ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕੀ ਹੈ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਫ਼ ਉਸਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਬੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਦੱਸਿਆ, ਉਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਕਸਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਕੈੱਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ।

ਉਂਜ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਜਾਂ ਸਨਸਨੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਨਾ ਬਣੇ।

ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ 'ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਸਿੱਧੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਿਰਫ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਨਕਸਲੀ ਦੀ ਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਕਸਵਾਦ ਦੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨ ਲਈ ਮਾਓਵਾਦੀ ਅਕਸਰ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਕਈ ਕਸਬਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਲਵੇ 'ਚ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ, ਧੂਰੀ, ਸੰਗਰੂਰ, ਮੋਗਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮਾਨਸਾ, ਬਠਿੰਡਾ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਈ ਸਰਗਰਮ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਾਬਕਾ ਨਕਸਲੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਦਰਦਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪੋਸ਼ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਚਿਹਰੇ ਹਨ।

Commercial Real Estate in Michigan

ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਲੋਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Hot Listings

1.Gas Station with Property
Gallons 110k, Inside 80k Plus lotto
Asking 6.79k

2.Gas Station With Property
Gallons 65k, Inside 95k Plus Lotto
Asking 8.50k

3. Liquor Store With Property
85K Plus Lotto Monthly Sale
Asking 5.75k

4. Liquor Store With Property
70k Plus Lotto Per Month
Asking 5.25k

5. Gas Station With Property 30k Gallon, 45k Inside Plus Lotto Per Month, **2.59k**

6. Gas Station With Property
Gallons 25k, Inside 80k Plus Lotto Per Month
Asking 6.49k

7. Liquor Store With Property
100k Per Month Plus Lotto Plus Rental Income
Asking 8.59k

UNITED LENDING

1.Commercial Loans Nationwide, 2.Gas Stations , 3.Liquor Stores, 4.Super Markets, 5.Shopping Malls, 6.Convenience Stores, 7.Churches, 8.Car Washes, 9.Hotel, Motel, 10.Restaurants 11.Fast Food Franchise

Many More Please Call For Details

The Francisco Group
REAL ESTATE PROFESSIONALS
FranciscoStores.com

Sarabjeet Singh
Realtor /Mortgage Broker
Ph.414-803-7420
Fax. 989-790-9405
Email. franciscogroup.singh@gmail.com
Francisco Group Realty
2770 Silver Lake Rd.
Traverse City,Mi 49684

For Honest and Reliable

Real Estate Services

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸੌਦਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Specializing in Bank Repo. And short sales.

Nand S. Brar
Broker Associate
DRE Lic No: 01816328

(916) 501-3974
(916) 344-5453

WestCo Realty
A REAL ESTATE & INVESTMENT GROUP

Email : nandsbrar@gmail.com, www.westcorealty.com

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਚ ਅਸਫਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਯਤਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਵਰਗੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦਲਿਤ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਦਲਿਤ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋਖ਼ਿਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਖੇਮੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਕੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਹੁਦਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ 'ਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਵਿਆਪਤ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਿੰਦਰ ਵਰਗੇ ਇਕ ਕੱਦਵਾਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਜਾਵਟੀ ਪਦ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੇਸ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ ਦੁਹਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਰੁਕਣਗੇ ਨਹੀਂ।

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਬੀਤੀ 14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਵੀ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਗ਼ਲਤ ਤੱਥ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀਆਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰਿਟਰਨਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰ ਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ 10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਡੱਟ ਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਰਣਇੰਦਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਰਣਇੰਦਰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਪੱਕੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ।

ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਏਕਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਤਿੰਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰਜਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਉਤੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਸਟ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਬੈਂਚ ਇਹ ਵੇਖੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਰਾਹਤ, ਕੇਸ 'ਚ ਦਖਲ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਸਟਿਸ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਫਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਹਦੇ ਵਿਰੁਧ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 22 ਮਈ, 2001 ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 409 ਅਧੀਨ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਵਿਰੁਧ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਾਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

Reliable and Experienced Real Estate Professional

ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਫੋਨ: 209-815-1869

*Bay Area*Tracy *Manteca * Lathrop * Weston Ranch*Stockton *Lodi *Elk Grove *Sacramento *Modesto *Turlock *Brentwood *Antioch * Oakley *Discovery Bay

We Specialize in Bankowned, Foreclosure and Short Sale Homes

ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Also Sell Business And Commercial Properties

Rent 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
Rent 'ਤੇ ਘਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ

Right Time To Buy For Investers And First Time Home Buyers

REALTY WORLD Millennium

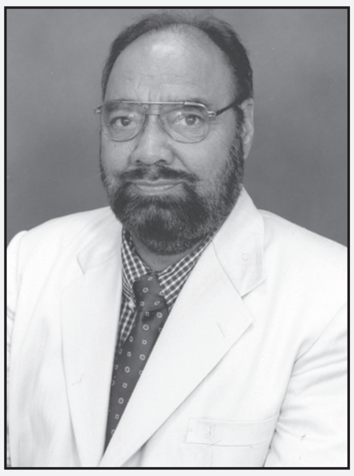

Gurbans Singh Gill
Realtor/Notary Public
11 Years Experiance in Real Estate
e-mail: gurbans@gotracy.com
Fax: 209-836-0706
www.gotracy.com

Gurbans Gill 209-815-1869

US- Mortgage Relief LLC

4625 First St. #260, Pleasanton, CA 94566
Ph. 925-484-4410 Fax: 925-566-5750

ਘਰ ਖੁਸ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਰੈਡਿਟ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਸਤਾਇਆ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

*ਘਰ ਦੇ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲੈਂਡਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਭਵੀ ਬੈਂਕਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੈਂਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ ਪੇਅਮੈਂਟ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੌਰਟ ਸੇਲ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ 1099 ਇਸ਼ੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਡਜਸਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Principal Reduction
Intrest Reduction
Loan Restructure
Re-instatement
Repayment Plan
Deed in Lieu of Foreclosure

ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਸਤਾ

Contact: Gurbinder Singh 408-930-9448,
Abby Kang 925-963-6075, Alex Watson 925-437-4204

ਘਪਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ 3200 ਕਰੋੜ ਦੀ ਨਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ

-ਸੁਖੇਦਵ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਵਿਧੀਵਤ ਪ੍ਰੈੱਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ 3200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੁਣ ਤਕ ਖਰਚ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕੀ, ਇਸ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਪੱਕੇ ਕਰਨਾ, ਨਵੇਂ ਸੂਏ ਤੇ ਕੱਸੀਆਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮੋਘਿਆਂ, ਸੂਇਆਂ ਅਤੇ ਕੱਸੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਏਜੰਡੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਪੁਣਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਛਲਾਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਰਤਾ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਘਪਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਸਤਾਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੈਸਾ ਬਟੋਰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1947-63 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪਾਣੀ ਗੁਆਂਢੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਾ ਦੇਣ ਪਿਛੋਂ ਚਲਾਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਜਾਂ 'ਉਸਤਾਦੋਂ ਕੇ ਉਸਤਾਦ' ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭੋਰਾ ਭਰ ਵੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਹਾਂ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਖ਼ੈਰ ਕਰੇ! ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਘਪਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਪਾਰਕ ਫ਼ਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ, ਥੁੱਕੀਂ ਵੜੇ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਠੀਕ ਹੀ ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਨਹਿਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਆਧੁਨੀਕਰਨ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਸਭ ਉੱਘੇ ਤਜਰਬਾਕਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਨਹਿਰੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਉਂਤਿਆ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਚਾ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਪਾਣੀ ਜੀਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕੀਰਿਆ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜੇ ਅਗਲੇਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਉਪਲਬਧੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅਕਲਮੰਦੀ ਵਾਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਤੇ ਧੰਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਛੇਤੀ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਨਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਾਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਤਾਂ ਸੇਖੋਂ ਦੀ 3200 ਕਰੋੜੀ ਯੋਜਨਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸਿੰਚਾਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2004 ਦਾ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰਾਂਤ ਪਾਣੀ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ, ਓਨਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੁਗਤਿਆ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਗ ਰਹੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਜ਼ਾਮਨੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕ ਮਾਤਰ ਇਹ ਲਾਭ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ 54 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ (ਅਧੂਰੀ) ਵਿਧਾਨਕ ਸਿਰਮੌਰਤਾ ਵਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵਚਨ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹਟਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਜਤਾਵੇਗਾ।

ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਮਿਲੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕਰ ਲਵੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਗਿਆਂ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਖਾਵੇਗੀ ਹੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਾਹਰਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀ, ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦ ਕਾਇਮ ਰਖਣੀ ਹੈ? ਨੌਜਵਾਨ ਅਕਾਲੀ ਉਪ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਇਨਾ "ਕਾਕਾ" ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਇਲਮ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਪਿਤਾ ਚੌਧਰੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਇਕੱਲੀ ਗੰਗਾ ਅਤੇ ਯਮਨਾ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਭਾਖੜਾ ਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ? ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੱਕਰ ਅੱਟਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਭਾਖੜਾ-ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਇਸਦੀ 42 ਸਾਲਾ ਹੋਂਦ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ "ਲੱਲੇ ਪੱਪੇ" ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ ਪੇਸ਼

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ-ਵੇ ਰਿਕਵਰੀ, ਹਸਪਤਾਲ, ਏਅਰਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਖਾਕੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਦਿਖਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸਥਾਨਕ ਨਿਰਵਾਣਾ ਕਲੱਬ 'ਚ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਐਲ.ਐਮ.ਏ. ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ 'ਵਿਜ਼ਨ ਪੰਜਾਬ' ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੇਂਜ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦਕਿ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਬਹੁ ਮੰਤਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 62 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇਕ ਵੀ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਇੰਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸੰਭਵ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਲੰਬੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਬਿਜਲੀ ਸਰਪਲਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੰਮ ਅਰੰਭ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2012 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ 14,000 ਐਮ.ਡਬਲਿਊ. ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਂਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਅਜਮੇਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਮੁਹਾਲੀ, ਸਿਧਵਾਂ ਕੈਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਰ ਲੇਨ ਸੜਕਾਂ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 46 ਰੇਲਵੇ ਫਲਾਈਓਵਰ, ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਏ.ਸੀ. ਬੱਸਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰਾਂ ਉਪਰ ਡਾਕਟਰ ਰਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ 7 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉਸਰ ਜਾਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਪਾਸ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ 18000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਮਈ ਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤੀਸ਼ ਢਾਂਚਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੀਡੀਅਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬੋਰਡ, ਐਸ.ਐਸ.ਚੰਨੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਉਦਯੋਗ, ਵਿਕਾਸ ਗਰਗ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਾ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਮੈਨੇਜਮੇਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.ਪੀ.ਓਸਵਾਲ, ਵਿਜੇ ਮੁੰਝਾਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ.ਕੇ.ਐਨ.ਐਸ.ਕੰਗ, ਵਪਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਰੋਤਮ ਦਾਸ ਰੱਤੀ, ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬੱਗਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ-ਬਾਬੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ : "ਜੇਕਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਏ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੀਕਰ ਕਾਹਲੋਂ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ।" ਇਹ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਵਿਕਾਸ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਏ ਬਹੁਤ ਤਕੜੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮਸਾਂ ਇਕ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਹੈ। ਹਲਕਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਰੈਲੀ

ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਦੀ ਫਤਿਹ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ

ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਲਕੇ ਲਈ 57 ਕਰੋੜ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਸਟਾਰ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਚੋਣਾਂ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਹਲਕੇ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਤਿਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ ਲਈ ਆਈ 2 ਕਰੋੜ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ 64 ਲੱਖ, ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ 20 ਕਰੋੜ, ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ 2 ਕਰੋੜ 55 ਲੱਖ, ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ 44 ਲੱਖ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ 57 ਕਰੋੜ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਦੇ ਖ਼ਾਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ 10 ਕਰੋੜ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਗੁਰਾਇਆਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਜਾਦਾ ਕਲਾਂ ਦੇ 66 ਕੇ.ਵੀ. ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ।

KMAX Travel, Inc.

Professional customer service
Special discounted fares to India, Europe, Middle East, Pakistan, Bangladesh. LOW FARE!!!!!
Special Fares for Bangkok

ਵਾਜਬ ਭਾਅ ਤੇ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਫਿਕਰ-ਰਹਿਤ ਸਫਰ

CALL TOLL FREE:
(866) 750-5629(KMAX)
or direct line at (847) 982-0178

Worldwide Travel, Inc.

Your One Stop Shop For International Travel Needs

Serving Community Since 1975.

Michigan Office
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135
Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725

Lowest Fare Guaranteed

Los Angles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste.No.108,Fullerton,CA92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਸਾਬਾਕ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਵਲੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

-ਦਾਦਾ ਵਿਚਾਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਊ।

ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

-ਆਹ ਦਿਨ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਸੀ।

ਘੱਲੂਘਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਉਸਾਰਾਂਗੇ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

-ਆਪਣੇ ਭਾਈਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ-'ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿਉ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਐ।'

ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਕਾਰ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੇਗੀ ਸੀ-ਸਦਰਸ਼ਨ

-ਸੀ ਤਾਂ ਆਖਿਰ ਥੋਡਾ ਹੀ ਓੜਮਾ-ਕੋੜਮਾ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ-ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ

-ਬੀਬੀ ਜੀ ਇੱਦਾਂ ਕਹਿਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੋਭਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਗਬਨ ਦਾ ਕੇਸ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਰਫਾ-ਦਫਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਬਣੇਗਾ ਕਮਿਸ਼ਨ

-ਜਿਹੜਾ ਦੱਸੂਗਾ ਬਈ ਕਿਹਦੀ ਝੰਡੀ ਕਰਨੀ ਐ ਤੇ ਕਿਹਦੀ ਭੰਡੀ।

3 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਕੁੜਿੱਕੀ 'ਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਨਕ ਰਾਜ ਕੁੰਡਲ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟ 'ਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2005 ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇ.ਆਰ.ਕੁੰਡਲ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੁੰਡਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਵਰਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ 7 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਵਿਚ 7 ਕਰੋੜ ਦਾ ਘਪਲਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2005 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ।

ਇਸੇ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ 282 ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਲਾਉਣ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੇ 158 ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਤਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਬੀ.ਐੱਸ. ਮਹਿੰਦੀਰੱਤਾ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 67 ਫੀਸਦੀ ਚੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀ ਕੁਤਾਹੀ ਇਹ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿੰਟ ਬਜਰੀ ਤੇ ਇੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਹੀ ਧਰਤੀ 'ਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਇਹ ਟੈਂਕੀਆਂ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਈਪਾਂ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਰਫ਼ਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦੀਰੱਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਹੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਿਨਟੈਕਸ ਗੁਜਰਾਤ, ਐਕੂਆ ਪਲਾਸਟ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਓ.ਕੇ. ਪਲਾਈ ਇੰਡੀਆਜ ਲਿਮਟਿਡ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪਲਾਸਟਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਚ ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਐਸ.ਸੋਢੀ. ਜੀ.ਪੀ.ਐਸ.ਮਾਨ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਸ.ਜੱਗੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸੀਕਰੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਵਰਮਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਭੱਲਾ, ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਏ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਜੇ.ਆਰ.ਕੁੰਡਲ. ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੂਐਡ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਥਾਣੇ 'ਚ ਧਾਰਾ 420, 120 ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. 13 (1) (ਡੀ) ਰੀਡ ਵਿਦ 13 (2) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ 1988 ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ 'ਤੇ ਫਾਈਲ ਸੁੱਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਬੇਟੇ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਜੀ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਫਾਈਲ ਫਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਫਾਈਲ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਉਪਰੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਪਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਇਕਲਾਪਾ:ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ

ਲੰਡਨ: 'ਇਕਲਾਪਾ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਵਾਂਗ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।' ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੀਨਤਮ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਰਕਤਦਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕਈ ਪੱਖੋਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤਕ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਲ ਹੋ ਤੁਰਦੀ ਹੈ। ਖੋਜ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਲਖੋਰੀ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇੱਛਾਸਕਤੀ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਖੋਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੌਹਨ ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਡਾ. ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਕਲਾਪੇ ਨਾਲ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਸਗੋਂ ਰਕਤ-ਦਾਬ ਵੀ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਮਾੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਜਿਸ਼ ਘੱਟ, ਖੁਰਾਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੱਕਰ ਤੇ ਮੋਟਾਪੇ ਦੇ ਕਾਰਕ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੋਸ਼ਿਓਪੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਤੀਰਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਲਣ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਲੋੜ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ

ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ/ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Wanted a Liquor Store or Gas Station in California.

Money that can be put down is 200K. Deal is only possible with perfect Paperwork for 2006,2007,2008. And Gas Station with Healy and all other updates. There should be no hidden sale/purchase. Kindly contact as soon as possible.

Ph: 559-776-7538

E-mail: kulwant8019@yahoo.com

ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਮਿੱਠਾ

ਡੇਚੂ : ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ 16 ਸਾਲਾ ਅਸੂ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਆਖਰ ਉਹ ਇਨਾਮ ਮਿਲ ਹੀ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਖਾਹਿਸ਼ ਸੀ। ਇਕ ਸਾਲ ਤਕ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਸਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਸਕੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੌਸਲੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਖਿਲਾਫ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਬਾਈਕਾਟ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਛੇਕੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਵਿਰੁਧ ਉਸ ਦੇ ਘੋਲ ਨੇ ਅਸੂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿਵਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਵੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਬਹਾਦਰੀ ਸਗੋਂ ਬਾਲੜੀਆਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਵੱਕਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸੂ ਕੰਵਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਧਨੀ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਟੈਂਕਰ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਲੰਘੀ 11 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਲ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੀ ਹਫਤੇ ਭਰ ਦੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਅੱਗੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਝੁਕ ਗਈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਅਸੂ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਬਾਲੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਸੋਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦੀ।'' ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਰੇਣੂਕਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ। ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਖ਼ਤ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਇਕ ਹਫਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਦੂ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਕੁੜੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਹਫਤੇ ਲੁਕ ਛਿਪ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਨੇ ਪਏ। ਉਸ 'ਤੇ ਗੌਣਾ (ਮੁਕਲਾਵੇ) ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਟਲਿਆ। ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੂ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਏ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਜਾਣਾ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਖਰ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਲਈ ਤੇ ਤੀਜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ, ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਫਰਨੀਚਰ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਮਾਜਕ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਸੋਲਰ ਲਾਈਟਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ।

www.ncpcollegeofnursing.com

NCP College of Nursing
A Division of Nursing Care Providers, Inc.
Training Nurses for the 21st Century

Celebrating Over 25 years of Excellence in the Health Care Industry

Start A Career in Nursing!

Become an LVN in 12 months Or A CNA in 21 days!

Programs Offered:
(LVN) Vocational Nursing Program
(Full-time Program & Part-time classes)
Pre-Requisite Courses for the LVN Program
Anatomy & Physiology, General Psychology
CNA Nursing Assistant Training
CNA Acute Care Training
IV Therapy and Blood Withdrawal Certification Course
NCLEX-PN Review Course

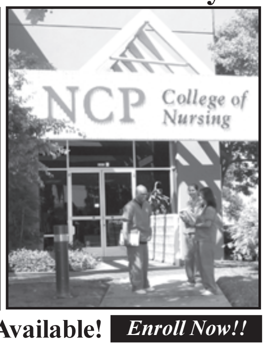

Student Loans & Affordable Payment Plans Available! Enroll Now!!

100% NCLEX-PN Pass Rate! (1st, 2nd & 3rd Quarters 2008-SSF)

South San Francisco Campus:
257 Longford Drive Rm#5,
South San Francisco,
CA 94080
Toll free: 1-800-339-5145

Two Locations to Serve You

Hayward Campus:
21615 Hesperian Blvd. Ste A,
Hayward, CA 94541,
Toll free: 1-800-611-4054

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

FARMERS

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਵਰੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ

***Auto *Home *Life *Umbrella *Business Work Comp.**

Duabba Insurance Agency

2450 Peralta Blvd Suite 120, Fremont CA 94536

Phone: 510-797-7989 Fax: 510-794-7398

visit us@ farmers.com

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
License # 0C 70672

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕਲੇਸ਼ ਵਧਿਆ

-ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਇਕ ਵੱਡੇ ਟਕਰਾ ਵਿਚ ਬਦਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਢੀ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਗੇ ਤੋਂ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਸ ਰੋਕ ਬਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤਿੱਖੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੱਲਾ ਝਾੜਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਅਤੇ 13 ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਕਸੂਰਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਜ ਵਲੋਂ ਖੱਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਡਟਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੰਘੀ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਿਰੁਧ ਬਾਗ ਵਿਚਲੇ ਓਪਨ ਏਅਰ ਥੀਏਟਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਭਾਰੀ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਧਿਰਾਂ 'ਚ ਸਖ਼ਤ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਲਈ ਬਣੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ 7.6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 12 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਲ. ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਉਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 'ਗਲਤ ਸੂਚਨਾ' ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 24 ਘੰਟੇ ਸਖ਼ਤ ਪਹਿਰਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ 'ਚ ਭੰਨ-ਤੋੜ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਪੁੰਜ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਸ਼ਵੇਤ ਮਲਿਕ (ਦੋਵੇਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ) ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਗ 'ਚ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਰਾਇ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ।

ਉਧਰ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਕੌਮੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਬਾਗ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਾਂਡ ਦੀ 90ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਜਾਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਲਵ ਵਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਾਂਬਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਦਿਆਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੌਂਸਲ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਸਲ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਪੁੰਜ ਵਲੋਂ ਖੱਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਸਭਾ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਿੱਠੂਆਂ ਵਾਲਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਪੁੰਜ ਖ਼ੁਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਕੇ ਕਈ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਕਹਿ ਕੇ ਪੁੰਜ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁੰਜ ਕਿਸੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਰੋਗੀ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਨ. ਕੇ. ਜੀਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਅੰਦਰ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਮੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਗ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਸਾਮਰਾਜ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪਦ-ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਚੱਲਣ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰਾ ਨਮੂਨਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਕੌਮੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਨਾਪਾਕ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਗੀਰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਯਾਦਗਾਰ 'ਤੇ ਸਦਾ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰੈਲੀਆਂ-ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਚ ਵਿਆਪਕ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਰੁਖ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਪੱਥਰਾਂ ਹੇਠ ਲੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ ਸੈਰਗਾਹ 'ਚ ਬਦਲਣ ਦੀ।

ਕੁੱਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰੀਨੋ, ਨੇਵਾਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਕੁੱਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ।

ਕਾਲ ਕਰੋ: ਕੰਵਲ

775-530-0000

Matrimonials

Suitable US citizen or green card holder mach for Kamboj Sikh US citizen boy, 5'10", 26, electric engineer working in a reputed company near Chicago, call: 224-623-3923 or e-mail:bababalji@yahoo.com

Jatt Sikh parents seek suitable match for their 5'7", fair, slim, beautiful 32 year old Medical Doctor daughter currently practicing medicine in Illinois. She is good natured, family oriented, and is well versed in both cultures. Seeking successful, US based Jatt Sikh professional (Doctor. Dentist, Lawyer, MBA) from respectable family. Please send biodata with recent pictures to navdesy@hotmail.com. Serious inquiries only!

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥

ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ, ਜਗਤ ਦੇ ਰਾਹ ਦਸੇਰੇ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਰਭੈ, ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੈ

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ
510-219-5672

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਸੇਵਕ: ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਫੋਟੋਆਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਜਾਰੀ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਚਰਚਾ 'ਚ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਅੱਜਕਲ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੁਝ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਨੇ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਉਮਰ ਟੱਪ ਚੁੱਕੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਰਚਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਘੋਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣੇ?

ਸੂਬੇ 'ਚ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੜ ਹੋਏ ਚੋਣ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੁਣ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ਼ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਧੰਨਵਾਦ ਮਤੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਉਦੈ ਭਾਨ ਨੇ ਇਨੈਲੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਵੀ ਉਹੀ ਗੁਲ ਖਿੜਾਏਗਾ, ਜੋ ਚਾਂਦ ਅਤੇ ਫਿਜ਼ਾ ਦੇ ਮੇਲ ਨੇ ਖਿੜਾਏ ਹਨ। ਉਦੇ ਭਾਨ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਇਨੈਲੋ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਸੇ ਹੀ ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਨੈਲੋ ਦੇ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਸ਼ੀਲ ਇੰਦੌਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਗਵਲ 'ਚ ਵਲਿਆ

ਮੋਹਾਲੀ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮਹੁੰਮਦ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਤੋਂ ਪਤਨੀ ਬਣੀ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਆਖਰ ਬੀਤੀ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਮੁਹਾਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਧਰਮ ਬਦਲ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ, ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਿਣੀ ਮਿੱਥੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਦਿਆ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚਾਂਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376, 295 ਏ, 420, 500, 506 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਸਮੇਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੋਮੈਨ ਕੌਂਸਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ 10 ਸਫਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ 2004 ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੁੱਤਰੀ ਦਾਮਿਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਸਿਧਾਰਥ ਸਨ ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ ਫਿਜ਼ਾ

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ 2008 ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਂਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੀਮਾ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਿਧਾਰਥ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ (ਫਿਜ਼ਾ) ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਚਾਂਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ. ਵੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲਵੇਗਾ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਂਦ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚਾਂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦ ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਖਚਾਖਚ ਭਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਕਾਹ ਮਗਰੋਂ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ (ਫਿਜ਼ਾ) ਦੇ ਪੇਕਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੈਕਟਰ-48 ਸੀ ਵਿਖੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 27 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਦੋ ਬੰਦੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਮੋਹਾਲੀ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ ਪੀ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਜਲਦੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਬਹੁਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕੰਜੇ 'ਚ

ਟਰਾਂਟੋ : ਟਰਾਂਟੋ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਝਾਂਸੇ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 71 ਸਾਲਾ ਓਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਕੈਨੇਡਾ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ 14 ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬੰਦੇ 'ਤੇ ਇਕ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਆਪਣੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਕਿਲੀਨ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰੇ।

ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਧਰੇ ਮੀਡੀਆ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ੇਖੀ ਵੀ ਮਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 19 ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀਆਂ 14 ਬੀਵੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਹੋਵੇ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ 70ਵਿਆਂ 'ਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 2004 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਪਤਨੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਕੱਟਣੀ ਪਈ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਪਤਨੀ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਟਰਾਂਟੋ 'ਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਉਸਦੇ 8 ਬੱਚੇ ਹਨ। 1947 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੀਵੀ ਦੇ ਮਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਆਹ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਇਕ ਆਇਰਿਸ਼ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਡਿਗਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਮਨੋਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਔਰਤ ਨੂੰ ਝਾਂਸਾ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਉਲੀਵਰ ਕਿਲੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

REAL ESTATE & LOANS-HOME/BUSINESS

We Specialize in Bay Area, Sacramento and Central Valley

PARMINDER DEOL Call:925-980-1279 JIWAN SINGH Call: 916-759-1923

ਪਰਮਿੰਦਰ ਦਿਓਲ 925-980-1279
forhomes@yahoo.com

RESIDENTCIAL, BUSINESS AND COMMERCIAL PROPERTIES AND LOANS

Foreclosure Homes & Loans

ਇਨਵੈਸਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ।
ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

BEST TIME TO BUY BANKOWNED, FORECLOSURE AND SHORT SALE PROPERTIES

Purchase home with 3.5% Down FHA

Direct Mortgage Lender
LOW RATES

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
916-759-1923

PURCHASE PROPERTIES WITH ONLY 3% DOWN

WE SPECIALIZE IN SBA & FHA FROM DIRECT LENDERS AND MAJOR BANKS

BEST RATES/QUALITY SERVICE

ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਲਈ ਲੋਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਕੈਸ਼ ਆਊਟ ਕਰੋ।

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: 408-598-9605, 209-996-1681

UNITED MORTGAGE & REALTY

Self Employed OK First Time Home Buyers OK
Bank Owned Properties

ਪਿਟਸਬਰਗ 'ਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਰੌਣਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ

ਪਿਟਸਬਰਗ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਲੋਂ ਮਹਾਨ ਰਹਿਬਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ 15 ਫਰਵਰੀ (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਰੰਭ ਹੋਏ। 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਹਰਬਲਾਸ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਕ ਦਾਸ, ਸੰਤੋਖ ਰੱਲ੍ਹ, ਬੀਬੀ ਕਮਲਜੀਤ ਭਾਟੀਆ, ਬੀਬੀ ਸਤਨਾਮ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਮਲ ਦੇਵ ਪਾਲ ਅਤੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਾਨਵਤਵਾਦ, ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਸਾਦਗੀ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਊਚ-ਨੀਚ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ 'ਚ ਦਰਜ ਸਿਖਿਆ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੁ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੁਖਰਾਜ ਚੋਪੜਾ, ਡਾ. ਹਰਮੇਸ਼, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਬੰਗੜ, ਵਿਨੋਦ ਚੁੰਬਰ, ਸਤਨਾਮ ਬਸਰਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਮ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਪਾਲ ਸੁਰੀਲਾ ਨੇ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿਤੀ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੈਕਸਸ, ਧਰਮ ਪਾਲ ਚੋਕੜੀਆ, ਜੈਲਾ ਜੱਗੀ, ਬੀਬੀ ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਕਟਾਰੀਆ, ਬੀਬੀ ਅਮਰ ਕੌਰ, ਗਿਆਨ ਕੌਰ, ਬਖਸ਼ੋ ਜੱਗੀ, ਬਲਿਹਾਰ ਕੌਰ, ਜਰਨੈਲ ਦੁੱਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਗਿਆਨੀ ਹਰਬਲਾਸ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਭਾਟੀਆ, ਸੰਤੋਖ ਰੱਲ੍ਹ, ਆਸਾ ਰਾਮ ਕਲਸੀ, ਸਲਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ, ਅਜੈ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਬੈਨਰ, ਝੰਡੀਆਂ, ਲਾਈਟਾਂ ਨਾਲ ਡੈਕੋਰੇਟ ਕੀਤਾ। ਕਮਲ ਦੇਵ ਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਸਵੀਟਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ

ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ

ਸੇਵਾਦਾਰ

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਪੁਰਬ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਸੇਵਕ
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁਮਨ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੁਮਨ ਪਰਿਵਾਰ

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ,
ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ 22 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਿਊਆਰਕ ਪੈਵੀਲੀਅਨ (Newark Pavillion, 6430 Thorton Ave., Newark, CA) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਪਟਨ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਸ. ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ।

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ
(ਸੁਪਰੀਮ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ)

ਧਰਮ ਪਾਲ ਝੰਮਟ
(ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ)

ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ
(ਚੇਅਰਮੈਨ)

ਬਲਦੇਵ ਸੁੰਮਨ
(ਬੁਲਾਰਾ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 21 ਫਰਵਰੀ, 2009

ਲੱਲੂ ਕਰੇ ਕਵੱਲੀਆਂ ਰੱਬ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪਾਵੇ-ਲੋਕ ਅਖਾਣ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਲਾਲੂ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ

ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਲ ਨੂੰ ਹੀ ਸੇਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਰੇਲ ਬਜਟ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 43 ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2009-10 ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 37905 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਏ.ਸੀ. ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ 28 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. 2 ਟੀਅਰ ਦੇ ਕਿਰਾਇਆਂ ਵਿਚ 20 ਫੀਸਦੀ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 14 ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦਕਿ 14 ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਗੇੜੇ ਵਧਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਪਾਨ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉੱਪਰ 300 ਤੋਂ 350 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੇਲਾਂ ਦੌੜਾਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੁੰਬਈ-ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਪੁਣੇ-ਚੇਨਈ, ਵਿਜੇਵਾੜਾ-ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਚੇਨਈ-ਬੰਗਲੌਰ, ਅਰਨਾਕੁਲਮ ਤੇ ਹਾਵੜਾ-ਹਲਦੀਆ ਵਿਚਾਲੇ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਬੁਲਟ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 14 ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 8 ਰੇਲ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਡਬਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁਨਾਫਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਅ-ਢੁਆਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿਚੋਂ 1 ਮੁਸਾਫਿਰ ਮਗਰ 13 ਪੈਸੇ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਕਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ 14 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਰੇਲਵੇ ਮਹਿਕਮਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀਆਂ 11000 ਰੇਲਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1 ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਲਈ ਸਫਰ ਦਾ ਵਾਹਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਂਜ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਕੋਈ ਪਹਿਲੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ.ਕੇ. ਪਟੇਲ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਆਮ ਬਜਟ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਇਹ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵੱਡੇ ਮੁਨਾਫੇ ਕਮਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕੱਚ ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਤਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਘੁਮਿਆਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਂਡੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਕਣ ਵੀ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇਹ ਭਾਂਡੇ ਉਂਜ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹਿਤੂ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਖੁਦ ਹੇਠਲੇ ਤਬਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਬੱਚੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਇਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਲੋਕ ਹਿਤੂ ਪੈਂਤੜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਸਤਾ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਰਥ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਂਜ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਉੱਠਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ 'ਸੈਨਾ' ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਬਿਹਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਗੱਲ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ, ਘਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮਕਬੂਲ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਉੱਪਰ ਚਾਰਾ ਘੋਟਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਘੁਟਾਲਾ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਭਾਲਣਾ ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੇਣ ਅਣਕਿਆਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੀ ਬੁਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ? ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਲਈ ਲਾਲੂ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਔਖਾ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ।

ਠਾਹ ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਲੋਟੂ ਲੀਡਰ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ!

ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਣ ਗਏ ਡੇਰੇ ਵਿਹਲੜਾਂ ਦੇ,
ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭੁੱਜਦੀ ਭੰਗ ਦੇਖੋ।
ਲਾ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਲਾਣਾ ਸੌਂਦਾ ਨੀਂਦ ਸੁਖ ਦੀ,
ਬੁੱਧੀਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫੀਆ ਤੰਗ ਦੇਖੋ।
ਧਨ-ਸੰਪਤੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਅੱਡੇ,
ਮੱਖੀ-ਚੂਸ ਕੰਜੂਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇਖੋ।
ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਏ,
ਜ਼ਰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਦੇਖੋ।
ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ! ਕਹਾਉਂਦਾ ਏ ਵੋਟਰਾਂ ਤੋਂ,
ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਲੁਟੇਰੇ ਦਾ ਢੰਗ ਦੇਖੋ।

ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਸੱਭਿਆਚਾਰ

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇੱਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਹਣਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਇਧਰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਧੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਉੱਧਰ ਜਾ ਕੇ ਟੱਟੀਆਂ ਸਾਫ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਥ ਝਾੜੂ, ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਬੱਠਲ, ਛੱਤ ਤੋਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਮਾਰਕਾ ਟੱਟੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਬੰਦੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਲੇਖਕ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਲੇਖ ਦਾ ਆਰੰਭ ਇਹੋ ਗੱਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ਪਰਵਾਸੀ ਇਧਰ ਘਰ 'ਕੰਮ' ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਧਰ 'ਵਰਕ' ਖ਼ੁਸ਼ੀ-ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਹਾਲਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ 'ਕੰਮ' ਤੇ 'ਵਰਕ' ਦੇ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਭ ਨਿਸ਼ਾਨਿਓਂ ਖੁੰਝੇ ਤੀਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਭ 'ਦੇਸ਼ ਭਗਤ' ਨੁਕਤਾਚੀਨ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਧਰ ਚੰਗੇ-ਭਲੇ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਧਰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਖ਼ੁਸ਼ੀ-ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਧਰਲੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਉਧਰ ਸਟੋਰਾਂ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਕਰਨ ਜਾ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਬਿਤਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਹ ਕੰਮ ਬਨਾਮ ਵਰਕ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਗੌਲਦੇ ਨਹੀਂ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿੰਨੇ ਹੱਥ ਹਿਲਾਓ, ਓਨੇ ਨੋਟ ਕਮਾਓ! ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਬ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਟੋਰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡੀਲਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਵਧੀਆ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਖੇਤੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਮੰਦਾ ਕਿੱਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਾ ਫਲ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਆਖਰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਖੂਬ ਫਲਦੀ-ਫੁਲਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾ' ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਥ ਗੁਆ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਦੇਸੀਂ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਇਸ ਅਖਾਣ ਨੇ 'ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਗਲ 'ਚ ਰੱਸਾ ਪਾ' ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ।

> *ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਾਰਮ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਗਏ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਬੰਦ ਰਸਤੇ ਲੰਘ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਿਲੀ।*

ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਾਰਮ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਗਏ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਬੰਦ ਰਸਤੇ ਲੰਘ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਿਲੀ।

ਅਸੀਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਦੇਖੇ ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਮ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਕੰਮ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹਦਾ ਫਲ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਮਾੜੇ-ਮੋਟੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਭਰੇ-ਭਕੁੰਨੇ, ਸਭ ਸੁਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਭਤੀਜਾ ਜਸਦੀਪ ਲਹੂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਧਰੋਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਗਿਆ, ਅੱਜ ਉਹ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਚ ਟਰੱਕ ਕੰਪਨੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਘਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਚੰਗੇਰਾ ਘਰ ਬਣਵਾਇਆ ਹੈ। ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਕੋਲ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਮੁੰਡੇ ਸਤਵਿੰਦਰ ਦਮਦਮੀ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਘਰ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਿਹਾ! ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਕੁਛ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਘਰ ਮੈਂ ਦੇਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਇਕ ਸੀ। ਸ਼ਾਂਤ-ਹਰਿਆਲਾ ਮਾਹੌਲ, ਸਜਿਆ-ਸੰਵਰਿਆ ਘਰ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦੱਬ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਉਸ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਜੁਆਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਸਵਾਗਤ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸੀਏ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰੜੀ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਬੰਦ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈਸੀਅਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਹਨੇ ਨਵੇਂ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਨਕਸ਼ਾ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਥੋਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਯਤਨ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਤੇ ਉਥੋਂ ਨਾਲ ਕੁਛ ਘੱਟ ਹੀ ਸਹੀ, ਇਥੇ ਸੰਭਵ ਸਨ? ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ!

ਦੂਜਾ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ-ਨਿਘੋਚੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦਿਆਂ-ਉਥੇ 'ਟੱਟੀਆਂ ਸਾਫ ਕਰਨਾ' ਵੀ ਘਟੀਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਰਤ ਦਾ ਗੌਰਵ ਹੈ। ਕੋਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਇਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੂਸੀਆਂ ਨਾਲ ਤੇਈ ਸਾਲ ਮੇਰਾ ਨੇੜਿਓਂ ਵਾਹ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਏਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਉਸ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ-ਉੱਚੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਰਤ ਦੇ ਗੌਰਵ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਤੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿਚ ਇਕ ਗੋਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਗੋਰਾ ਮਰਦ ਪਲੰਬਰ ਹੈ। ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਗੋਰੇ ਦੀ ਗੋਰੀ ਪਤਨੀ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਸਭ ਦਾ ਦਿਲੀ ਰਵੱਈਆ ਇਹੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਜਾਣੇ, ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਸਤਾ!

ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ। ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਉੱਤੇ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਤੇ ਮਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਥਾਈਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਵੱਡੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਦਾ ਝਾੜੂ-ਪੋਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਹੈਲੋ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਖਲੋ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਵਰਤਾਓ ਜੋ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਕਿਸੇ 'ਵੱਡੇ' ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ।

ਮੈਂ ਜਸਦੀਪ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਗੋਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਉਥੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਰਦੇ ਲਈ ਫੱਟਿਆਂ ਦੇ 6-7 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਓਹਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਓਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੜਕ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰਾ ਘਾਹ ਸੀ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਸਨ। ਗੋਰੇ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਗਈ ਤਾਂ, ਉਹ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੇ ਸੰਦਾਂ, ਨਾਲੀਆਂ, ਪਲਾਸਟਿਕੀ ਟਿਊਬਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਸਦੀਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਇਥੇ ਕੋਈ ਪਲੰਬਰ-ਸੁਲੰਬਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?"

ਉਹ ਹੱਸ ਪਿਆ, "ਚਾਚਾ ਜੀ, ਇਹ ਮਕਾਨ ਇਸੇ ਗੋਰੇ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕਰੋੜਪਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਦ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪੇ ਠੀਕ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇਹਨੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਵਿਹਲੇ ਨੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।" ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, ਜੇ ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਇਹਦੀ ਹਰ ਸਾਂਝੀ ਨਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਗੋਲਾ-ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਲਾਮ ਡੋਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬੂਟਾਂ ਦੇ ਫੀਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਬੰਨ੍ਹਵੇ!

ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹਦਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਸਮਝਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਨੱਕ ਨਹੀਂ ਵੱਟਦੇ। ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਰਮ ਮੰਨਣੋਂ ਯਕੀਨਨ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ। ਉਥੋਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮਗਰੋਂ ਕੁਛ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਫਰਸ਼ ਸਾਫ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰੇਹੜੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਿਨਾਇਲ ਤੇ ਕਲੀਨਰ ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੁਰਸ਼ ਝਾੜਨ ਤੇ ਪੋਚੇ ਵੀ ਲਟਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਐਪਰਨ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਾੜ੍ਹੀ-ਕੇਸ ਤਾਂ ਸਾਫ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਸੋਹਣਾ ਜਵਾਨ ਲੱਗਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਸਾਥਣ ਗੁਰਚਰਨ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੁੰਡੇ ਘਰੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਵੀ ਆਪ ਭਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਐਥੇ ਦੇਖ ਲਓ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਲੰਘਣ ਲੱਗਿਆ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੈਂ? ਉਹਨੇ ਰੁਕ ਕੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ, ਸਾਡੇ ਬੁਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਗ-ਸ਼ਰਮ, ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਨਾ ਦਿਖਾਉਣਾ। ਉਹ ਰੇਹੜੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਧਾਰਨ ਰਉਂ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹਨੇ ਕੱਚਾ ਹੋ ਕੇ, ਹੂੰ-ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਫਰਕ 'ਕੰਮ' ਅਤੇ 'ਵਰਕ' ਦਾ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ 'ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ-ਦ-ਅਲਟੀਮੇਟ ਚੈਲੰਜ' ਕਿੰਨਾ ਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੀ ਇਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਇਹ ਆਯੋਜਨ ਇਕ ਵੱਡੀ

ਉਪਲਬਧੀ ਸੀ। ਕੋਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਾਕੀ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ 'ਤਕਰੀਬਨ ਜਿੱਤ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਗ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਨਾ ਖਿਡਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ।

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਤਿੰਨ ਮਹਿਮਾਨ ਟੀਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਜ਼ਰਬਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਲਿਆ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ। ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਟੀਮ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਬਲਕਿ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟੀਮ, ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਚੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬੀਜਿੰਗ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਾਈਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟੀਮ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਦੇ ਮੋਢੇ ਵੀ ਢਿੱਲੇ ਪੈਂਦੇ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰੱਖਿਅਕ ਚਾਹੇ ਕਪਤਾਨ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਘੂਨਾਥ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਹੇਲ ਅੱਬਾਸ ਜਾਂ ਤਾਕੀਮਾ ਵਾਂਗ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਡਰੈਗ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਰਟ ਕਾਰਨਰ ਤੋਂ ਗੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਰੱਖਿਅਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਵਾਕਰ ਰਾਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰੇ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰੱਖਿਆ ਲਾਈਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਕੀ ਜਿਹੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਕਪਤਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਉਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਚ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਦਿਲੀਪ ਅਤੇ ਇਗਨੇਸ ਟਿਰਕੀ ਵਰਗੇ ਅਨੁਭਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸ਼ਾਰਟ ਕਾਰਨਰ ਅਤੇ ਫਰੀ ਹਿੱਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘੱਟ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਪਤਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹੀ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਸਾਥੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਤਮਗਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਿਜੇਂਦਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਉਨੀ ਹੀ ਨਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਜਿੰਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ। ਟੀਮ ਦੀ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਰਜੁਨ ਹਲੱਪਾ ਗੇਂਦ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਗੋਲ-ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਗੋਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਅੰਕ। ਸ਼ਿਵੇਂਦਰ ਅਤੇ ਤੁਸ਼ਾਰ ਖਾਂਡੇਕਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਿੰਦਾਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਸਨ, ਉਦਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁਣ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਕੋਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 'ਬੀ' ਟੀਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਲਈ ਕਿਉਂ ਉੱਚੀ ਉਡਾਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ।

ਇਸ ਲਈ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੀ ਕਵਾਇਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਆ ਗਈ? ਇਸ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਖੇਡ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਮਾਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੰਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਡ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ।

ਹਾਕੀ ਜਿਹੀ ਖੇਡ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਟਿੱਕ ਨਾਲ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਨਚਾਉਣਾ, ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਖੇਡ ਦੀ ਓਹੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਹੋਵੇ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਹਾਕੀ ਲੀਗ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਣ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਥਾਪਤ ਹਾਕੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਚੁਣੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 1975 ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦਾ 'ਰੱਬ' ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਸਿਧਾਰਥ ਭਾਟੀਆ

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਾਚੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਅਨਜਾਣ ਸ਼ਖਸ ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਇਹ ਜਤਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਟੇਬਲ ਦੂਰ ਬੈਠ ਕੇ ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਚੁਸਕੀਆਂ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਲਿਫਟ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅਟਪਟਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜਾ ਰਹਿੰਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਉਥੇ 'ਭਰਾ-ਭਰਾ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਥੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਮੈਥੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਾਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਇਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇਕ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਸਮੇਤ ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਦ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਟੋਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਇਕੱਠ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਮਰੇ, ਟੇਪ, ਫੋਨ, ਪਰਸ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੈਨਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਦੋ ਤਰਫਾ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ।

ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧ ਬੇਹਦ ਦਿਲਚਸਪ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਫਾਦਾਰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ, ਕਾਫੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧੁਨ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਧੁਨ ਮੁੱਖ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ-ਅੱਤ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ, ਜਿਥੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦਾ ਐਂਕਰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾਪੂਰਣ, ਜਿਥੇ ਐਂਕਰ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ ਦੀ ਟੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਵਧਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਮਸਾਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਲਪੂਰਣ ਅਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਹਲਕੇ ਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਖਾਲਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਅਕਸਰ ਇਹ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ-ਮਹਿਮਾਨ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਉਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਸਖਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਛੜਿਆ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਦੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਇਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸੰਪਾਦਕ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਵੀ ਜੁੜਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਨਾਸ਼ ਵਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਥੋੜਾ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਮੇਲਜੋਲ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਹਰ ਗੱਲ 'ਤੇ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਉਦਾਰਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗਲੇ ਮਿਲਣਗੇ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਮੀਆਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਤਿ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਕਹਾਂਗਾ-ਪਹਿਲੀ, ਦੋਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹਾਂ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਇਥੇ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਹਰ ਇਕ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਤਰਫਾ ਦੀਵਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਮੇ ਦੀ ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਮੰਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਹਾਰਿਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਕੌੜੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਜੇਹਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਾਲ ਸਖਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਛੜਿਆ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣ ਦਿਓ। ਦੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਇਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨੇ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਤਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਨਾ ਹੋਈਏ। ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਥੋੜੀ ਘੱਟ ਰੁਮਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਲਿਖਤੁਮ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਯਮਦੂਤਾਂ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦਿਲੀ!

ਨੇਪਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਬੜੀ ਰੌਚਿਕ ਲੋਕ ਕਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਨੇ ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ, ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਕ ਤਰਕੀਬ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ-ਮੋਹਰੇ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸਾਰੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਤਨੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਬੁੱਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਕਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲ-ਨਕਲ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਰਹੀ। ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂ? ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦਾ ਅੰਤ-ਕਾਲ ਆਇਆ, ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਦੂਤ ਗੇੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ ਦਰਗਾਹ 'ਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੱਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਤਾਂ ਕਈ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਬੈਠੇ ਨੇ। ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ? ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੁਣ ਕੇ ਧਰਮ ਰਾਜ ਨੇ, ਅਸਲ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਪਹਿਚਾਨਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਕੀਮ ਦੱਸੀ। ਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਸਮਝਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੀ ਦੱਸੀ ਤਰਕੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਤ ਦੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, 'ਕੱਲੇ 'ਕੱਲੇ ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਖਲੋ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਹਾਰਨ ਲੱਗੇ। ਪੂਰੇ ਗਹੁ ਨਾਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਉਹ ਇਕ ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ- ''ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨੇ, ਕਿਸੇ 'ਚ ਰਾਈ ਜਿੰਨਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਅਹਿ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰ ਗਿਆ।''

ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੁੱਤ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ, ਬੁੱਤਾਂ ਵਿਚ ਬੁੱਤ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠਾ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- ''ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਮੇਰੀ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ?....ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਬੁੱਤ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਉ ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ?'' ਉਹਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਦੂਤ ਝਪਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈ ਗਏ। ਫਟਾਫਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜੇ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈ ਤੁਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਲ ਨੂੰ!

ਇਸ ਲੋਕ-ਕਥਾ ਵਿਚਲੇ ਮੌਤ ਦੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ 'ਆਈ' 'ਤੇ ਹੀ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਧਰੋਂ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰਾ ਜਿੰਨੀ ਅਲੋਚਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਤੈਸ਼ 'ਚ ਆ ਗਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਮੌਤ ਦੀ 'ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ' ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ 'ਮੈਸੰਜਰ' ਕਈ ਵਾਰੀ ਰਹਿਮ ਦਿਲੀ ਵੀ ਦਿਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੋਈ ਭਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੇ ਕਿ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬੇਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਤ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਦਰਿਆ ਦਿਲੀ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਕਿਸੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਚ 'ਜਾ ਕੋ ਰਾਖੇ ਸਾਈਆਂ ਮਾਰ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਇ' ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਹੇਠ ਖਬਰ ਛਪੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਲ ਨਗਾਰਾ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ 'ਫ਼ਰਾਖ਼ ਦਿਲੀ' ਹੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨੇਪਾਲੀ ਲੋਕ-ਕਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜ-ਕਥਾ ਵੀ ਸੁਣ ਲਓ। ਦੋਹਾਂ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋ ਬੈਠਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤੈਸ਼ ਵਿਚ ਆਏ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਤਾਂ ਵਲੋਂ 'ਬਖਸ਼' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੋਚਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਘੜੀਆਂ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ 'ਸੂਨਯ' ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਰਤੇ-ਪੁਰਖ ਦੇ ਅਨੰਤ ਭਾਣੇ ਦੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕੋਈ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਲਾ ਵਰਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁਸਤ-ਚਲਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ-ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਮਾਂ ਇਕਦਮ ਢਿੱਲੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਲਉ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਚਿੱਤਰ-ਘਟਨਾ ਸੁਣ ਲਉ-

ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਸਬੇ ਭੋਗਪੁਰ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪੇਕੇ ਪਿੰਡ ਭਟਨੂਰਾ ਲੁਬਾਣਾ ਵਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਬੱਸ-ਸਟਾਪ 'ਤੇ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਆਉਣ ਲਈ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖਾਣ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਵਿਆਹ 'ਚੋਂ ਅਤੇ ਝੋਟਾ ਗਾਹ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣੇ ਬੜੇ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਤੋਂ ਵਿਆਹ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ! ਵਿਦਾ-ਵਿਦਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਹੀ ਲੇਟ ਤੁਰੇ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਕਿ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਛੇ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਲ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਬੱਸ ਛੇ ਵਜੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸੋ, ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਬੱਸ-ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਚੋ-ਤਾਈ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਭੋਗਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਬੱਸ ਫੜੀਏ। ਪਰ ਕਾਹਲੀ ਅੱਗੇ ਟੋਏ ਵਾਂਗ ਉਥੇ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਭਟਨੂਰੇ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਬੱਸ ਆਵੇ, ਉਹ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤੂੜੀ ਹੋਈ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਛੱਤ ਉੱਪਰ ਵੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ!

ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਹੱਥ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੁਕਣ ਈ ਨਾ! ਅੱਧੇ-ਪੌਣੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਆਵੇ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ 'ਸੂੰ' ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਜਾਵੇ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਦਿਨ ਢਲ੍ਹਦਾ ਜਾਏ, ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧਦੀ ਜਾਏ।

ਅਕਸਰ ਜਿਵੇਂ ਐਸੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਮਰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਅਬ ਝਾੜਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ! ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ, ਪੇਕਿਆਂ ਘਰੋਂ ਬੇ-ਲੋੜੀ ਘੀਸ-ਘੀਸ ਕਰਕੇ ਲੇਟ ਤੁਰਨ ਲਈ ਤੱਤੀਆਂ-ਠੰਡੀਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕੋਲ ਖੜੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਈਆਂ ਮੇਰੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਦੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਬੋਲ ਪਈਆਂ, ''ਨਾ ਭਾਈ ਕਾਕਾ, ਐਂ ਤੂੰ ਗਰਮ-ਸਰਦ ਨਾ ਹੋ, ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੁ! ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਨਿਕਲਾਂਗੇ ਈ ਐਥੋਂ!!''

ਬੱਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਟੈਂਪੂ ਆਇਆ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਇਉਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਮੌਕੇ ਤੂੜੀ ਦੇ ਕੁੱਪਾਂ ਦੁਆਲੇ ਤੋਰੀਆਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਜਣੇ ਟੈਂਪੂ ਦੇ ਮਡ-ਗਾਰਡਾਂ ਉੱਪਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਟਿਕਾ ਕੇ ਹੀ ਖੜੇ ਸਨ। ਟੈਂਪੂ ਦੀ ਕੇਵਲ 'ਭੂੰ-ਭੂੰ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਹ ਧੂੰਆਂ-ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਵਾਰੀਆਂ। ਐਸੀ ਹਾਲਤ ਵਾਲੇ ਟੈਂਪੂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖ-ਮੱਤੀ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਸੋ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਣ ਲੱਗੀ। ਚੰਗੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਕ ਟੈਂਪੂ ਹੋਰ ਆਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਰਾ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹ 'ਚ ਸਾਹ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਅੱਠ-ਨੌਂ ਕੁ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਫੱਟਾ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਤਣਾਅ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਚਾਈਂ-ਚਾਈਂ ਆਉਂਦੇ ਟੈਂਪੂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਟੈਂਪੂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਆਈ? ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਟੈਂਪੂ ਫੇਰ ਭਜਾ ਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਅੱਧਾ ਕੁ ਖਾਲੀ ਟੈਂਪੂ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੁੜਾਅ ਕੇ ਕਿਉਂ ਲੈ ਗਿਆ? ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਮੇਰਾ ਮੱਥਾ ਫਿਰ ਤਣ ਗਿਆ। ਨੱਕ ਨੂੰਹੇ ਦੀ ਪੂਛ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ...ਇਕ ਚੜ੍ਹੇ ਇਕ ਉੱਤਰੇ!!

ਅਸੀਂ ਭਵੰਤਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹੇ ਸਾਂ ਕਿ ਤਦੇ ਇਕ ਫੋਰ-ਵ੍ਹੀਲਰ ਆਉਂਦਾ ਦਿੱਸਿਆ। ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਟਰਾਈ ਵਜੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਖਿਝੇ-ਬੁੱਝੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਭਲੇ ਮਾਣਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬਰੇਕ ਲਾ ਲਈ। ਇਹ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਈਆਂ ਫੋਰ-ਵ੍ਹੀਲਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਬਿਠਾ ਲਿਆ।

ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਟੈਂਪੂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਟੈਂਪੂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਝਾੜ-ਝੰਬ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਫੋਰ-ਵ੍ਹੀਲਰ ਭਜਾਅ ਕੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਂਪੂ ਤੋਂ ਮੋਹਰੇ ਕੱਢ ਲੈ। ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਤੋਂ ਸਪੀਡ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਟੈਂਪੂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ।

ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਕਦਮ ਖਿੜ ਉੱਠਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਂਪੂ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਔਹ ਭਟਨੂਰੇ ਦੀ ਭੋਲੀ ਐ....ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਚਿਰੀਂ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਾਂਘ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਹੋਰ ਲਾਲ ਸੂਹਾ ਹੋ ਗਿਆ! ਹੁਣ ਉਹ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ- ''ਭਾਅ ਜੀ, ਗੱਡੀ ਤੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਟੈਂਪੂ ਤੋਂ ਮੋਹਰੇ ਕਰ ਲਉ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਕੁੜੀ ਭੋਗਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੀ ਬੱਸੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਏ!''

ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮੀਆਂ-ਬੀਵੀ, ਉਸਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਟੈਂਪੂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਘਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਟੈਂਪੂ-ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁੱਸਾ ਫੁੰਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਟੁੱਟੀ ਫੁੱਟੀ ਸੜਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੋਰ-ਵ੍ਹੀਲਰ ਟੈਂਪੂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ।

ਇੰਜ ਅੱਗੜ-ਪਿੱਛੜ ਲੁਕਣ-ਮੀਚੀ ਜਿਹੀ ਖੇਡਦੇ ਅਸੀਂ ਭੋਗਪੁਰ-ਪਠਾਨਕੋਟ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਦੇ ਲਾਗੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੋਹਰੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਟੈਂਪੂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਭੋਗਪੁਰ ਵਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਸਾਡੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਤੇਜ਼ ਸਪੀਡ ਟਰੱਕ ਟੈਂਪੂ ਵਿਚ ਆ ਵੱਜਿਆ! ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੜਾਕਾ ਹੋਇਆ। ਟੈਂਪੂ ਭੁਆਟਣੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਸੜਕ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਡੂੰਘੇ ਖੱਡਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿੱਗਾ। ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਪੈ ਗਿਆ- ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਦੇ ਟਾਇਰ ਲੰਘ ਗਏ....ਕਈ ਟੈਂਪੂ ਦੇ ਵਿਚੇ ਹੀ ਘੁਮੇਟਣੀਆਂ ਖਾਈ ਗਏ....ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਖੂਨ ਦੇ ਛੱਪੜ ਲੱਗ ਗਏ-ਕੁਰਲਾਹਟ ਮੱਚ ਗਈ। ਸਾਥੋਂ ਉਹ ਕਰੁਣਾਮਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਪਲਾਂ-ਛਿਣਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀ ਦਾ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ?

ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਟੈਂਪੂ-ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਤੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕ੍ਰੋਧ, ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਲਾਹਣਤਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਤਰ-ਆਤਮੇ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਈਆਂ...ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨਾਂ, ਜੇ ਭਲਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਟੈਂਪੂ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਹੁੰਦੇ? ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਫੋਰ-ਵ੍ਹੀਲਰ 'ਚ ਬੈਠਾ ਬੈਠਾ ਨੱਕ 'ਚੋਂ ਠੂੰਹੇ ਸੁੱਟਦਾ ਆਇਆ ਸਾਂ, ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ? ...ਠੀਕ ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਖੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰੱਖਤ, ਚੰਡਾਲ ਅਤੇ ਬੇ-ਤਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਨੋਖੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ, ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਰਹਿਮ-ਦਿਲੀ ਦਿਖਾ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਭਲਾ ਸੱਗਰਾਂ ਵਾਲੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲਿੰਕ-ਰੋਡ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦਿਨ ਟੈਂਪੂ ਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਲੇਖ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰੀ' ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਲਿਖਦਾ!

ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਇੰਡੀਆ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੋਨ 408-903-9952 ਬੰਦ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਿਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ

ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ
ਕਿ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਸਨ
ਮਗਰ ਹੁਣ ਹਰ ਬਸ਼ਰ ਨੰਗਾ ਹੈ
ਹਰ ਔਰਤ ਵੀ ਵਸਤਰਹੀਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ
ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋਏ
ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ
ਮਿਲਦੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਜਾ ਕੇ
ਸਗੋਂ ਜੰਗਲ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਨੇ
ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਜਾਨਵਰ ਕਿਧਰੇ ਬਣਾਉਂਦੇ
ਆਲ੍ਹਣੇ ਆਪਣੇ
ਸਗੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਬਲਹੀਣੇ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਦੇ
ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖਦੇ ਨੇ
ਗਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੱਕ ਦਾ
ਫਾਸਿਲਾ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ
ਆਮ ਬੰਦਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ
ਬੜਾ ਹੀ ਸ਼ੋਰ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਹੈ
ਮੌਤ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹੈ ਚਲਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਰਹੇ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰ ਓਝਲ

ਜਦੋਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੋਰ ਰੋਂਦਾ ਹੈ
ਘਟਾਵਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ
ਤੇ ਲੰਗਾਰੀਆਂ ਜਾਵਣ
ਜਦੋਂ ਬਰਸਾਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੀ ਰਿਮਝਿਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਸਲ ਉੱਗਣ ਤੋਂ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ
ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਉਤੇ
ਫ਼ਿਕਰ ਉਗਦਾ ਹੈ।

ਤੇ ਡਰ ਰਿਸਦਾ ਹੈ ਛੱਤਾਂ 'ਚੋਂ
ਜਦੋਂ ਛੰਨਾ ਤੇ ਖਪਰੇਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ
ਨਚਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ
ਤਾਂ ਮੁਰਦਹਾਣੀ ਛਾ ਜਾਂਦੀ
ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ।
ਨਗਰ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਸਾਡੇ ਕੰਨ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਗੁਆ ਕੇ
ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ।
ਨਹੀਂ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਿੰਦਾ
ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂੰ ਸਾਨੂੰ
ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ

ਵਲੈਤੀ ਖਾਦ ਵਿਚ ਉੱਗੀ ਹੋਈ
ਖੇਤੀ 'ਚ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ
ਅਕਸਰ ਮੌਤ ਉੱਗਦੀ ਹੈ।
ਜੋ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਕਸਰ।
ਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਂਕਿਆਂ 'ਤੇ
ਮੌਤ ਨੱਚਦੀ ਹੈ।
ਸਵੇਰੇ ਆ ਰਹੇ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰ ਵਿਚ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਤ ਹਸਦੀ ਹੈ
ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪੈਦਾ?

ਇਕ ਖ਼ਤ ਬੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ

ਮਿਰੀ ਬੱਚੀ, ਨਣ੍ਹੀ ਪਿਆਰੀ
ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ
ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਤਿਰੇ ਚਿਹਰੇ 'ਚ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ
ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਚਿਹਰਾ
ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ ਖ਼ੁਦਾ ਕਿਧਰੇ
ਤਾਂ ਮਾਂ ਹੀ ਸੀ ਖ਼ੁਦਾ ਮੇਰਾ
ਬੜਾ ਜਿਗਰਾ ਸੀ ਉਸਦਾ
ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤਨਹਾਈ ਦੇ ਵਿਚੋਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਰੀ
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ
ਘਣੇ ਜੰਗਲ ਤੇ ਨ੍ਹੇਰੇ 'ਚੋਂ
ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਬੜਾ ਬੇਖ਼ੌਫ਼ ਗੁਜ਼ਰੇ
ਬੜਾ ਕੁਝ ਤੇਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਬੜਾ ਹੀ ਦਿਲ ਜਿਗਰ ਤੇ ਹੌਸਲਾ ਤੇਰਾ
ਕਦੇ ਕੋਈ ਗਿਲਾ, ਸ਼ਿਕਵਾ,
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਮਿਰੇ ਹੰਝੂਆਂ 'ਚ ਜਦ ਤਸਵੀਰ ਤੇਰੀ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ
ਤਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਿਸਦੈ
ਤੂੰ ਗੀਤਾ ਏਂ, ਤੂੰ ਬਾਣੀ ਏਂ, ਤੂੰ ਕਲਮਾ ਏਂ
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦਾ ਮਹਿਰਾਬ ਏਂ
ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੜੋ ਕੇ ਮੈਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾਂ
ਓਮ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ।

ਵਾਰਸ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ 'ਤੇ

ਜਾ ਵਾਰਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ
ਤਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਘਣੇਰੀ ਛਾਂ
ਅਸਾਡੇ ਪੈਰੀਂ ਡਿਗ ਕੇ ਬੜਾ ਰੋਈ
ਤੇ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਦੀਵੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਭ
ਬਣ ਗਏ ਸੂਰਜ
ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅੰਦਰ
ਲਿਖੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਹੰਝੂਆਂ ਨੇ
ਕਿਤੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕੋਈ ਗਾਉਣ ਲੱਗਾ
ਭਲਾ ਵਿਛੜੇ ਤੇ ਮੋਏ ਕੌਣ ਮੇਲੇ।
ਮਗਰ ਵਾਰਸ ਦਾ ਇਹ ਅੱਜ ਕੌਲ
ਝੂਠਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ।
ਤੇ ਇਕ ਨਚਦੇ ਹੋਏ ਸੂਫ਼ੀ ਮਲੰਗ
ਦੀ ਅੱਖ ਅੰਦਰ
ਝਲਕਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ
ਦਾ ਪਾਣੀ ਨੱਚਦਾ ਦਿੱਸਿਆ
ਕਿਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ
''ਦਿਆਂ ਚੂਰੀਆਂ ਘਿਉ ਦੇ ਬਾਲ ਦੀਵੇ
ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਵੇਖਾਂ ਜੇ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਈ।''

ਰੁੱਖ ਵਰਗਾ ਆਦਮੀ

ਆ ਰਹੀ ਸਰਦੀ ਲਈ
ਬਾਲਣ ਬਣਾਉਂਦਾ
ਸਬਜ਼ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਰਦਾ ਦੁਆ
ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿਚ
ਘਿਰ ਕੇ ਤੇ ਸੈਲਾਬ ਅੰਦਰ
ਮੰਗਦਾ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ।
ਡਿਗ ਰਹੇ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਆਪਣੀ ਝੁੱਗੀ ਦੇ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ
ਮੰਗਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ।
ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਰੇਲ ਦੀ
ਲੰਮੀ ਡਰਾਉਣੀ ਚੀਕ ਸੁਣ ਕੇ ਆਖਦਾ-
''ਯਾ ਖੁਦਾ
ਹਰ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੂੰ ਤੂੰ
ਖੈਰੀਂ ਮੇਹਰੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪੁਚਾ।''
ਬਿਰਛ ਵਰਗਾ ਆਦਮੀ
ਪਰ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ਕਦੇ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦੁਆ।

-ਜਗਤਾਰ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ 'ਰੋਗ ਨਿਵਾਰਣ' ਕੈਂਪ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ (ਸਵੱਦੀ): ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਆਉਖਦ ਨਾਮ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੋਗ ਨਿਵਾਰਣ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ। ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਰੀਜਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਬਕਲਾ ਸਮਰੱਥ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਜਾਪੁ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਰੀਜਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ ਲੱਗੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਚਮਨ ਲਾਲ ਨਾਮ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਜੋ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਬਲੱਡ ਸੂਗਰ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੌਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ, ਉਸ ਵਲੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਚੌਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਗਰੁਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਜੋ ਕਿ ਦਿਮਾਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇਖੋਰ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕਾਫੀ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਹੀ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਬੀਬੀ ਇਸਟਦੀਪ ਕੌਰ ਜੋ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਈ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਣ -ਤਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹਰ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸਿੱਖ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਹੈ-ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ (ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ): ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਐਗਜ਼ੇਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹਰ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸਿੱਖ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਮੋਨਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁੱਖਆਸਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਨੇ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਮੋਨੇ ਸਿੱਖ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਵਿਵਾਦ ਜਿਹਾ ਛਿੜ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿਤਰ ਗੋਦ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਖੇਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਧਾਰਮਿਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਫਾਦਾਂ ਲਈ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਛਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਗਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਕਮੀ-ਬੇਸ਼ੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਕੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ: ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਖੜਾ ਨੇ ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿੰਗ ਦਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਸ ਇਕਾਈ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਠ ਨੂੰ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਠ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ.ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ

ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣੇਗਾ ਕਮਿਸ਼ਨ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਏ ਲਈ ਠੋਸ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੰਘੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਆਨੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸੰਸਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 26/11 ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਕੋਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਵਿਚ ਵੈਬ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ।

M.K. Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS

Laser Dentistry
No shots, No Drill, No Pain.
Family Dentistry
Cosmetic Dentistry

Esthetic Crowns, Bridges & Dentures Teeth Whitening * Oral Surgery Root Canal Treatments
Treatments & Prevention of Gum Diseases New Patients & Children Welcome

510-794-7058
WWW.DRNIJJAR.COM
(Across From Washigton Hospital & Bart)
1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

Attention Business Owners!!
Are You Worried About Your Business When You`re Not There?
Are Worries Keeping You Awake?
Watch Your Business AnyTime Any Place.
NO PAYMENTS
For 3 Months
Financing & Lease Options For 12, 24, 36 Months Available.
For A Free Estimate Call Sidhu 209-495-3905

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ, ਸਹੀ ਕੰਮ
ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਬਿਜਨਸ 'ਤੇ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਸਿਸਟਮ ਲਵਾਓ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ
DVR UNLIMITED
Sidhu 209-495-3905 www.dvrunlimited.com

ਗੰਗਾਨਗਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਵਲੋਂ

ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਦਾ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਆਉਣ 'ਤੇ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਭੈਰੋਂ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਅਤੇ ਵਸੁੰਧਰਾ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਉਹ 22 ਫਰਵਰੀ (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ। ਗੰਗਾਨਗਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਗੰਗਾਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ 22 ਵਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਪਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

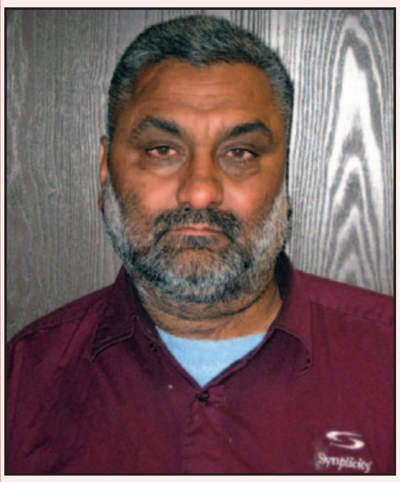

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

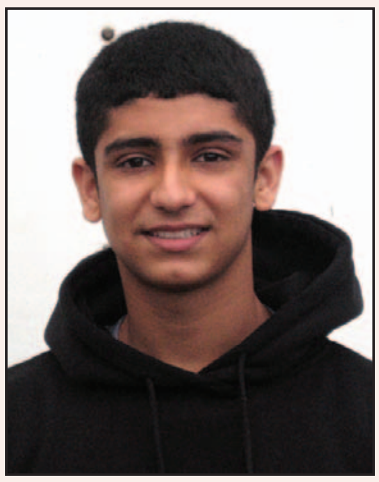

ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਨਾਲ ਫੋਨ 408-310-5185 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

Golden State Realty

Real Estate and Loans
Under One Roof

Reo-Bankowned Properties

From Sanjose to Sacramento

Call Master of Winners in Multiple Offers

Call Direct 510-304-9292

Refinance Now

30 Yr Fixed Rates
Are Getting Better!!!
Refinance Now At
Low Cost
Call Sukhi Gill
@ 510-207-9067

Jaswinder Gill
M.Sc(PAU)
CA DRE# 00966763
Broker/Owner/Notary

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ 7500 ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਚ ਮੋੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਾਲ 2008 ਦਾ ਟੈਕਸ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਰੀਐਲਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ।
ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਗੱਲ ਕਰੋ।

SINGH PINLESS COMMUNICATION

SINGH
PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com
(ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ)

2.6¢ PER MINUTE

ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ

NO
- Hidden Charges
- Connection Fee
- Montly Fee
- Other Charges

ਸੈਲ ਫੋਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਫੋਨ ਤੱਕ ਵੀ ਐਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

2.6¢ PER MINUTE

$100 ਵਿੱਚ 64 ਘੰਟੇ ਗੱਲ ਕਰੋ
ਅਤੇ
ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 69 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

Designed By :-GG -661-703-8795

Now There`s Even More To Love!

Choose DISH Network and...
- Love getting lots of movies
- Love a FREE HD DVR Receiver Upgrade
- Love getting FREE Activation*
- Love getting $50 Credit*
- Love FREE Standard Professional Installation
- Love saving over $450! Ask how!

*with commitment

HBO HD & starz HD FREE FOR 3 MONTHS*

Pkgs start at $24.99 mo

cinemax for 12 months for a Penny

Ask about DishDVR Advantage and save even more.

ZEE TV SONY
Get it $ 24.99 per month only

Just buy a set of two internet phones and talk to your loved ones for unlimited time for free"

"You can even see your loved ones while talking to them, when you buy a Video phone with inbuilt camera"

14.99 ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮਾਣੋ

dish NETWORK. AUTHORIZED RETAILER

Southbay Dish 1-800-971-1484

Programming offers: requires participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After free period, customer must call to downgrade or then-current price will apply. HBO and Starz: Customer receives a credit for each of the first 3 months. Cinemax offer: Requires qualifying programming and AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed from the account. Digital Home Advantage: Requires 24-month qualifying programming purchase, Social Security Number, valid major credit card and credit approval. If qualifying service is terminated prior to end of 24-month period, a cancellation fee equal to the lesser of $240 or $10 per cancelled month of service will apply. Equipment must be returned to DISH Network upon termination of qualifying service. Limit 4 tuners per account. Monthly package price includes an equipment rental fee of $5.00 or $7.00 for first receiver, based on selected model. A monthly equipment rental fee of $5.00 or $7.00 will be charged for each receiver beyond the first, based on selected model. A $5.00/mo. additional outlet programming access fee applies for each dual-tuner receiver; fee will be waived monthly for each such receiver continuously connected to Customer's phone line. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $7.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Offer ends 1/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local channels packages by satellite are only available to customerswho reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO®, HBO HDSM, Cinemax® and Cinemax HDSM are service marks of Home Box Office, Inc. Starz and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC.

ਨਿਊਯਾਰਕ ’ਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੌਰਾ): ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ‘ਚ ਅਤੇ ਇਥੇ ਟਰਾਈਸਟੇਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ‘ਚ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ‘ਚ ਤਿੰਨ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ‘ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਤੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵਰਤੇ। ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੌਰਾਨ ਸਵੇਰੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮੀ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਲੜੀਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਆਏ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਨ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ‘ਚ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਥਾਵਾਚਕ, ਭਾਈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਗੰਗਾਨਗਰ ਵਾਲੇ। ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ‘ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਦੇ ‘ਤੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ, ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ) ਬੀਬੀ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਭਾਈ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਊਨੇ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੇ, ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ ਵਾਲੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਾਲੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਵਿਜੈ ਬੂਟਾ ਤੇ ਪਵਨ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਕਾਮਬਲੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ, ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਖਿਆਨ ਅਤੇ ਗੁਣਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਲੋਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲੇਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ‘ਤੇ ਲੱਗਭਗ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਦੇ ‘ਏਕ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ’ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ‘ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਲੰਗਰਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਰਤਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਟੀ.ਵੀ. ਕਵਰੇਜ ਸੁਰ ਸੰਗੀਤ, ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਡਿਸ਼ ਨੈੱਟਵਰਕ ‘ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀ.ਵੀ. ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀ.ਵੀ. ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਲਵੀਰ ਚੌਹਾਨ, ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਾਲ, ਹਰਦੇਵ ਸਹਾਏ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬੰਗਾ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਲਾਲ ਨੇ ਲੰਗਰਾਂ ‘ਚ ਵੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰ ਮਿਲਿਆ। ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਮੰਦਿਰ ਜਮਾਇਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਫੌਜੀ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬੈਂਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਪੁੱਜਣ ‘ਤੇ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉਤੇ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਦੇ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਉਹ 23 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਉਣਗੇ।

ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਝਿਲਮਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ, ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ, ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ, ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਮਾਂਟ ਤੋਂ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟ, ਟਰੇਸੀ ਤੋਂ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੋਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਿਨਾਂ ਜਾਤ ਅਤੇ ਨਸਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਭਰੇ ਕਰਮ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਰਬਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਅੰਸ਼ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਦੋਨਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਫਰਕ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਣੇ ਜੇਵਰ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਤ ਜਾਂ ਨਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।

ਲੌਂਗ ਰੂਟ ’ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ! ਹੁਣ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ

Imperial Truck Wash & Repair

One Stop Center For Truckers-Repairs-Tires-Wash

All Kinds of Welding Work & General Repair.

Alignment

- *Transmission
- *Clutch
- *Brakes
- *Suspension
- *Oil Change
- *Rear End
- *Wet Kit & PTO Pumps
- *Alternators
- *Starters
- *Cement Blower

Spot Free Truck Wash

Oil Change $189.99 Only

Brake $99.00 With Labor

Wheel Seal $89.00 With Labor

Labor Rate $59.00 Hourly Rate

Wheel Balancing

5809 South State Rd 3, Spiceland, IN- 47385

interstate 70 Exit 123 (Turn Right Yellow Building)

24 Hours Road Service & Towing

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੈਲਡਿੰਗ ਵਰਕ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਰਿਪੇਅਰ ਮਾਰਕੀਟ ’ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ

Jasvir Singh (765) 987-7000

India Curry Restaurant at Truck Plaza

Facilities for Truckers at Truck Plaza.

- India Restaurant and Full Bar
- 10 Acres of Truck Parking
- Brand New 2 Bays of Express Lube
- Brand New 2 Bays of General Repair
- Brand New One Bay for Alignment,
- Wheel Balancing and Tires
- Brand New 2 Bays Spot Free Truck Wash

*Indian food for truckers Dine-in and To Go

*Bar- Beer, Liquor and Wine

*To Go Beer Liquor and Wine

ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ

ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

ਬਾਰ, ਬੀਅਰ, ਲਿੱਕਰ ਅਤੇ ਵਾਈਨ

ਬਹਿ ਕੇ ਪੀਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

Free Showers | ਨਹਾਉਣ-ਧੋਣ ਦਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧ | 10 ਏਕੜ ਥਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ

ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੁਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣੀ ਵਾਜ਼ਬੀਅਤ

–ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ

ਕਿਸੇ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ, ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਿਗੜਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਜੁਆਬਦੇਹੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਸੱਚਮੁਚ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪਰਖ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ। ਆਖਰ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਨਤਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ?

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਮਾਇਆਵਤੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ 'ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਚੇਅਰ' ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 'ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ' ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਲੜਾਈਆਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਅਖਾੜੇ 'ਚ ਹੀ ਲੜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣਾ ਢੁੱਕਵਾਂਪਨ ਗੁਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਵਲ ਹੈ। ਦੁੱਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ (ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤ, ਪਤਨੀ ਤੇ ਭਰਾ ਆਦਿ) ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘਾਗ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾ ਸਮਝੀ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾ ਲਊ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿਆਸੀ ਅਰਾਜਕਤਾ, ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਗੱਠਜੋੜ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਕਾਰਨ ਇਕ ਦ੍ਰਿੜ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਾਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਗਲਬਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਂਝ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਸਥਿਤੀ 'ਚ

ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਲੁਕੇ ਸਵਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ 'ਜ਼ੈੱਡ ਪਲੱਸ' ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ ਚਾਹੀਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਖ਼ੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਰਕਮ 'ਚੋਂ ਦਿੱਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖਾਨਦਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਨੇਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ, ਵਕੀਲ, ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਟਾਈਕੂਨ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਵਰਕਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ 'ਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਾਓਵਾਦੀ ਅੰਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ-ਪ੍ਰਚੰਡ

ਕਾਠਮੰਡੂ : ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਓਵਾਦੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬੋਤਾਜ ਕਰਨ ਵਿਰੁਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟੀ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਚੰਡ

ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿਖੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਆਲ ਨੇਪਾਲ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਰੈਵੋਲੂਸ਼ਨਰੀ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅੰਤਮ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ 'ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਮ ਲੜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਪੋਸਟ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਢਾਅ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਫੌਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ 'ਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ।

ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਜੋਧਪੁਰ : ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜੋਧਪੁਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਕੋਈ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੰਮਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਥਾਰ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਧਦਾ ਪੱਧਰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਵਿਆਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪਾਲੀਵਲ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਬਘੇਲਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪਾਲੀਵਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਥੇ ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਡੇਢ ਮੀਟਰ ਉਪਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੋਕੇ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਤਹਿ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਮਾਰਤਾ, ਘਰਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਖ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੋਟਰ ਪੰਪ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਘਟਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਗੈਰਕੁਦਰਤੀ ਝੀਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪਾਲੀਵਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਵਲੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੇੜਛਾੜ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗ਼ਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ | ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ | ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ | ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ | ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੂਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖ਼ੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.
Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com
Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

Thandi Insurance Brokerage

LIC#OBO9151

Truck Insurance Specialist:
Auto liability, physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

Coverage for:
Long and local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks. DUI, new/young drivers accepted.

Quick Filing:
Personal auto, medical and homeowners insurance.
SR22, MCP-65, BMC91-X, Form-E, UIIA.

Business Policies:
Gas stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouses.

We proudly represent
GLOBAL HAWK INSURANCE CO.
RRG

ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

For a Free insurance Quote Please Call :
1-800-917-2639
3090 Independence drive Suite # 246 Livermore CA 94551

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਸੂਰਤ : ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਡਾ.ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੀ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਰੇੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂ ਪੀ ਏ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

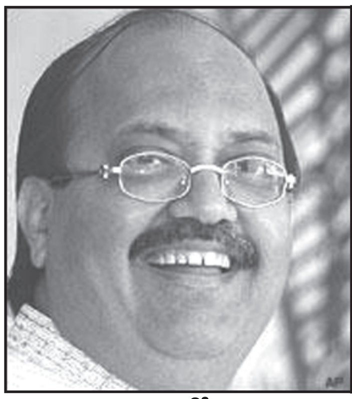
ਅਮਰ ਸਿੰਘ

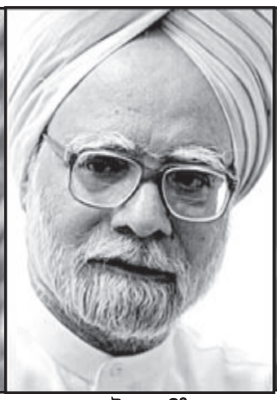
ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਯੂਪੀਏ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਵਾਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਉਧਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਲੰਘੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਫੁਲ ਪਟੇਲ, ਦੀਪਤੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਤਾਰਿਕ ਅਨਵਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ। ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 48 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਅੱਧੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਇਹ ਤੱਥ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 'ਬੇਕਾਰ ਦੀ ਬਹਿਸ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਬਹਿਸ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ''ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ.ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਐਲ.ਕੇ.ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੱਦ ਕਾਫੀ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਜਾਣ-ਬੁਝ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਡਵਾਨੀ ਦਰਮਿਆਨ ਲੜਾਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ''ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਕਈ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਿਨਾਹ ਟਿੱਪਣੀ ਵਰਗੀਆਂ ਵੰਡ ਪਾਊ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।''

ਭੰਡ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ?

ਕਾਨਪੁਰ : 'ਗਜੋਧਰ ਭਈਆ' ਭਾਵ ਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਵੀ ਐਮ.ਪੀ. ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਰਾਜੂ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਹ ਅਪਣੇ ਚੁਟਕਿਲਿਆਂ 'ਚ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

ਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ

ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਅਫ਼ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖ਼ੁਦ ਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਸ਼ੰਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੂ ਮੁਤਾਬਕ ਕ੍ਰਿਪਾਸ਼ੰਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਨੀਆ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੇ। ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੁਰਪ ਦੇ 'ਇੱਕੇ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਚਰਚਾ 'ਚ ਆਏ ਰਾਜੂ ਦੀ ਅਪਨੀ ਫੈਨ-ਫਾਲੋਇੰਗ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਜਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਲੋਕਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜੂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ।

ਰਾਜੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚੀ ਸੀ।

ਮਾਰਕਸੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ, 80 ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਹਿੰਦ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ) ਨੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 80 ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂ ਪੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਫਰੰਟ 'ਤੇ ਘੇਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਕ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਰ ਖੇਤਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਰਾਮਦ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵੀ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਲੇਬਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ 5 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਚ 2009 ਤੱਕ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ।ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟੈਕਸਟਾਈਲ, ਜਿਊਲਰੀ, ਚਮੜਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ

ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਧਾਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਗਵਾਈ ਲੀਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਤਿੰਨ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੇਲਵੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਫੰਡ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋ ਸਕਨ।

ਫਤਿਆਬਾਦ ਵਿਚ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਫਰੰਟ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਹੁਣ ਬਦਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਦਕੇ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੇ ਦੇ ਦੌਰ ਦਾ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਾਰੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੁਣ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਸਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ 80 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਦੀ ਭੈਣ ਉਹਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਆਈ

ਮੁੰਬਈ : ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ ਅਭਿਨੇਤਾ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਦੀ ਭੈਣ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਪੀ. ਪ੍ਰਿਯਾ ਦੱਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਇਕ ਚੰਗਾ ਰਾਜਨੇਤਾ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਪਰ ਤੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, ''ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਵੇ।'' ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਾਨਿਅਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿਯਾ ਦੇ ਮਾਨਿਅਤਾ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਹੁਣ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।'' ਪ੍ਰਿਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਲੜੇਗੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ

ਭੋਪਾਲ : ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ ਸੰਸਦੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਥੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਕਾਈ ਵਿਚ ਸਮੀਕਰਨ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਹੀ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ

ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਟਿਕਟ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ 29 ਵਿਚੋਂ 14 ਲੋਕ ਸਭਾ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ-ਇਕ ਨਾਂ ਦਾ ਪੈਨਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਉਮਾ ਮਿਲਾ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਹੱਥ

ਭੋਪਾਲ : ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਬਿਸਾਤ ਬਿਛਾਉਣ ਵਿਚ ਜੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਵੀ ਕੁਝ ਖਿਚੜੀ ਪੱਕਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਂਝ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਜੋਤਿਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਂਝ ਤਾਂ ਬਸਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ 29 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਖਿਚੜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੱਕ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਸਪਾ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਚੋਣ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਾਂਗੇ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਬੁਲਾਰੇ ਸੁਲਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣ ਤਾਲਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੁੰਦੇਲਖੰਡ ਅੰਚਲ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲਿਤ ਵੀ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚੋਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ, ਦਫਤਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਮਿਊਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਅਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਰਲ ਸੀਟ 'ਤੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਜੱਜਾਂ ਐਲ. ਐਸ. ਪਾਂਟਾ ਅਤੇ ਬੀ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਡੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲੀ'।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2005 'ਚ ਹਿਸਾਰ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੀਟ ਜੋ ਕਿ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਾਸਤੇ ਸੀ, ਲਈ ਚੂਣੇ ਗਏ ਪਛੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਰੁਧ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਨਿਲ ਜੈਨ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈਕਰੋਟ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ 'ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ, ਕੰਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਖੂਹ 'ਚ ਡੁੱਬ ਕੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ।

ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਵਿਕਦੇ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਏ.ਕੇ. 56 ਰਾਈਫਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ, ਪਕੌੜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਫੜ੍ਹੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦਾ ਨੇਸ਼ਨ' ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਮਾਰਕੀਟਾਂ' ਵਿਚੋਂ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ, ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਦੂਰਬੀਨਾਂ, ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਤੇ ਰਾਈਫਲਾਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਕੌੜੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਅੱਗੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ''ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਧੀਆ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਚੈਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਇਥੇ ਆਉਣ ਤੇ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਣ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਥਿਆਰ 'ਨਾਟੋ ਫੌਜੀਆਂ' ਦੇ ਕਾਫਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।'

ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਆਮਦ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਘੱਟਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਆਵਾਸ ਮੰਤਰੀ ਜੇਸਨ ਕੈਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ੰਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 240,000 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 265,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ 'ਚ ਵਸਾਉਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸਥਿਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਣ।

ਸ੍ਰੀ ਕੈਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਸਮੀਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਰੱਖਣੀ ਪਏਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 7.2 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ 8 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 247,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਪੱਕੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਮੁਲਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ 265,000 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 156,000 ਇਕਨਾਮਿਕ ਕਲਾਸ, 71000 ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਰਗ ਅਤੇ 37,400 ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮਿਥੇ ਕੋਟੇ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਗੇ।

ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸਫਾਏ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦਾ ਰੌਲਾ ਮੁਲਕ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਅਜੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ 40 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਢੁਕਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਧਰਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਜੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ 129,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਾਫ ਹੋ ਗਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੇਕਾਰੀ ਭੱਤੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ 40 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਕੜਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹਾਲ 'ਚ ਹੀ ਜਾਰੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਵਸੂਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਿੰਨੀ ਸੁਨੱਖੀ ਓਨੀ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਨਿਕਲੀ ਡਾਂਸਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਫਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਜਿੰਨੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਓਨੀ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਵੀ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਹੀ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਲੀਵੁੱਡ-ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਕੋਈ ਹੀਰੋਇਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਜਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨੌਜਵਾਨ ਹੈ ਗੁਲਫਾਮ। ਗੁਲਫਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਠ ਦੇ ਇਕ ਕਿੱਲਰ ਗੈਂਗ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਪਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਓ ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮੇਰਠ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿਲੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਹੀ ਆਰਿਫ ਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਪਾਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਖੀਰ ਇਸ ਗੁੱਥੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਉਗਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਲਫਾਮ ਤੇ ਆਰਿਫ ਫੜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਦਾ ਤੇਲ ਦੀ ਭਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰੁਕਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਤੇਲ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ.) ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੋਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾੜੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਘੋਖ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ (ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ.) ਨੇ ਇਟਲੀ ਦੀ ਇਕ ਫਰਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਕ 3162 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਾਰਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਲ ਖੋਜ ਤੇ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਾਰਕ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਫੋਕਸ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮ. ਨੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਨੇ ਤੇਲ ਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਸੀ।ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਐਂਡ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪਾਰਕ ਵਿਚਲੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕ ਹੋਰ ਫਿਕਰ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ (ਸੱਪ, ਕੋਹੜ ਕਿਰਲੀ ਆਦਿ) ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ (ਡਰਿਲ ਆਦਿ) ਦੀ ਧਮਕ ਕਾਰਨ ਪੈਂਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

Homeopathic Systems for Health Treatment
When you are tired of all treatments for any disease at any age
Try homeopathic, systems of treatment

ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਂਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ

You can get all Homeopathic, Ayurvedic, Biochemic medicines at economical prices.

www.homeomedicine.net

Consultant/Practitioner
GURDIP SINGH SANDHU
DHMS, Hons, BAMS, MDEH, 30 Years experience
Working as per ACT.SB-577 State of CA.
CALL: TOLL FREE: 877-OK-HOMEO
(877-654-6636)OFFICE: 408-729-6691
E-mail: Homeomedicine@yahoo.com

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

G.M. Lawrence Insurance Brokerage License# 0D79587

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

ਜੀ ਐਮ ਲਾਰੈਂਸ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਉਂ?

LIABILITY
GENERAL LIABILITY
PHYSICAL DAMAGE
CARGO
BONDS

*ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ *ਝਟਪਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ *ਮਾਸਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

New Ventures Are Welcome

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

SPECIALIZES IN BOTH LOCAL & LONG HAUL
-Flexible down payments
-Excellent customer service
-Committed to each individual client's needs
-Experienced, knowledgeable & professional staff

Ph: 209-474-2771
Fax: 209-474-0215
7746 Lorraine Ave.#214
Stockton CA-95210

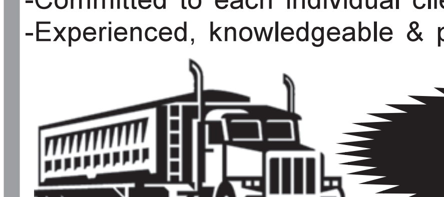

ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ:

License plates
IFTA *Fuel tax return
DOT, ICC-MMC
Single state registration services
*New Mexico & Kentucky permit

Rajinder Singh

ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਰਕ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ ਮੂਵ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ

Now in Strockton, the Hub of the Trucking Industry

Financing Available For Buying Trucks

Cell: (510) 557-6988
Ph: 209-982-9996,
Fax:209-982-9997
13465 Basalt Ct, Lathrop CA 95330

ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ:ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ

ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ: ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੰਘੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਰਿੰਪਾ ਹਾਲਦਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ 19 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਧੇਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਕਦੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੰਪਾ ਦੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਲਈ ਕੋਹਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਪੰਧੇਰ ਦੇ 25 ਸਾਲਾ ਬੇਟੇ ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਰੁਧ ਰੱਜ ਕੇ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਨਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੰਧੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ ਹੋਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਨਿਠਾਰੀ ਕਾਂਡ 'ਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀਬੀਆਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਨੂੰ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 364, 376, 511, 302 ਆਦਿ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਿੰਦਰ ਪੰਧੇਰ 'ਤੇ 302, 120ਬੀ ਅਤੇ 376 ਧਾਰਾ ਲਾਈ ਹੈ। ਜੱਜ ਰਮਾ ਜੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਪਾਇਲ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਹੋਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹਮਬਿਸਤਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਜਾਂਚ ਢੰਗ ਉੱਪਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਿੰਪਾ ਲਾਪਤਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਮਨਿੰਦਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਫਾਜ਼ਲ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿੰਨਾ ਕਸੂਰਵਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਸਜ਼ਾਏ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਮਾਲਕ ਨੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਗਵਾਹ ਨੰਦ ਲਾਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਬਚ ਨਿਕਲੇਗਾ।

ਗਵਾਹ ਕਿਉਂ ਮੁੱਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਾ ਆਵੇ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵੀ ਉਂਗਲ ਉੱਠੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੀਹ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਝਾੜ ਇਸ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

84 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਗਵਾਹ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤੇਲਆਮ ਦਾ ਇਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਜਹਾਨੋਂ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦਿਲ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਤੁਰ ਗਿਆ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਇਕ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਐਮ.ਪੀ. ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਥੇ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ, ਪਾਲੀ, ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਸੁਦੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਤਵੀਰ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਨ। ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ''ਮੈਂ ਨੇ ਆਪ ਕੀ ਸੁਰੱਖਸ਼ਾ ਕਾ ਪੂਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਅਬ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਬਚਨੇ ਨਾ ਪਾਏ, ਸਬ ਕੋ ਮਾਰ ਦੋ ਇਨਹੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਮਾਂ ਇੰਦਰਾ ਜੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ। ਇਨ ਕੁਤੋਂ ਕੋ ਸਜਾ ਮਿਲਨੀ ਚਾਹੀਏ।''

''ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ'' ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮਪੁਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝਾਮਪੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ '84 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਚਾਲ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਆਪੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 24 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਸ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਡ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ''ਫੌਰਟਿਸ'' ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

'ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ'' ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2008 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਸੀ ਉਸਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ''ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ'' ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ) ਨੇ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਰਿਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਉਠਾਈ ਗਈ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਇਨਸਾਫ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। 84 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਵਕਤ ਮੌਤ ਉਤੇ ਅਫਸੋਸ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਵਿਚ ਖੇਡ ਮੇਲਾ 18 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ

ਸਰੀ: ਸਵਰਗੀ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ 28ਵਾਂ ਸਲਾਨਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ 18 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਖੇਡ ਮੇਲਾ 22 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ 8 ਨਾਮਵਰ ਕਲੱਬ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਉਪਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ 22 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਵਰਗੀ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਬਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਦੂਜਾ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੱਸਾਕਸੀ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 10 ਹਜ਼ਾਰ, ਦੂਜਾ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਕੁਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 7 ਹਜ਼ਾਰ, ਦੂਜਾ 5 ਹਜ਼ਾਰ, ਤੀਜਾ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਚੌਥਾ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ, ਲੰਬੀ ਛਾਲ ਅਤੇ ਹੈਮਰ ਥਰੋ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1200, 1000 ਅਤੇ 800 ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਐਮ.ਡੀ. ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅਲੀਵਾਲ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਂਡਾ, ਸ. ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਆੜਤੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਸਪੀਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ, ਸ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਟਰਾਂਟੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ 778-242-0342, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸਰੀ 604-598-0300 ਅਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 98729-06453 ਦੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਤੇ ਕੋਚ-ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਬੋਵਾਲੀਆ

23 ਤੋਂ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰੈਸਲਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਇਕ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਵੈਟਰਨ ਗਰੀਕੋ ਰੋਮਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਫਰੀ ਸਟਾਈਲ ਵੈਟਰਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰੈਸਲਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ।

ਪਹਿਲਵਾਨ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਜਲੰਧਰ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਸੱਘਵਾਲ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਿੰਡੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਐਮ.ਏ. ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰੋਂ ਕੀਤੀ। ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਫਸਟ ਡਵੀਜ਼ਨ 'ਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਖਾਨਦਾਨੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੇ ਐਨ.ਆਈ.ਐਸ. ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਰੈਸਲਿੰਗ ਕੋਚਿੰਗ ਡਿਪਲੋਮਾ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਭਲਵਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੁਖਵੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਦੇ-ਪੜਦਾਦੇ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਖੂਹ 'ਤੇ ਅਖਾੜਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਚਾਰੇ ਭਰਾ ਘੁਲਦੇ ਸਨ। ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਦਸ ਪੰਦਰਾਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਾੜੇ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। (ਸ਼ੀਰੀ ਭਲਵਾਨ ਵੀ ਇਸ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ) ਚਾਰੇ ਭਰਾ ਆਪ ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਈ ਕਰਦੇ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਸੁਖਵੀਰ ਦੇ ਚਾਚਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੋਚ ਸ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਲਗਭਗ 38 ਸਾਲ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਚਿੰਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਸ਼ੰਕਰੀਆ ਘੁੱਗਾ, ਸ਼ੀਰੀ ਭਲਵਾਨ ਤੇ ਭੱਜੀ ਖੁਰਦਪੁਰੀਏ ਵਰਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹਨ। ਅਫਸੋਸ, ਪਹਿਲਵਾਨ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਾਂਗਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਜਾਂਦੇ ਵਕਤ ਕੋਚ ਸ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ ਆਪਣਾ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਚਾਦਰਾ-ਕੁੜਤਾ ਪਹਿਨ ਕੇ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚ ਕਰਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਖੇਡਾਂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਾਚਾ ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੂਹ ਦੇ ਅਖਾੜੇ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਚਾਚਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਡ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੋਚ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸਪੋਰਸਟ

ਅਫਸਰ ਰਿਟਾਇਰਡ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੁਖਵੀਰ ਦੇ ਭਰਾ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਕਜ਼ਨ ਪੰਮਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਵੀ ਉਪਨ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੈਂਪ ਵਾਸਤੇ ਸਿਲੈਕਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਮਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਗਰ ਦੰਗਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਇਆ। ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਜ਼ਨ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜੂਡੋ ਵਿਚੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੋਨ-ਤਮਗੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਿਆ। ਤੀਜਾ ਕਜ਼ਨ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਿਹੈ।

ਆਪਣੇ ਖੇਡ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚੋਂ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਰੈਸਲਿੰਗ ਦਾ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਓਪਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਸੁਖਵੀਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੰਨੀ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਪੁਆਇੰਟਾਂ 'ਤੇ ਹਰਾਇਆ। ਸੁਖਵੀਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਟੇਟ ਸਕੂਲ ਆਫ ਸਪੋਰਟਸ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੋਚ ਵਜੋਂ ਹੋਈ। ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਾਇਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੋਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪ ਵੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ।

1989 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਆ ਵਸੇ। ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਦੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਭਤੀਜੇ ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਸਟੇਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ 'ਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਸੁਖਵੀਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੋਚਿੰਗ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਲਈ। ਖੁਦ ਪ੍ਰੈਕਟਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ। ਸੁਖਵੀਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ 'ਚੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣਾ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਵੈਟਰਨ ਕੁਸ਼ਤੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਪਹਿਲਵਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਜਨਮਿਆ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਤਰੋ ਤਾਜਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ ਕੋਚ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਵੀ ਉਲੰਪਿਕ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (ਗੱਦੇ ਉਤੇ) ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਕਰਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

Toll Free No. (866) 933-3038

*ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਬੇਜੋੜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। *ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ। *ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਪੰਜਾਬੀ/ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟਰੇਨਰ। *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਦਦ। *ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ। *ਦਸ ਸਪੀਡ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸਪੀਡ ਨਿਊ ਮਾਡਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟੇਰਨਿੰਗ। *ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Call: Kashmir Singh

916-564-3455

4585 Pell Dr. Secramento CA, 95838

ਮੁੰਬਈ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿ ਹੋਰ ਝੁਕਿਆ, 124 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ 124 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਕੀਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਧਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪਾਕਿ ਹੁਣ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿ ਦੇ ਰਵਈਏ ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਲੜਾਕੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਪਣੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ 100 ਤੋਂ ਵਧ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੱਥ ਲੱਗ ਗਏ ਤਾਂ ਸੋਚੋ ਭਲਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਵਧੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੌਜੀ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਾਕਿ ਵਿਚਲੇ ਇਕ ਧੜੇ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਫ਼ੌਜ ਤੇ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਫ਼ੌਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਆਖ਼ਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਚ ਕਬੂਲ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ 'ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ' ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 6 ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 9 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਚਿਆ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹਮਲਾਵਰ ਅਜ਼ਮਲ ਆਮਿਰ ਕਾਸਿਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਂਪੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਡੀ ਐਨ ਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੱਤਿਆਬਰਤ ਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਮਿਦ ਅਮੀਨ ਸਾਦਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੇਨ ਤੋਂ ਵੀ ਓ ਆਈ ਪੀ (ਵਾਇਸ ਓਵਰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ) ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਰਸੀਲੋਨਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਸਪੇਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਈਮੇਲ ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਵੀ ਓ ਆਈ ਪੀ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਵੇਦ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਪੇਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਅਜ਼ਮਲ ਕਾਸਿਬ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉਸ 22 ਸਾਲਾ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇਗਾ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ

ਸ੍ਰੀ ਮਲਿਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੰਜਣ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 9 ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਲ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੂਤਰਧਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਜ਼ਾਕਿਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਬਾਰੇ ਰਹਿਮਾਨ ਮਲਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਖਵੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰ ਤੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਿਮ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਮਲਿਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਫ਼ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਅਲੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 30 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਮਿਦ ਅਮੀਨ ਸਾਦਿਕ ਦੀ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਬੈਂਕ ਖ਼ਾਤੇ ਖ਼ੁਲ੍ਹਵਾਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਲਿਕ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਲਖਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਖਵੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਅਜਮਲ ਆਮਿਰ ਕਾਸਬ ਅਤੇ 12 ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ਼ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ 124 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਕੀਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਲਖਵੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਰ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਵੀ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਥਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਤੱਟ ਤੋਂ 160 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮੀਰਪੁਰ ਸ਼ਾਕਰਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪਾਕਿ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਅੱਡਾ ਦੱਸਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਲੰਘੀ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਥਾਂ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ।

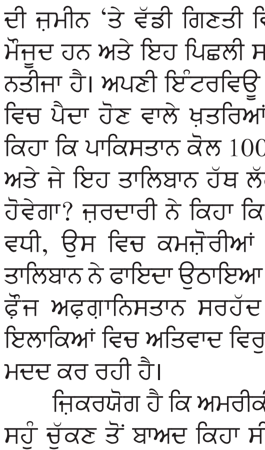

ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ

ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਡੀ ਆਰਥਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਪਾਕਿ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੌਲਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇੰਨੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਉੱਚੀ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਕ ਮੰਦੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਖਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ। 25000 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 98 ਫੀਸਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਆਰਥਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 8.9 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ 9 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਬਝਣ ਲਈ ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਘਰਾਂ ਦੀ ਰੀਮਾਡਲਿੰਗ

- ਗਰੇਨਾਈਟ ਕਾਊਂਟਰ ਟੌਪਸ
- ਕਿਚਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਕੈਬਨਿਟਾਂ
- ਕਲੋਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਟਾਇਲ ਪੇਟੀ ਬੈੱਡ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਲਾਉਣ ਲਈ

ਕਾਲ ਕਰੋ:
ਗੁਰਜੰਟ ਸੇਖੋਂ
916-275-5520
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
916-600-5934

G. A. Construction
(Insured and Bonded Lic# 921300)

ਹੁਣ ਕੀੜੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ‘ਚ ਨਰਾਇਣ ਆਉਣਗੇ

ਅੱਗ ਵਰਗੇ ਜੱਗ ਅੰਦਰ ਭਲੇ-ਮਾਣਸਾਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਔਖਾ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਗੇ-ਭਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਏਨੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸੁਜਾਖੇ ਤੇ ਅਕਲਮੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਠਿੱਬੀ ਲੱਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਧਾਂ ਅਤੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ-ਮਸਾਣਾਂ ਮੂਹਰੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਮਨੁੱਖ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਟੋਪੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਅਖੌਤੀ ਸਾਧਾਂ ਤੇ ਪਖੰਡੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲੈ ਕੇ, ਮੱਥੇ ਤਿਲਕ ਲੁਆ ਕੇ ਜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕ ਜਿੱਤ ਲਈ ਟੂਣੇ-ਟਾਮਣੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੋਟੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨੱਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹਦੀ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਨੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਰਾਤੀਂ ਹੋਰ ਤੇ ਦਿਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾਢੂ ਖਾਂ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਵਿਚਲੀ ਦਾਰੂ ਨਾਲ ਟੱਲੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੋ ਹਮਦਰਦ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਏ ਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਘਰ ‘ਚ ਰੱਖੇ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਸੰਗਲੀ ਤੁੜਾ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾੜ ਕੇ ਜਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਾਪਸ ਮੁੜਦਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ‘ਤੂੰ ਵੀ ਕੁੱਤਾ ਰੱਖ।’ ਦੂਜਾ ਬੋਲਿਆ ‘ਕਿਉਂ’? ਸੁਣ ‘ਮਾਲਕ ਮੂਰਖ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕੁੱਤਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲਦਾ ਹੈ।’ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ, ਰਿਸ਼ਵਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ, ਰਿਝਾਉਣ ਤੇ ਵਰਗਲਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ‘ਮੇਰਾ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ’ ਰੱਬ ਆਸਰੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇਹ ਰਚਨਾ ਵਿਅੰਗ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿਚ ਘਸੁੰਨ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਪਾਸਿਓਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਠੇ ਪਾਸਿਓਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

‘ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਕੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਏ?’ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਮਾਸਟਰ ਬਚਨ ਸਿਹੁੰ ਨੂੰ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿਹੁੰ ਨੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ।

‘ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੀ।’

‘ਰਾਤੀਂ ਧੂਣੀ ‘ਤੇ ਬੜਾ ਹਾਸਾ-ਠੱਠਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੁਕਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਗਿਆ।’

‘ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਜਿਥੇ ਬਹਿੰਦੈ, ਏਦਾਂ ਹਸਾਉਂਦੈ ਕਿ ਮਰਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮਖੌਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੌਣੇ ਕਰ ਦਿੰਦੈ।’

‘ਕੀ ਆਹੰਦਾ ਸੀ?’

‘ਆਹੰਦਾ ਬਾਈ ਮਾਹਟਰਾ ਠੇਕੇ ਕਦੋਂ ਕੁ ਟੁੱਟਣੇ ਆ?’

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ‘ਕੋਈ ਡੂਢ ਕੁ ਮਹੀਨਾ ਰਹਿੰਦੈ। ਕਿਉਂ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ?’

‘ਦੋ-ਚਾਰ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਪੇਟੀਆਂ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਸੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਬੋਲੀ ਦੇਣੀ ਆ। ਨਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨੀ ਚੇਤੇ ਭੁਲਦੀ।’

‘ਕੀ?’

‘ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ, ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਬੀ ਭਾਨੀ ਕਹਿੰਦੀ। ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਦੀ ਨਾ ਜਾਈਂ, ਲਹਿੰਦੇ ਵਲ ਦੀ ਜਾਈਂ।’

‘ਕਿਉਂ?’

‘ਚੜ੍ਹਦੇ ਵਲ ਨੂੰ ਦੋ ਠੇਕੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ, ਤੂੰ ਡੱਫ ਕੇ ਆ ਜਾਣੈ।’

‘ਫੇਰ ਗਿਆ?’

‘ਗਿਆ ਤਾਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪਰ ਆਇਆ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸਿਓਂ।’

‘ਲਾਈ ਨੀ ਘੁੱਟ?’

‘ਉਧਰ ਦੀ ਕਿਹੜਾ ਨਾਕੇ ਲੱਗਿਓ ਸੀ। ਟੈਂਪੂ ‘ਚੋਂ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਮੂਹਰੇ ਠੇਕਾ ਤਾਂ ਹੈ ਨ੍ਹੀ ਸੀ, ਠੇਕੀ ਸੀ। ਦਿਲ ਨੀ ਸਾਲਾ ਬੰਨ੍ਹ ਹੋਇਆ।’

‘ਚੜ੍ਹਾ ਤਾ ਬੋਤਾ ਰੇਲ?’

“‘ਲੌਡ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਗਾਣਾ ਵੱਜੇ ਚਮਕੀਲੇ ਦਾ ‘ਦਾਰੂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਜੱਟ ਦੇ ਕਬਰਾਂ ਤੱਕ ਜਾਊ ਨੀ..।’ ਸੋਚਿਆ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਜ਼ਿੰਦਗਾਨੀ ਆ, ਲੁੱਟ ਲਓ ਮੌਜਾਂ। ਮਗਰੇ ਸਪੀਕਰ ‘ਚ ਨੌਂਸਮੈਂਟ (ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ) ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ।’

‘ਕੀ?’

‘ਕਹਿਣ ਦਸਾਂ ਦਾ ਪਊਆ, ਨਾਲ ਉਬਲਿਆ ਆਂਡਾ ਤੇ ਇਕ ਕੱਚ ਦੀ ਗਲਾਸੀ ਫਰੀ।’

‘ਚੱਕ ਤਾਂ ਘੜੇ ਤੋਂ ਕੌਲਾ?’

‘ਸੋਚਿਆ ਮਨਾਂ ਏਦੂੰ ਵੱਡੀ ਲੁੱਟ ਕਿਹੜੀ ਪੈਣੀ ਆਂ। ਬਹਿ ਗਿਆ ਬੈਂਚ ‘ਤੇ ਕਰਤਾ ਆਰਡਰ।

‘ਚਾਰ ਗਲਾਸੀਆਂ ਬੋਝੇ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਟੱਲੀ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਅੱਗੋਂ ਭਾਨੀ ਪੈ ਗਈ ਚਾਰੇ ਖੁਰ ਚੁੱਕ ਕੇ। ਆਂਹਦੀ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਦੀ ਆਈਂ ਤੂੰ ਨ੍ਹੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਬੰਦਾ।’

‘ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਭਾਗਵਾਨੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਰ ਆਂਡੇ ਖਾਧੇ ਆ ਤੇ ਆਹ ਚਾਰ ਗਲਾਸੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ‘ਚ ਆਏ ਗਏ ਲਈ ਚਾਹ ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ।’

‘ਫਿਟੇ ਮੂੰਹ ਤੇਰੇ, ਪੈਰ ਤੇਰੇ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਨ੍ਹੀ ਲਗਦੇ, ਡੁਲਕਦਾ ਫਿਰਦੈਂ। ਨਾ ਆਂਡੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਟੀਕੇ ਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਸੀ?’

‘ਵੇਖ ਲੈ ਛੋਟਾ ਬਾਦਲ ਆ ਗਿਐ, ਉਹਦਾ ਬੱਸ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਟੀਕਾ ਲਾਵੇ ਚਿੱਟੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਆਲਿਆਂ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਨੀਲੀਆਂ ਆਲੇ ਬਣ ਜਾਣ।’

‘ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨਾ ਪਾ ਰੱਬ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆਂ ਘਰੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਡੱਕਾ ਨੀ ਤੇ ਤੂੰ ਪੀਤੀ ਫਿਰਦੈਂ। ਕਿਉਂ ਆਇਐਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਕੰਨੀਓਂ?’

‘ਵੇਖ ਭਾਨੀਏ ਵੱਡੇ ਮਾਰੂਜ ਦੀ ਸਹੁੰ, ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸਿਓਂ ਦੀ ਆਂ, ਝੂਠ ਨ੍ਹੀ ਬੋਲਦਾ।’

‘ਡੁੱਬ ਜਾਣਿਆ ਉਧਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਈ ਹੈ ਨ੍ਹੀ। ਕੱਬੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਜਿੰਦਣ ਦਾ ਤੇਰੀ ਭੁੱਕੀ ‘ਤੇ ਕਰਫ਼ੂ ਆਰਡਰ ਲਾਇਐ, ਲਾਲ ਪਰੀ ਦੇ ਲੀਟਰ ਸੁੱਟੀ ਜਾਨੈਂ ਅੰਦਰ।’

‘ਭਲੀਏ ਮਾਣਸੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਠੇਕਾ ਤਾਂ ਸੱਚੀਂ ਹੈ ਨ੍ਹੀ।’

‘ਫੇਰ ਡੱਫ ਕਿਥੋਂ ਲਈ?’

‘ਉਧਰ ਠੇਕੀ ਖੱਲ੍ਹ ਗਈ ਐ?’

‘ਹਾਏ ਵੇ ਰੱਬਾ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਚੱਪਾ ਛੱਡ ਦਿਓ ਹਾਕਮੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।’

‘ਵੇਖ ਭਾਨੀਏ ਪਊਏ ਨਾਲ ਆਂਡਾ ਤੇ ਗਲਾਸੀ ਫਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਸੋਚਿਆ ਮਨਾਂ ਘਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਂਡੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਨਾਲੇ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਆਪਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਆਂਡੇ ਛਕ ਲਏ।’

‘ਡੁੱਬ ਜਾਣਿਆ ਅਮਲੀਆ ਐਂ ਕਿਉਂ ਨ੍ਹੀ ਆਂਹਦਾ ਪੂਰੀ ਬੋਤਲ ਸੜ੍ਹਾਕ ਕੇ ਆਇਐਂ?’

‘ਤੇ ਜਾਗਰ ਅਮਲੀ ਕੱਚੇ ਭੜੋਲੇ ‘ਚ ਪਟਾਕ ਦੇਣੀ ਮੂਧਾ ਹੋ ਗਿਐ।’

‘ਬਈ ਮਾਹਟਰ ਜਾਗਰ ਦੀਆਂ ਵੀ ਜੱਗੋਂ ਤੇਰਵੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਅਹੁ ਵੇਖ ਫੇਰ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਾਲ੍ਹੀ ‘ਚ ਆਂ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਜੁਆਕ ਜੰਮਿਐ, ਮਿੱਠਾ ਥਿੰਦਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੈ, ਤੂੰ ਹੀ ਮਾਰ ਲੈ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਇਹਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਹੜਾ ਸੁਆਦ ਦੀ ਕਰਨੀ ਐ।

ਤੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲੰਘ ਗਿਆ।

‘ਸੁਣਾ ਬਈ ਜਾਗਰਾ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਕਿਧਰੋਂ ਆਇਐਂ?’ ਬਚਨ ਸਿਹੁੰ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਫੇਰ ਜਾਗਰ।

‘ਬਈ ਮਾਹਟਰਾ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਤੇ ਨੂੰ ਟਰਾਲੀ ਪੁੱਛਣ ਗਿਆ ਸੀ।’

‘ਕਿਉਂ ਕਿਤੇ ਮਕਾਣੀ ਜਾਣੈ?’

‘ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਕਿਥੇ ਮਕਾਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਦੁੱਧ ’ਚ ਕਾਂਜੀ ਘੋਲ਼ ’ਤੀ।’

‘ਤੂੰ ਅਮਲੀਆ ਕੀ ਕਰਨੀ ਐਂ ਟਰਾਲੀ?’

‘ਬਾਡਰ (ਬਾਰਡਰ) ਵਲ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਆਂ ਅਮਲੀਆਂ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਭਰ ਕੇ।’

‘ਕਿਉਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਚੱਲਿਆਂ?’

‘ਕਾਲਜਾ ਕੱਢ ਲਿਆ ਮਾਹਟਰਾ, ਉਹਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਸੋਸ ਨਾ ਕਰਾਂ। ਏਡੀ ਸੋਹਣੀ, ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਲਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਲਿਓ ਇਸ ਪਰੀ ਦੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀ ਮਿਲਿਆ? ਇਹ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਤਾਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ‘ਚ ਮੜ੍ਹਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।’

‘ਨਾ ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਫੇਰ ਕੀ ਕਰਨ ਚੱਲਿਐਂ?’

‘ਪੰਜ ਸੱਤ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਸਰਦਾਰੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਵੋਟਾਂ ਨੀ ਪੈਣ ਲੱਗੀਆਂ?’

‘ਤੂੰ ਉਬਾਮਾ?’

‘ਤੈਨੂੰ ਘੱਟ ਲਗਦੈਂ। ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਸਾਰੇ ਉਬਾਮੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।’

‘ਤੂੰ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ‘ਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਚੱਲਿਐਂ?’

‘ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਪਾਰਟੀ-ਪੁਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਾਹਟਰਾ ਤਾਂ ਚੱਲੇ ਆਂ, ਪਈ ਸੇਰ ਖੰਡ ਭੁੱਕੀ, ਮਾਸਾ-ਤੋਲਾ ‘ਫੀਮ ਮਿਲ ਜੂ।’

‘ਵੋਟਾਂ ‘ਚ ਮਿਲਦੀ ਐ?’

‘ਪੂਰੀ! ਨਾ ਨਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਪਤੈ? ਨਾ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸੀ ਤਾਂ ਵਾਹਵਾ ਜੁਗਾੜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਲਾਉਨੇ ਆਂ।’

‘ਜਾਗਰਾ ਸਮਝ ਨ੍ਹੀ ਪਈ, ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਇਧਰ ਵੀ ਪੈਣੀਆਂ ਈ ਨੇ, ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਚੱਲਿਆਂ ਏਡੀ ਦੂਰ?’

‘ਮਾਹਟਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਹੈਗਾਂ, ਪਰ ਹੈ ਭੋਲਾ ਈ। ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੋਂ ਆਏ ਅਸਲੀ ਡੋਡੇ ਤੇ ‘ਫੀਮ ਮਿਲਦੀ ਆ। ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਇਹਦੇ ‘ਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਖੇਹ ਸੁਆਹ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਆ, ਭੁੱਕੀ ‘ਚ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਲਿੱਦ, ਬੂਰਾ ਤੇ ਫੀਮ ‘ਚ ਲੁੱਕ। ਭੋਰਾ ਪੋਰ ਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂਗੇ।’

‘ਪਿਓਰ ਕਹਿ।’

‘ਚੱਲ ਮੈਂ ‘ਗਰੇਜੀ ਜਾਣਦੈਂ?’

‘ਜਾਗਰਾ ਚੱਲ ਪਿਓਰ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜੂ। ਇਹ ਗੱਲ ਨੀ ਖਾਨੇ ਪਈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਬਾਰਡਰ ਆਲੇ ਪਾਉਣਗੇ ਤੇ ਭੁੱਕੀ, ਫੀਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣਗੇ ਚੌਦਵੀਂ ਦੇ ਚੰਦਾਂ ਨੂੰ?’

‘ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨ੍ਹੀ ਦੇਣਗੇ? ਹਾਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟਾਂ ਨ੍ਹੀ ਪਈਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਐਲ.ਐਮ.ਏ. ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ।’

‘ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੁੰਦਾ ਜਾਗਰਾ।’

‘ਛੱਡ ਪਰੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਬਾਡਰ ਆਲੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਣ ਲੈਣਗੇ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਉਧਰੋਂ ਇਕ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਧੂੜ ‘ਚ ਟੱਟੂ ਛੱਡ ਤਾ ਪਈ ਇਹ ਫਲਾਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਜਰ ਐ। ਪੂਰੀਆਂ ਪੰਝੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਇਹਦੇ ਘਰਦੀਆਂ। ਇਹਦਾ ਕਰੋ ਕੁਝ। ਮਣ ਪੱਕੀ ਭੁੱਕੀ ਚੁਕਾ ਤੀ ਉਹਨੂੰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲੀ ਕੁਛ?’

‘ਅਮਲੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਕਰਦੈਂ?’

‘ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਵਾਰੇ ਸ਼ਾਹ ਵਾਂਗੂ ਹੀਰ ਲਿਖਣੀ ਆਂ? ਜੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਯਕੀਨ ਨ੍ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਕਿੱਕਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੀਂ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਵੋਟਾਂ ਆਲੀ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੈ। ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਆਈ, ਉਹਦੇ ਤੋਂ ਲੈ ਲਈ ਪੇਟੀ। ਟਹਿਣੇਕਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤੇ ਕੋਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਦੋਂ ਦੀ ਬਚੀ ਪਈ ਆ ਪੱਕੀ ਨਾਗਣੀ। ਚਰਨੇ ਅਮਲੀ ਦੀ ਤਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀ ਪੀ ਕੇ ਫੂਕ ਨਿਕਲੀ ਪਈ ਆ, ਪਤੰਦਰ ਕਮਲਾ ਹੋਇਐ ਫਿਰਦੈ।’

‘ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਨ੍ਹੀ ਬਾਰਡਰ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਤੇਰਾ ਸੂਤ ਲੱਗ ਜੂ?’

‘ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗੂ ਸੂਤ? ਪਿਛਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਮਰ ਗਿਆ ਭੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖੋਂ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਿਵੇ ‘ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਨ੍ਹੀ ਪਾਉਣ ਗਿਆ, ਕੱਚਾ-ਪਿੱਲਾ ਫੂਕ ਤਾ। ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ।’

‘ਅੱਛਾ ਅਮਲੀਆ!’

‘ਲੈ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਐਵੇਂ?’

‘ਹਾਲੇ ਚਾਹ ਦਾ ਘੁੱਟ ਨ੍ਹੀ ਪੀਤਾ ਹੋਣਾ ਗੱਡੀਆਂ ਹੀ ਗੱਡੀਆਂ ਖੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਆਪਣੇ ਦਰਾਂ ਮੂਹਰੇ। ਬੇਥਾਹ ਪੁਲਿਸ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਾਬੀ ਭਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਰਸੋਈ ‘ਚ ਛੰਨਾ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਭਰਿਆ ਪਿਐ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਪੁਲਿਸ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਤਾਂ ਖੈਰ ਨ੍ਹੀ। ਹੱਡ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੀਕਾਨੇਰੀ ਬੋਤੇ ਵਰਗੇ ਕੀਤੇ ਪਏ ਆ। ਬਈ ਮਾਹਟਰਾ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਜਾਗਰਾ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਐ ਤੇ ਬਾਪੂ ਬੰਤੇ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ ਅਸੀਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਬੰਤੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਮਨ ‘ਚ ਸੋਚਿਆ ਅੰਨ ਦੁੱਖੋਂ ਭੁੱਖਾ ਠੰਡ ‘ਚ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਕਿਤੇ ਕਾਰਗਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਆ ਜਿਹੜੀ ਉਹਦੀ ਯਾਦ ਬਣਾਉਣੀ ਆਂ। ਗੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਸਾਡੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ....ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਓ।’

‘ਕੁਝ ਦਾਨ-ਦੱਸ਼ਣਾ ਵੀ ਮਿਲੀ?’

‘ਬਈ ਮਾਹਟਰਾ ਹੱਦ ਈ ਹੋਗੀ ਜਦੋਂ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੁਰਨ ਲਗਿਆਂ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਾ ਪੰਜ ਸੱਤ ਕਿਲੋ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਥੈਲਾ ਫੜ੍ਹਾ ਗਿਆ। ਆਂਹਦਾ ਜਾਗਰਾ ਮੌਜ ਕਰ।’

‘ਵੋਟ ਪਾਈ ਵੀ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ?’

‘ਅੱਗ ਲਾ, ਕੌਣ ਵੇਖਦੈ ਵੋਟਾਂ ਵੂਟਾਂ ਨੂੰ? ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਨਾਲੇ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬੰਦਾ ਆਇਆ ਉਹੀ ਝਾੜ ਲਿਆ। ਵੋਟਾਂ ਆਲੇ ਦਿਨ ਨਹਾ ਧੋ ਕੇ ਖੁੰਡੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਛਕ ਲਿਆ ਭੁੱਕੀ ਦਾ ਛੰਨਾ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਚੱਲਿਆ ਕਿਹੜਾ ਬਟਨ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ?’

‘ਆਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮਾੜੀ ਐ ਜਾਗਰਾ, ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦੈ ਸੀ, ਵੋਟ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ?’

‘ਇਹ ਕਿਤੇ ਗੀਜੇ ‘ਚੋਂ ਖਰਚਦੇ ਨੇ, ਲੁੱਟ ਦਾ ਮਾਲ ਲੁਟਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਨਾਲੇ ਬਾਈ ਮਾਹਟਰਾ ਪਾਰਟੀ ਕਿਹੜੀ ਚੰਗੀ ਐ? ਸਭ ਇਕੋ ਖਰਬੂਜੇ ਦੇ ਬੀਅ ਆ। ਅਮਲੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਪਾਈਆ ਭੁੱਕੀ ਨੀ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਨ ਦਿੰਦੇ ਲਾਲ ਵਰਦੀਆਂ ਵਾਲੇ, ਹੁਣ ਹੱਥੀਂ ਵੰਡਦੇ ਆ।’

‘ਚੱਲ ਫੇਰ ਦੱਸ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਦਾ ਜੀਤਾ ਮੰਨ ਗਿਆ ਜਾਣੇ ਨੂੰ?’

‘ਬੱਕਰੀ ਨੇ ਦੁੱਧ ਤਾਂ ਦਿਤਾ, ਪਰ ਮੀਂਗਣਾ ਪਾ ਕੇ। ਆਂਹਦਾ ਜਾਗਰਾ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਐ। ਪਈ ਤਾਂ ਚੱਲੂੰ ਜੇ ਦੋ ਪੇਟੀਆਂ ਰੈਡ ਨੈਟ ਦੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿਓ।’ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਵੱਡਿਆ ਪਟਿਆਲੇ ਆਲਿਆ ਜੇ ਉਥੇ ਰਾਵੀ ਵਗਦੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਗੰਗਾ ਜਲ ਕਿਥੋਂ ਪਿਆਊਂ? ਜਿਹੜੀ ਚਲਦੀ ਹੋਈ ਉਹਦੀ ਹੋਰ ਪੇਟੀ ਲੈ ਦਊਂ। ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਸਹੁਰੀ ਦਾ।’

ਗੱਲੀਂ-ਬਾਤੀਂ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ

ਫੋਨ: 925-752-8025

‘ਚਲੋ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਵੀਹ-ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋ ਭੁੱਕੀ ਮਿਲ ਵੀ ਗਈ ਤਾਂ ਲਿਆਵੇਂਗਾ ਕਿਵੇਂ ਏਡੀ ਦੂਰੋਂ?’

‘ਅਖੇ ਲਿਆਵੇਂਗਾ ਕਿਵੇਂ? ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈ, ਨੱਥੂਕਿਆਂ ਦਾ ਟੱਬਰ ਘੰਟੇ ‘ਚ ਰੰਗ ਬਦਲ ਲੈਂਦੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਵੇਰੇ ਬੰਦਾ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਉਹਦੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਲਾ ਲਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ। ਆਪਾਂ ਵੀ ਟਰਾਲੀ ‘ਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਰੱਖ ਲੈਣੀਆਂ। ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਦੇ ਹੱਕ ‘ਚ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਾਂਗੇ-ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੂਜੀ ਦੇ ਫਿਰ ਤੀਜੀ ਦੇ। ਮੱਝ, ਬੱਕਰੀ, ਗਾਂ ਸਭ ਚੋਅ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਨੇ। ਮੁੜਦੀ ਵਾਰੀ ਝੰਡੀਆਂ ਦੀ ਬੋਰੀ ਸਿਉਂ ਕੇ ਭੁੱਕੀ ਭਰ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤੀ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਕਰਦੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਕੀਹਨੇ ਪੁੱਛਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਤਾਂ ਊਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਆ।

ਅਮਲੀਆ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿ, ਗੱਲ ਬੜੀ ਗਲਤ ਐ, ਆਏਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭੱਠਾ ਬਹਿਜੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਚੂੰਮਰ ਨਿਕਲਿਆ ਪਿਐ, ਵੋਟਾਂ ਕੀ ਸੁਆਰਨਗੀਆਂ?’

‘ਫਿਕਰ ਕਰੋ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ। ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਆਹੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਾਟੋ ਫੁੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਖੇਡਦੀ ਐ। ਵਿਲਕਦੇ ਫਿਰੀ ਦਾ ਚਮਚੇ-ਚਮਚੇ ਨੂੰ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੀ ਭਾਗੋ ਵੀਹਾਂ ਦਾ ਕੱਪ ਦਿੰਦੀ ਐ। ਸਾਡੇ ਕੀੜੀਆਂ ਦੇ ਘਰੇ ਇਹ ਨਰੈਣ ਪੰਜੀਂ ਸਾਲੀਂ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।’

‘ਅਮਲੀਆ ਤੂੰ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਨੈ ਵੋਟਾਂ ਛੇਈਂ ਮਹੀਨੀ ਪਈ ਜਾਣ।’

‘ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤਾਂ ਮਾਹਟਰ ਜੀ ਬਹੁਤ ਐ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਹੀਨੇ ‘ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਪੈਣ ਤਾਂ ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਜੂ। ਚੰਗਾ ਅਹੁ ਆ ਗਿਐ ਜੀਤਾ ਟਰਾਲੀ ਲੈ ਕੇ।’

ਤੇ ਜਾਗਰ ਮੋਢੇ ‘ਤੇ ਸਾਫਾ ਰੱਖ ‘ਮੁੱਕ ਗਈ ਫੀਮ ਡੱਬੀ ‘ਚੋਂ ਯਾਰੋ ਅੱਜ ਕੋਈ ਅਮਲੀ ਦਾ ਡੰਗ ਸਾਰੋ...।’ ਗਾਉਂਦਾ ਟਰਾਲੀ ‘ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਿਆ।

SUPER TRAVEL
847-676-9090
E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service
AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR

JET AIRWAYS DELTA, AIR INDIA, KLM, LUFTHANSA.
For Emergency Call anytime at 847-673-3825
EARLY BIRD SALE!!!!
India $545
London $250

NirpalKaur.com
ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ
A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD
ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ
VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

6221-16th St. Rio Linda, CA-95673

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ।। ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ।।
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ।। ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ ਨੌਵਾਂ

ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

8th March, 2009 Sunday 11:00AM-5:00PM

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ,

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ 9ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 8 ਮਾਰਚ, 2009 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

★ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ★

ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 2009
ਅਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ- ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 2009
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ- ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਮਿਤੀ 8 ਮਾਰਚ, 2009
ਭੋਗ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ- ਸਵੇਰੇ 8:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਅਤੇ ਉਪਰੰਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 11:00 ਤੋਂ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 916-992-1710, ਅਜੀਤ ਬੰਗੜ 916-468-8773
ਤਵਿੰਦਰ ਕਾਂਝਲਾ 916-300-5398, ਸਤਨਾਮ ਬਸਰਾ 916-214-0181
ਦੁਕਾਨ ਲਾਉਣ ਲਈ- ਹਰਬੰਸ ਰੱਲ੍ਹ 916-856-4127, ਫਲੋਟ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ-ਤੇਜਪਾਲ ਵਿਰਕ 916-912-5678

ਜਨਰਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ: ਕੇਵਲ ਬੋਲੀਨਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਮੇਟੀ) 916-548-8902

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ

ਕਿੰਝ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਦਾ ਕਤਲ

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਕਿਤਾਬ 'ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ' ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਖੁਲਾਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਮਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਕਿਸ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸ਼ੈਅ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਇਥੇ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਮੌਤ/ਕਤਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸਨ। ਇਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜੋੜੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੱਤਰੇ-ਬਹੱਤਰੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਕਦੇ ਅੱਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਥੱਕਦੇ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਉਰਫ਼ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦਾ ਅਥਾਹ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ, ਜੋ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਖਾੜਕੂ ਸਫਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੇ ਘਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਵੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ 1940 ਵਿਚ ਐਮ.ਏ. ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਖਾੜਕੂ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਇਸ ਬਾਬੇ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਜੋੜਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾੜਕੂ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੈ ਵੀ

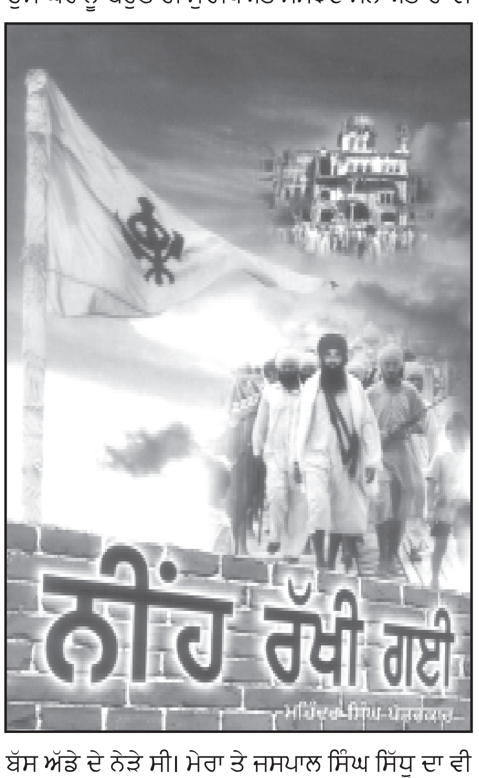

ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਾਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਉਂਦੀ ਥੱਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੰਗਰ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦੋਸਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੱਪਸ਼ੱਪ ਮਾਰਨ ਉਹ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੋਲ ਵੀ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਕੇ ਜੋ ਕੜ੍ਹੀ ਘੋਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਐਵੇਂ ਪੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਫ਼ੌਜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਗੋਧਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੀਤੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਦੋਂਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਸੀ, ਪਰ ਏਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਰਗੋਧੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੰਜਿਆਂ ਤੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ।

ਕਿਉਂਕਿ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦਾ ਪੰਗਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਾਸਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਇਸ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਜੁਨੇਜੋ ਉਸਦਾ ਜਮਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਵੀ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਕਰਾਚੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਬੁਕ ਸੈੱਲਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜੁਨੇਜੋ ਨਾਲ ਜਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਹਲਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫਿਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਨੇਜੋ ਮੁਫ਼ਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਨ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏ.ਕੇ. 47 ਰਾਈਫਲਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਤਾਂ ਮਗਰੋਂ ਪਰਤਿਆ, ਪਰ ਏ.ਕੇ 47 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੇਪ ਖਾੜਕੂਆਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫ਼ੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ 1986 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਲੜਾਈ 1993 ਤਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖਾੜਕੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਈ.ਜੀ., ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ., ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਂਕੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਪਾਹੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਲੜਾਈ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ, ਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਕਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਵੱਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਗ-ਅੰਗ ਕੱਟ ਗਏ, ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਗੱਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਏਸੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਫਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸਹੇੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਔਖਾ ਸੀ।

ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ, ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਨੇ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਨੂੰ ਪੂਨੇ ਵਿਚ ਜਾ ਘੇਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲਲਿਤ ਮਾਕਨ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਅਰਜਨ ਦਾਸ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਚੱਲਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਭਿਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਬੇ-ਸਮਝ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ 3 ਮੰਜ਼ਲੀ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਹ ਵਿਚ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਲ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਆਪ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਬੁਲਾ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਉਂ ਆਏ? ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ''ਬੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਏਧਰ ਦੀ ਲੰਘਣ ਲੱਗਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਮਿਲ ਜਾਵਾਂ। ਤੁਸਾਂ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਫੇਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ।''

ਮੈਂ ਚਾਹ ਦੇ 2 ਕੱਪ ਮੰਗਵਾਏ ਤੇ ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ''ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਯਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਨੇਜੋ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਆਵਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬਾਬੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਦੇ ਥਾਂ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।''

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ''ਚੱਲੋ ਮੈਂ ਵੀ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠਾ ਹਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ।''

ਬਾਬਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਨਹੀਂ ਬੇਟਾ, ਮੈਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਲ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਕੰਮ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਜੀ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਵੀ ਕੁਝ ਖ਼ਰਾਬ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਮੰਨ ਗਈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਘਰ ਬੁਲਾ ਲਵਾਂਗਾ, ਗੱਪਸ਼ੱਪ ਮਾਰਾਂਗੇ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਲਵਾਂ।''

ਕੇਵਲ 15 ਕੁ ਮਿੰਟ ਬੈਠਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਪੌੜੀਆਂ ਉੱਤਰ ਗਏ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਅਜੇ ਮੈਂ ਉੱਠਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆ ਗਿਆ, ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਖਾਨਿਓਂ ਹੀ ਗਈ, ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬੀਜੀ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ? ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ''ਮੈਂ ਨਿਖਫਣੇ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਜਾਹ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟੇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆ ਸੀ, ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਤਿਲਕ ਪਿਆ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਈ, ਜਿਥੇ ਰਾਤ 12.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।''

ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ?''

ਬੀਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ''ਪੁਲਿਸ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਅਜੇ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ

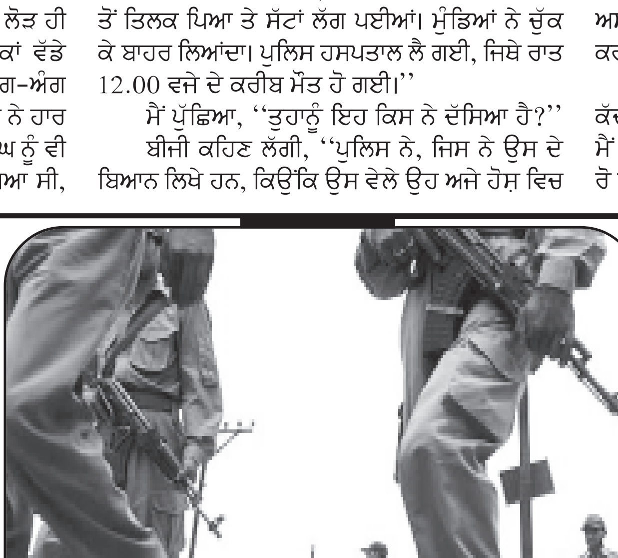

ਸੀ।''

ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਹੀ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ, ਜਸਪਾਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੀਲੇ ਦਾਗ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੜਬੜ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਬੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ। ਸਾਡਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਸੀ। ਜਸਪਾਲ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤਣਾਅ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਲਈ ਫਿਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 13 ਨੰਬਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਖਾੜਕੂ ਉਦਾਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਮਾਂਡਰ ਸਨ। ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਭੈੜਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਭਾਜੀ ਸਾਥੋਂ ਤਾਂ ਗਾਂ ਕਤਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ।''

ਉੱਧਰ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ ਵੀ ਗੰਨ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ, ਮੇਰੇ ਪਿਓ ਦੇ ਕਾਤਲ ਨੇ। ਜਾਓ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ, ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਜੇ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲ ਗਈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।''

ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਹੋਇਆ ਕੀ ਹੈ?'' ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਬਾ ਸਿੰਧੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆਂ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆ ਵੜਿਆ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਪੁੱਛਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਡਾਇਰੀ ਨਿਕਲੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਫ਼ਤਰ ਹੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬੁੱਟਰ ਦੌੜਿਆ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਏ.ਕੇ. 47 ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਏਡਾ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਸਾਡੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਸਜ਼ਾ ਲਾਵੇਗੀ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗੇ।''

ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕੱਦ ਦੇ ਮਾੜੂਏ ਜਿਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਟਾਊਟ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ 47 ਨੰਬਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੁਟਰ ਬੈਠਾ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ, ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਭੁੰਨ ਦਿਆਂਗੇ, ਆਹ ਲੋਡ ਕਰਕੇ ਏ.ਕੇ. 47 ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।''

''ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਟਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੀਂ, ਖ਼ਾਨਾਜੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਤੂੰ ਆਪ ਸਿਆਣਾ ਹੈਂ।''

ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਪਿਛੋਂ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਸਿੰਧੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪਿਆ। ਭੋਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਭੜਾਸ ਨਾ ਕੱਢੀ। ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਬਾਬੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਰਧ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਜਸਪਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫੇਰੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁੱਸਾ ਠੰਢਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਪਾਸ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਪਰਤਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਇੰਜ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਅਧਮੋਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਚੌਂਕ ਘੰਟਾ ਘਰ ਵਾਲੀ ਡਿਓੜੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਮਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਹਰਿ ਸੋ ਹੀਰਾ ਛਾਡ ਕੇ ਕਰੇ ਅੰਨ ਕੀ ਆਸ।।
ਤੇ ਨਰ ਦੋਜਖਿ ਜਾਏਂਗੇ ਸਤਿ ਭਾਖੇ ਰਵਿਦਾਸ।।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

22 ਫਰਵਰੀ, 2009
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ:
1. ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ
2. ਭਾਈ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ
3. ਬੀਬੀ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ

Hall Location: Newark Pavilion 6430, Thornton Avenue, Newark.
For Further Information, Please Call Chandar Mohan (President) at 510-396-7370 or Sarbjit 'Guru' (Secretary) at 510-943-2160.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

Sangat De Sewadar

Chander Mohan	Sarbjit Lal Guru	Surinder Soni	Kewal Singh
(President)	(Secretary)	(Treasurer)	(Chairman)
510-396-7370	510-943-2160	510-673-9606	

ਮੇਰੀ ਕੀਨੀਆ ਫੇਰੀ: ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਕੀਨੀਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ

'ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਦੇਸਨ ਕੇ ਭੇਸ ਕੋ ਭਰਮਾਓ ਹੈ' (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ)

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੀਬਰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਵਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਖੂੰਜੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਜਗਿਆਸਾ ਵੱਸ ਹੀ ਦੂਰ ਦੁਰੇਡੇ ਭਰਮਣ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਰਚੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਜ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਫਰੀਕਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਭੂ-ਮਧ ਰੇਖਾ ਦੇ 5⁰ ਉੱਤਰ ਤੇ 5⁰ ਦੱਖਣ ਵਿਚਕਾਰ 224080 ਵਰਗ ਮੀਲ ਵਿਚ ਫੈਲੇ

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

ਦੇਸ਼ ਕੀਨੀਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ। ਕੀਨੀਆ, ਯੂਗੰਡਾ ਤੇ ਤਨਜਾਨੀਆ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਈਸਟ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ।

ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਤੇ ਸਮਾਲੀਆ ਪੱਛਮ ਵਲ ਯੂਗੰਡਾ ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਝੀਲ, ਉਤਰ ਵਲ ਈਥੋਪੀਆ ਤੇ ਸੁਡਾਨ, ਦੱਖਣ ਵਲ ਤਨਜਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵਸੋਂ 27 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਹੈ। 27% ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ 73% ਪੇਂਡੂ। ਕੀਨੀਆ ਜਾਣ ਦੇ ਮੇਰੇ ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਨ। ਇਕ ਇਸ ਧਰਤੀ ਖੰਡ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ, ਦੂਜਾ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਛਿਪਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੋਗੀਆਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਰਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ। ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਕ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭਰਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਦੀ ਲੜਕੀ ਡਾ. ਟੇਕਪਾਲ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨੀ।

ਇਹ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਲੀ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੌੜ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 600 ਸਾਲ ਈ. ਪੂਰਵ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤੀ, ਸਿੰਧੀ, ਕੱਛ ਵਾਸੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਆਦਿ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਆ ਵਸੇ। 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਪੁਰਤਗੇਜੀਆ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤੱਟੀ ਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਯੂਰਪੀ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਥੇ ਆ ਵਸੇ ਸਨ। 1695 ਈ. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਉਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1920 ਵਿਚ ਕੀਨੀਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਉਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆ ਕੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ 12 ਘੰਟੇ ਦਾ ਦਿਨ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਮੌਸਮ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕੋ ਜਿਹਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਊਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਠਾਰੀ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਖਤ ਗਰਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਠਾਰੀ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਮੌਸਮ ਮਨ ਨੂੰ ਲੁਭਾਵਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਪਹਿਰੇ ਸਹਿਣਯੋਗ ਗਰਮੀ, ਉਂਜ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ 'ਤੇ ਬਰਫ ਵੀ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਡੂੰਘਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਖਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜੰਗਲ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਵਸੋਂ ਲਈ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਣ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਰਖਾ ਵੀ ਘੱਟ-ਵੱਧ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਚਾਹ, ਕੌਫੀ, ਅੰਬ, ਸਫੈਦ ਮੱਕੀ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਥੋੜੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਚਾਹ ਤੇ ਕੌਫੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡੂੰਘੇ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਅਰੰਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਕਿਤੇ ਵਧ ਡੂੰਘਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਣਾ ਹਾਲੇ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਮੰਬਾਸਾ, ਜੋ ਸਾਗਰ ਤੱਟ 'ਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੈਰੋਬੀ, ਜੋ ਕੀਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ, ਦਾ (Kiswhili) ਕੀਸਹੇਲੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਫ ਤੇ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਰਾਲ

ਜ਼ਰੀਨਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਟਾਈਟਲ

ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਅੱਡੀ ਖੜੀ ਹੈ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਰਮਰਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰੀ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਂਕਰ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਘਰ ਪਾਣੀ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਵੱਛ ਤੇ ਸਾਫ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੈਰੋਬੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਬਹੁਮੰਜ਼ਲਾਂ, ਗਗਨਚੁੰਮੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਾਲ ਉਸਰ ਗਏ ਹਨ। ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਟਰੈਫਕ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਗੋਲ ਚੱਕਰ ਹਨ। ਜਾਮ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਟਰੈਫਿਕ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੌਂਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰੀਆਂ, ਪੀਲੀਆਂ, ਲਾਲ ਬੱਤੀਆਂ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਚੁਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹਨ। ਮੰਬਾਸਾ ਤੋਂ ਨੈਰੋਬੀ ਅੱਗੇ ਕੰਧਾਲਾ (ਯੂਗੰਡਾ) ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਲੇਕ ਤਕ ਹਾਈਵੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੀਨ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਸੜਕਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਸਮਾਂ ਲਗੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਉਨਤੀ ਲਈ ਹੋਰ ਤੇਜ ਪੁਲਾਂਘਾ ਪੁਟਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਪੌਸ਼ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਏਰੀਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਲੋਕ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਧਨਾਢ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਲਮਜ਼ (ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ) ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਝੌਂਪੜੀ ਨੁਮਾ ਹਨੇਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਸਵੱਛ ਮੱਲਮੂਤਰ ਤਿਆਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਥੇ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮੋਹਲਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ।

ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਰਗ ਦਫਤਰਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨੁਮਾ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਪਾਲਦੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣਾ, ਭੇਡ ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਧੰਦਾ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਖੁਰਾਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ 'ਉਗਾਲੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੱਟੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਮੋਟੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਕੇ ਸੁਕ ਬਰੂਰਾ ਕਰਕੇ ਪੱਤਾ ਸਬਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖਾਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਚੌਲ ਭਾਤ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਕਡੌਨਲ, ਬਰਗਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣੇ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਾਣੇ, ਯੂਰਪ ਦੇ ਖਾਣੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਵੀ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਸਰਦੇ-ਪੁਜਦੇ ਆਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰਥ ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਟਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਬੀਅਰ, ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਪਿਲਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮਰੱਥ ਬੰਦੇ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਅਫਸਰ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਉਚ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਾਂਗ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੰਧਾਂ, ਜੁੜਵੇਂ ਮੁਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਖਿਲਰੇ-ਪੁਲਰੇ ਘਰ ਝੌਂਪੜੀਨੁਮਾ ਪਿੰਡ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਵੀ ਮਿਆਰੀ ਨਹੀਂ। ਬਿਜਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਵਾਲੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤਾਂ ਉਂਗਲ 'ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਪੱਕੀ ਉਸਾਰੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਥੁੜ ਆਮ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਕੀਨੀਆ ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਸਾ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਹਰਾ ਭਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਪਾਸਾ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਗਰਮ ਤੇ ਖੁਸ਼ਕ। ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਹਾਲੇ ਥੁੜੋਂ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਲੁੱਟਿਆ, ਹੁਣ ਰਾਜ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪੱਖੀ ਸਾਸ਼ਕ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਨ-ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਜੱਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਘੋਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।

ਇਥੋਂ ਦੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ Ki Swahili (ਕੀ ਸਹੇਲੀ) ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਲਿਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਮਨ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹਾਲੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਕੇਵਲ 30% ਹੈ। ਇਸਤਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਹਾਈ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕਾਲਜ, ਟੈਕਨੀਕਲ ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਕੂਲ ਮਿਆਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਮੁਸਲਮ ਮਦਰੱਸੇ ਵੀ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਲਾ ਵੇਖਣਯੋਗ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਾ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਕੂਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਘੱਟ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੰਗੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ, ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਜੀਵਨ ਹਾਲਤਾਂ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਕਲ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਆਮ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਰੋਕ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲਗੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲੋਕ ਚਟਖਾਰੇ ਲਾ ਲਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਉਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ 7% ਤਰਕੀ ਦੀ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ 70% ਵਸੋਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਕਲਚਰ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਬੜੇ ਅਮੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਰਾਵਾ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਪੈਂਟ-ਕਮੀਜ਼, ਕੋਟ-ਪੈਂਟ ਆਦਿ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਜੀਨ ਵੀ ਪਹਿਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਢੋਲ ਦੀ ਥਾਪ 'ਤੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਲੀ ਨਾਲ ਨ੍ਰਿਤ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਏਨਾ ਸੱਭਿਅਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਡਿਸਕੋ ਤਾਂ ਫਿੱਕਾ ਹੀ ਲੱਗੇ।

ਨੈਰੋਬੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵੇਖਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੌਮੀ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੜਾਅਵਾਰ ਉਨਤੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ 540 ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਫੁਟ ਨੋਟ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਜਲਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਆਦਿ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ, ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਾਂਝੇ ਹੱਡ ਪਿੰਜਰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਅਦਭੁਤਤਾ 'ਤੇ ਮਨ ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਾਨਵਰ ਹਾਥੀ ਦਾ ਬੁੱਤ, ਜੈਬਰਾ ਦਾ ਬੁੱਤ ਵੇਖ ਕਲਾ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਚੁੰਮਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਇਆ। ਪੜਾਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਸਨੇਕ

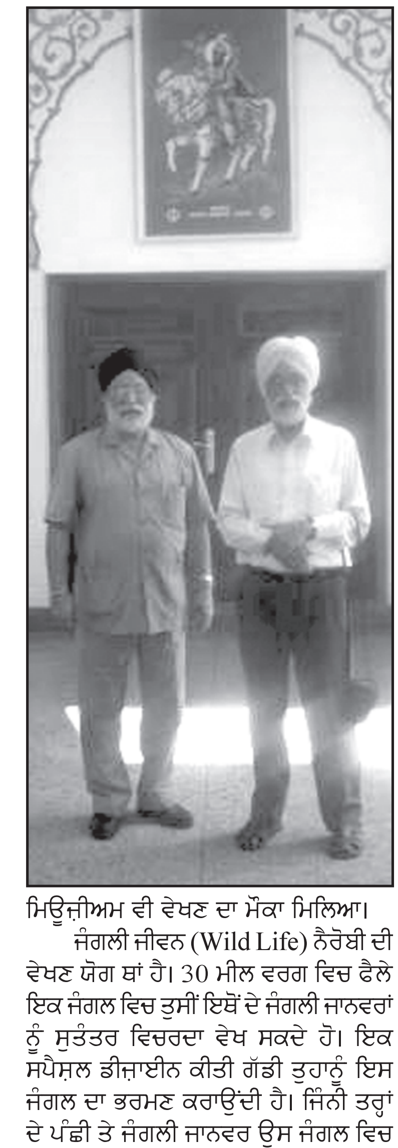

ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵੀ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ (Wild Life) ਨੈਰੋਬੀ ਦੀ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਥਾਂ ਹੈ। 30 ਮੀਲ ਵਰਗ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਇਕ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਰਦਾ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਗੱਡੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗਲ ਦਾ ਭਰਮਣ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਛੀ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਔਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੇਰ, ਚਿੱਤੇ, ਬੱਬਰ-ਸ਼ੇਰ, ਜੰਗਲੀ ਲੂੰਬੜੀ, ਜੈਬਰਾ, ਬਾਘ, ਹਿਰਨ, ਬਾਂਦਰ, ਹਾਥੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ।

ਮੁੜਦੇ ਸਮੇਂ ਗੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਣਿਆ ਭਾਗ ਵੀ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਂ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਈ (Moi) ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਹ ਜਮਹੂਰੀ ਪਾਰਕ ਜਿਸ ਥਾਂ 1963 ਈ. ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਲਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਮੂੰ ਕਨਿਆਟਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੇਖਣਯੋਗ ਥਾਂ ਹੈ। ਨੈਰੋਬੀ ਦਾ ਅਲੀਭਾਈ ਜੀਵਨ ਜੀ ਪਾਰਕ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਕੀਨੀਆਈ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੈਨਾਨੀ ਸਨ, ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕਵਾਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਹਤਰੀ ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮਾਰਕ ਤੇ ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋ ਜਹਿਦ ਲੜੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਦੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਪੁਸਤਕ ''ਚੈਲੰਜ ਟੂ ਕਲੋਨੀਅਲਇਜ਼ਮ' ਮੈਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਲੱਖਣ ਪੁਸਤਕ 'ਅਲ-ਕੁਆਇਟ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਆਫ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ' ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦੀ ਇਕ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਰੋਡ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਆਗਮਨ
ਪੂਰਬ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ
ਧਰਮ ਪਾਲ ਝੰਮਟ
ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਬਖ਼ਸ ਕੌਰ ਝੰਮਟ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਝੰਮਟ ਪਰਿਵਾਰ

(ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਬੇ-ਏਰੀਆ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ
ਜਨਮ ਪੂਰਬ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਸੋਹੰ

ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਭਾਰਟਾ

ਸੰਗਤ ਦਾ ਦਾਸ
ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਭਾਰਟਾ
(ਕੌਮ ਦਾ ਉਘਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ)
ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਬੇ-ਏਰੀਆ

ਕਹਾਣੀ

ਅਨੂਪਮਾ

ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ

ਉਸਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨਾਲ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- ''ਤੇਰਾ ਟੈਲੀਫੂਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਤੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਏਂ। ਵਰ੍ਹੇ-ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ, ਨਾ ਚਿੱਠੀ, ਨਾ ਟੈਲੀਫੂਨ। ਹੁਣ ਦਸ ਛੁੱਟੀ ਆਇਆ ਏਂ? ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ?''

''ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ।''

''ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ। ਬੰਦਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਚਲਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਮਸਾਂ ਇਕ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੈ।''

''ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸਮਝ ਲੈ।'' ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ।

''ਇਹ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਏ।''

''ਭਰਜਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਨਾ ਕਹਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।''

ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਕੁਝ ਹੱਸੇ। ਫੇਰ ਪੁਰੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਪਰ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਟਪਟ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆਂ? ਖ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ, ਪਰ ਤੂੰ ਕਦੀ ਕੋਈ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

''ਦੱਸਣ ਲਈ ਐਸੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸਮੇਂ ਹੀ ਐਸੇ ਸਨ।''

ਪੁਰੀ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹਾਂ 'ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ- ''ਹਾਂ ਦੋਸਤ, ਉਹ ਸਮੇਂ ਹੀ ਐਸੇ ਸਨ।''

ਪੁਰੀ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚਾਹ-ਬਿਸਕੁਟ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਈ। ਫੇਰ ਇਕ ਨੁੱਕਰ ਜਿਹੀ 'ਚ ਬੈਠੀ ਇਕ ਕੁੜੀ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ-

''ਤੂੰ ਵੀ ਅਨੂਪ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਉਰੇ ਲੈ ਆ।''

ਹਾਲੇ ਤਕ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਵਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਬਾਹਰੋਂ ਤੇਜ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ 'ਚੋਂ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਨੁੱਕਰੇ ਬੈਠੀ ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਿਆ। ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਤਾਂ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਮਸਤਕ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ। ਉਹ ਬਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਬੈਠੀ ਅਨੂਪਮਾ ਵਲ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਨੂਪਮਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਚਮਕ ਸੀ ਅਤੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਜਾਂ ਨਾ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਨ, ਜਿਸ 'ਚੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ 'ਚ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ-

''ਅਨੂਪਮਾ ! ਤੂੰ ਅਨੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਨਾ!''

''ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜੋਗੀ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਨੂਪਮਾ ਹੀ ਹਾਂ।'' ਉਸਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਪਤਲੀ ਪਤੰਗ ਅਨੂਪਮਾ-ਤਿੱਖਾ ਨੱਕ, ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਮੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ, ਬੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਪਸਰੀ ਹਲਕੀ ਜਹੀ ਮੁਸਕਾਨ....। ਹੁਣ ਚਾਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਪਤਲੀ ਪਤੰਗ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਮੋਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਸਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਾਲ ਢਕੇ ਹੋਏ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜੂੜਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਟਾਇਲ ਵੀ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ।

''ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ।'' ਪੁਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ।

''ਕੌਣ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ?'' ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਣ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ।''

ਜੁਗਿੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਂਜ ਇਹ ਕੁਝ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ? ਫੇਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹਿਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਆਖਿਆ-

''ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ। ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲ ਗਏ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਕੋਈ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਪਲ-ਪਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।'' ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਅਨੂਪਮਾ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

'ਪਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਐਸਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।' ਅਨੂਪਮਾ ਕਹਿ ਉਠੀ।

ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਵਿਚਕਾਰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਅਤੇ ਅਨੂਪਮਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਲ ਤਿੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁੱਝੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਵਿਨੋਦਪੁਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀ। ਅਲਬੱਤਾ ਉਹ ਐਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਐਸਾ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਬੇਸ਼ਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਜਦ ਅਨੂਪਮਾ ਜਾਣ ਲਈ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਜੁਗਿੰਦਰ ਵਲ ਭਾਵਪੂਰਨ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਤਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ-

''ਅੱਛਾ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਚਲਦੀ ਹਾਂ।''

''ਆਓ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤਕ ਛੱਡ ਆਵਾਂ।'' ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ।

''ਸਚਮੁਚ!''

''ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ?''

''ਰਸਤੇ 'ਚ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦੇਓਗੇ?''

ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਆਖਿਆ, ਇਹ ਦੱਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਾ ਹੀ ਚਾਹ ਰਹੀ ਹੋਵੇ? ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕੀ ਸੋਚੇਗਾ? ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਗਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਬਾਲੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ। ਉਂਜ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪੁੱਛਣ ਲਈ, ਆਖਣ ਲਈ। ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ। ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਐਸੇ ਹੈ ਜੋ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ-ਦਲੀਜ਼ਾਂ 'ਚ-ਉੱਤਰ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਉੱਡਦਾ ਪੰਛੀ ਆਕਾਸ਼ 'ਚ ਅਹਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ...।

''ਚਲੋ ਫੇਰ।'' ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਉੱਠਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾੜ੍ਹੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਸੰਵਾਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਉਹ ਚੁੱਪਚਾਪ ਚਲਦੇ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਇਕ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਰੋਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ- ''ਚਲੋ ਲੋਧੀ-ਗਾਰਡਨ ਚਲਦੇ ਹਾਂ।''

ਦੋਵੇਂ ਰਿਕਸ਼ਾ 'ਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਦੋਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ।

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ ਉਹ ਵੀ? ਜੁਗਿੰਦਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਹੀ ਐਸੀ ਸੀ। ਤੇ ਮੁੜ ਉਸ ਦੇ ਮਸਤਕ 'ਚ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਉਹ ਪਲ ਕਿਸੇ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਾਂਗ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋ ਉਠੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਜੀਵਿਆ ਅਤੇ ਮਰਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ 'ਦਰਸ਼ੀ' ਨਾਮ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸੜਕ ਦੇ ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੁਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ? ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਸੜਕ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਦੁਕਾਨਾਂ। ਫੁੱਟਪਾਥ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਪਾਰਕ ਦੀ ਝਾੜੀਆਂ ਦੀ ਵਾੜ। ਦਰਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- 'ਔਸ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਚਲੋ ਚਲੀਏ ਓਧਰ।' 'ਤੂੰ ਲੈ ਆ ਫਟਾਫਟ। ਓਨੀ ਦੇਰ 'ਚ ਮੈਂ ਪਸ਼ਾਬ ਕਰ ਲਵਾਂ। ਬੜੀ ਦੇਰ ਦਾ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ।' ਜੁਗਿੰਦਰ ਪਾਰਕ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੜਕ ਦੇ ਇਕ ਮੋੜ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੌੜਦੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਕੰਠਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਆਵਾਜ਼। ਫੇਰ ਉਸ ਵੇਖਿਆ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸੌ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾੜ, ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਡਾਂਗਾਂ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਰਾੜਾਂ ਆਦਿ ਚੁੱਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਰਸ਼ੀ ਪਲਾਸਟਕ ਦਾ ਲਫ਼ਾਫ਼ਾ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜੀ ਉਸ ਵਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੇ ਫੁੱਟਪਾਥ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ 'ਮਾਬ' 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਰ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕਾਲੀ ਹਨੇਰੀ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਕੇ ਆਪਣੇ 'ਚ ਸਮੋ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦਰਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸ ਵਲ ਨੱਸਦਿਆਂ ਆ ਰਹੇ ਦੇ ਉਠੇ ਹੋਏ ਹੱਥ ਅਤੇ ਚੀਕ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ। ਉਹ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਵਾੜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਲੁਕਿਆ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਹਨੇਰੀ ਆਈ ਅਤੇ ਲੰਘ ਗਈ। ਪਰ ਉਹ ਰਾਤ ਹੋਣ ਤਕ ਸੰਘਣੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਲੁਕ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਅੰਧੀ ਰਾਤ ਭੁੱਖਾ-ਭਾਣਾ ਡਰਦਿਆਂ-ਡਰਦਿਆਂ, ਗਸ਼ਤ ਲਾ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦਾ-ਬਚਦਾ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਯਾਦ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਨੂਪਮਾ ਨਾਲ ਰਿਕਸ਼ੇ 'ਚ ਬੈਠਿਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਆਖਿਆ, ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ, ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ? ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ ਚਾਹੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬਦਲ ਜਾਏਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਆਉਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਖ਼ਰਾਬ ਹੀ ਸੁਫ਼ਨੇ ਆਉਂਦੇ-ਮੌਤ ਦੇ, ਹਨ੍ਹੇਰੀਆਂ, ਤੂਫ਼ਾਨਾਂ ਦੇ, ਅਜੀਬ-ਅਜੀਬ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਾਲੇ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਸੀ, ਓਨਾ ਹੁਣ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਗੋਰਿਆਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਜਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਹਿਬੜ ਪੈਂਦਾ। ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਥਾਂ-ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਫੇਰ ਕੰਮ ਬਦਲਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ-ਦਿਨ ਵਿਹਲੇ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਵਿਚ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉੱਠਣਾ-ਬੈਠਣਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਚਾਟ।

ਇਕ ਦੋ ਵਰ੍ਹੇ ਅੱਤ ਠੰਡੇ, ਅਲਾਸਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਧੁਰ ਪੂਰਬ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਜਨ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵੀ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਅੱਤ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਥਕਾਉਂਦਾ, ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਕਿ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਪਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਨੂੰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਝਲਕਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ। ਅਨੂਪਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਿਆਨਕ ਗਰਜਣਾ ਵਾਂਗ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਡੋਰਥੀ ਮਿਲੀ। ਉਸੇ ਵਾਂਗ ਇਕੱਲੀ ਜਿਹੀ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਇਕੱਲਤਾ ਅਤੇ ਜੋਗੀ ਦੀ ਇਕੱਲਤਾ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਥਰੀਲੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਡੋਰਥੀ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਆ ਬੈਠੀ। ਉਸੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੁਗਿੰਦਰ ਨਾਲੋਂ ਸਾਲ ਦੋ ਸਾਲ ਵੱਡੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 'ਮੈਸ' ਵਿਚ ਬਰੇਕਫਾਸਟ ਡਿਨਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਕੰਮ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਜਨ ਦਿਸਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਦਮੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਤੈਹਾਂ 'ਚ ਬੈਠੀਆਂ, ਗੱਲਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਗਦਾ ਹੈ। ''ਕੀ ਤੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਏਂ ਜੋਗੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇਥੇ ਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।

ਵੇਖੋ ਜੋਗੀ, ਇਸ ਨੋਵਾ-ਸਕੋਸ਼ੀਆ ਵਰਗੀ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਿਕ ਸੁੰਦਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਐਹ ਵੇਖ ਸਾਡੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਰਫ਼ਾਂ ਨਾਲ ਢਕੀਆਂ ਪਰਬਤ ਦੀਆਂ ਢਲਾਣਾਂ, ਸਰੂ ਅਤੇ ਦੇਵਦਾਰ ਦੇ ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਰੁੱਖ, ਚੱਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ, ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਉਡਦੇ ਚਿੱਟੇ ਪੰਛੀ, ਦੂਰ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਤੈਰਦੀਆਂ, ਬਾਦਬਾਨੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ...।

''ਹਾਂ ਡੋਰਥੀ, ਪਰ ਜੇ ਮਨ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਫਿੱਕਾ ਫਿੱਕਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।'' ਕੁਝ ਦੇਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਲ ਤੱਕਦਾ ਰਿਹਾ। ''ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਬਾਂਦਰੀ ਵਾਂਗ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਾਈ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਇਹ ਸਮਾਂ, ਇਹ ਮਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-ਕਦੀ ਜ਼ਾਹਰਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਦੇ ਸੂਖ਼ਮ ਢੰਗ ਨਾਲ।'' ''ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਕ ਮੂਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਆਪਾ, ਮੇਰੀ ਖ਼ੁਦੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ।''

''ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸ 'ਮੂਲ' ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦੇਵੋ।''

''ਉਸ 'ਮੂਲ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗਾ।''

''ਤਾਂ ਫੇਰ 'ਕੁਝ ਵੀ' ਨਾ ਰਹੋ।''

ਜੁਗਿੰਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਡੋਰਥੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝ ਨਾ ਆਏ। ਉਹ ਚੁੱਪ ਬੈਠਾ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਤੈਰਦੀਆਂ ਬਾਦਬਾਨੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

''ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ 'ਉਸ ਔਰਤ' ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਏਂ ਉਹ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਾਓ ਵਾਪਸ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਵਾਰੀ। ਉਸਨੂੰ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪੀੜਾ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ....।''

ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜਾਹ ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਪਥਰੀਲੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਿਆ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਧੁੰਦ ਪਸਰੀ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਹ ਫੁੱਟ ਥੱਲੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਧੁੰਦ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਧੁੰਦ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਵਾਂਗ ਇਕ ਚਟਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਇਕ ਕੁੜੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਧੱਬੇ ਵਾਂਗ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਾਫ਼ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਸਰੀ ਧੁੰਦ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਉਹ ਉੱਠਿਆ। ਉੱਪਰ ਅੱਖਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨੀਲੇ ਆਕਾਸ਼ 'ਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਲ ਤੱਕਿਆ-ਨਵੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੱਕਿਆ...।

ਚਾਹੇ ਅਨੂਪਮਾ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਜੁੜ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਦਾ ਝਟਕਾ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਖੱਬਾ ਪਾਸਾ ਉਸ ਨਾਲ ਛੋਹ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਅਗਿਆਤ ਜਿਹੀ ਵਿੱਥ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਅਨੂਪਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁਲਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼...।

ਉਨ੍ਹੀਂ ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕੁਝ ਸੁਧਰਦਾ ਦਿਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਸ ਦੇ ਕਾਲਜ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕਾਲਜ ਦੀ ਕੈਂਟੀਨ 'ਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੀਰੀਅਡ ਉਸ ਦਿਨ ਖ਼ਾਲੀ ਹੈ। (ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੇ) ਬਾਕੀ ਦੇ ਟੀਚਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੈਂਟੀਨ 'ਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਅਨੂਪਮਾ ਆਪਣੀਆਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਦੂਰ ਇਕ ਥੰਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਸੁਣ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੇ ਅਨੂਪਮਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ- ''ਲਗਦਾ ਏ ਕਿ ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੀ ਹੈ ਉਸ ਸਰਦਾਰ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ।''

''ਹੈਂ, ਸੱਚ-ਮੁਚ?'' ਦੂਜੀ ਨੇ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ।

''ਕਿਉਂ? ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਖ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਏ ਭਲਾ।'' ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ।

''ਚੰਗਾ ਏ ਜੇ ਤੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚੇਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ...ਬੱਸ ਕੀ ਆਖਾਂ...।''

''ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂ ਏਂ?''

ਅਨੂਪਮਾ ਕੁਝ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸੀ ਅਤੇ ਬੋਲੀ, ''ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵਾਂਗ ਅਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਬੱਸ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ...।''

'..ਚ...ਚ...ਚ ਵਿਚਾਰਾ।' ਇਕ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ

''ਹਾਂ, ਵਿਚਾਰਾ....।''

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਤੇਜ਼ ਤੇਜ਼ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਕੈਂਟੀਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ, ਦੌੜਦਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇਥੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ 'ਚੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲੋਧੀ ਗਾਰਡਨ 'ਚ ਉਸੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੇ, ਜਿਥੇ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਠਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੇ ਇਕ ਮਨ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਘੁੱਟ ਲਵੇ। ਦੂਜਾ ਮਨ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

''ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਾਂ?'' ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ

''ਪੁੱਛਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ।''

"ਚਲੋ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਪੁੱਛ ਲਓ।"

"ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਕਿਉਂ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ? ਬਿਨਾਂ ਦੱਸਿਆਂ?"

"ਹੁਣ ਕੀ ਲਾਭ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੇੜਨ ਦਾ।"

"ਹਰ ਗੱਲ 'ਚ ਨਫ਼ਾ-ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।"

"ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਸੁਫਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਪਰ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ।"

"ਹੂੰ! ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਵੀ ਸੀ ਕਿ 'ਉਹ' ਸਰਦਾਰ ਮੁੰਡਾ ਕੈਂਟੀਨ 'ਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬੈਠਿਆ ਰਿਹਾ। ਫੇਰ ਚਲਾ ਗਿਆ...।"

"ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ।"

"ਬਿਲਕੁਲ ਗ਼ਲਤ। ਤੁਸਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਹੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।"

"ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਹੀ ਐਸੀ ਸੀ। ਨਾਲੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਆਪਣੇ ਕੰਨੀ।"

"ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

"ਮਤਲਬ?"

"ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਤੇ ਮੈਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਟਾਲਣ ਲਈ ਕਹੀ ਸੀ।"

ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੁੱਪ-ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ- "ਹੈਂ! ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ?"

"ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੇ...।"

"ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ? ਉਹ ਤੇ ਪੱਕੇ ਸਨਾਤਨੀ...?"

"ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਐਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਗ੍ਰੇਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਰਾ 'ਇਹ ਹਨੇਰੀ' ਵਗ ਲੈਣ ਦੇ।

ਜਦੋਂ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਬੈਠ ਜਾਏਗੀ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰੋ। ਜੇ ਨਫ਼ਰਤ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਫਰਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰੋ....।

ਫੇਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੁੱਪ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਜੁਗਿੰਦਰ ਬੋਲਿਆ- "ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ...ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਕਿ, ਇਕੱਲੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ।"

ਅਨੂਪਮਾ ਕੁਝ ਹੱਸੀ-ਫੇਰ ਬੋਲੀ! "ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ।"

"ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ! ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਹੋ...?"

"ਹਾਂ, ਹੁਣ ਤੇ ਆਦਤ ਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੋਈ ਏ। ਚੰਗਾ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੌਣਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਠਣਾ। ਨਾਲੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲੇ ਹਨ...।"

"ਇਕੱਲੇ?"

"ਹਾਂ, ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਕੱਲਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੀ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ 'ਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੁਫ਼ਤ 'ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।"

ਸੂਰਜ ਛਿਪ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰਕਾਲਾਂ ਦਾ ਘੁਸਮੁਸਾ ਸਾਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ, ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਲੋਦੀ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦੇ ਮਕਬਰਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ 'ਚ ਸਮੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਭਾਰੀ ਚੁੱਪ ਵਰਤੀ ਰਹੀ। ਫੇਰ ਜੁਗਿੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਪਏ ਹੱਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ- "ਤਾਂ ਮੈਂ ਐਨੇ ਵਰ੍ਹੇ...? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਅਨੂਪਮਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਖਿਮਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਗਾਂਗਾ?"

ਕੁਝ ਦੇਰ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀਆਂ ਲਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਦਿਆਂ ਅਨੂਪਮਾ ਬੋਲੀ- "ਇਹ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ, ਇਹ ਘ੍ਰਿਣਾ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕਈ ਪਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਰੂਪਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਨੇਰੀ ਬੁੱਕਲ 'ਚ ਲੁਕਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ-ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਨਮੁਖ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ।"

"ਪਰ ਅਨੂਪ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ 'ਚੋਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਤੂੰ...?"

"ਤੁਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਅਨੂਪਮਾ ਤੇ ਅਨੂਪਮਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਸਨਮੁਖ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ।"

ਸੁਣ ਕੇ ਜੁਗਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਵਸ ਉਸ ਨੇ ਅਨੂਪਮਾ ਦਾ ਹੱਥ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੁੱਟ ਲਿਆ।

"ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ...." ਅਨੂਪਮਾ ਬੋਲੀ, "ਤੁਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਵਾਪਸ ਆਓਗੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਆਓਗੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਨੂਪਮਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਘਰ ਵਸਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ 'ਚ ਮੇਰੀ ਚੰਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਉਹ ਝੂਠੀ ਗੱਲ 'ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ' ਬਣ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਬੈਠੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ....।"

ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

"ਪਰ ਬੇਟੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜਿਐ ਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੋਂ....ਆਖ਼ਰ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ....।"

"ਨਹੀਂ ਸਰ.....।" ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਲਹਿਜੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ, "ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਦੇਖੇ ਨੇ ਸਰ.... ਇਹ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੇ....ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਐ....ਜਿੰਨੀ ਜੀਹਦੀ ਪਰੋਖੋਂ ਐ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਲਏ....ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ....ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਲਓ ਸਰ....ਕੁਝ

ਸੁਖਜੀਤ

ਖਾ ਲਓ...।" ਪਰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਣ ਪੀਣ ਕਦੋਂ ਸੁੱਝਦਾ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਉਂਜ ਏਡੀ ਛੇਤੀ ਯਕੀਨ ਆਵੇ ਵੀ ਕਿਵੇਂ, ਅਜੇ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਸੀ...ਇਹ ਤਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ....ਹੋ ਸਕਦੈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ... ਪਰ ਨਹੀਂ...ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ....ਉਹੀ ਬਹੁਤ ਸੀ...ਮੰਨਣ ਲਈ...ਕਿ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਵਰਤ ਗਿਐ ਅਜੈਬ ਸਿਆਂ....।

ਉਸਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਜ਼ਰ ਉਠਾਈ ਸੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬੜੀ ਪੀੜ ਤੇ ਵੇਦਨਾ ਸੀ, ਉਹਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤੇ ਉਹ ਜਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, "ਸੁੱਖੀ ਬੇਟੇ....ਬੇਟੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਪਾਣੀ ਐ.....ਤੇ ਉਹ ਸਰੋਵਰ ਐ ਨਾ....ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਕੱਢ ਦਈਏ ਜਾਂ ਪਾ ਦਈਏ...ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ.....ਤੇਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਸਰੋਵਰ ਐ ਬੇਟੇ....।" ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, "ਸੁੱਖੀ....ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਐ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ, ਉਹ ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ.... ਤੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਬੇਟੇ.....ਮੇਰੀ ਇਕੋ ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੋੜ ਦੇਵੇ.... ਜਿਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਕਰੂ....ਅਸੀਂ ਉਵੇਂ ਕਰਾਂਗੇ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ...ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣ ਜਾਂਗੇ....ਅਸੀਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ.....ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਕਹੂ....ਤੂੰ ਜਾ ਮੱਲ.....ਕਹਿ ਉਹਨੂੰ... ਮੇਰਾ ਟੱਬਰ ਰੁਲਜੂ ਪੁੱਤ.....ਜਾਹ ਸੁੱਖੀ।" ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ ਹੱਥ ਫੜ ਲਏ ਸਨ ਉਸਦੇ। ਮਨ ਭਰ ਗਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾ ਵੀ। ਪਰ ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਖ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਝਾਕਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਮਨ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਰੜੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, "ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਾਂ ਸਰ, ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ....ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸਮਝੋ ਸਰ....ਇੱਲਾਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚੋਂ ਮਾਸ ਤੇ ਗੰਗਾ ਗਈਆਂ ਹੱਡੀਆਂ.....ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਜ ਟੁੱਟਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸਰ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮੂਹਰੇ ਗਿੜਗਿੜਾਓ ਨਾ....ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੂਹਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ....ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸਰ...ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਕਰੋ.....।" ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੁੱਟਿਆ ਸੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਿਐ ਸਰ....ਨਾਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਨਿਆਣਾ ਸੀ ਤੇ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਬੈਠ ਕੇ ਲੜਨਾ ਵੀ ਔਖੈ ਸਰ....ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਕਰੋ...ਯਕੀਨ ਕਰੋ ਸਰ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ...ਜ਼ਮੀਨ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ...ਜਿਹਦੇ....।"

"ਹਾਂਅ....।" ਫੁੰਕਾਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ....., "ਹਾਂਅ....।"

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸੇਕ ਸੀ। ਰੋਣ ਦਾ ਵੇਗ ਥੰਮ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਤੁਸੀਂ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਲਓ ਸਰ....ਤੇ ਘਰ ਜਾਓ....ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆ ਗਿਐ....।"

"ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਣ...?" ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਗ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ।

"ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮੁਖਤਾਰੇ ਆਮ....ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਮੁਖ਼ਤਿਆਰਨਾਮਾ ਵੀ ਇਹਦੇ ਨਾਂਅ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸਰ...।" ਰੋਕਦਿਆਂ ਵੀ ਠੰਡਾ ਸਾਹ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ। ਇਕ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਪਰ ਉਹ ਸੰਭਲ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਟਿਕਾਅ-ਟਿਕਾਅ ਕੇ, ਚਿਣ-ਚਿਣ ਕੇ, ਸੋਚ-ਸੋਚ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਝਪਕਿਆਂ। ਉਸਦਾ ਏਹ ਰੂਪ ਵੇਖ ਤ੍ਰਭਕਿਆ ਸੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ। ਉਹ ਕੁਝ ਆਖਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੂਲੇ-ਕੂਲੇ, ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, "ਲਓ ਜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਓ.... ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ....ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ....ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨੇ....ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਪੁੰਨ ਕੀਤੈ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ 'ਚ...।"

ਉਹ ਇੰਜ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਉਸਦੀ ਇਸ ਢੀਠਤਾ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਨਾ ਹੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਰੀ ਜਾਏਗਾ। ਬੱਸ ਇਹੀ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਐ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਪਾਤਰ ਐ। ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, "ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਊਂ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਕਸਰ ਛੱਡੀ ਐ....ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਚਰਨ ਫੜ ਲਏ....ਮੈਖਿਆ....ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਅਸੀਂ ਜੀਅ ਭੁੱਲਣਹਾਰੇ ਆਂ...ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਪਿਤਾ ਏਂ....ਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਨਾ ਚਿਤਾਰ ਪਾਅਸ਼ਾਹ....ਬੱਸ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਖਸ਼ ਲੋ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ...ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਨਾਂ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਲਾਉਣ, ਨਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ....ਦੇਖੋ....ਮੈਂ ਬਚਨ ਕਰ ਆਇਆ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨਾਲ...ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣੀ...।"

ਉਸਨੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਮੂਹਰੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਭੁੱਲਿਆ ਚੇਤੇ ਆਉਣ ਵਾਂਗੂੰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, "ਉਏ ਮੁੰਡਿਆ....ਸੰਗਲ ਖੋਹਲ....।"

ਮੁੰਡਾ ਭੱਜ ਕੇ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, "ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਕੀਤੀ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੇ... ਸੱਚ ਦੱਸਾਂ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ....ਤੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਰਸ਼ਕ ਆ ਰਿਹੈ।" "ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੰਘ ਗਈ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਰ ਏਨੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਾਨੂੰ....ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦਾ....ਜਦ ਮੈਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਓ....ਤਾਂ ਪਤੈ....ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤਰੁੱਠ ਈ ਪਏ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ...ਵਜਦ 'ਚ ਆ ਗਏ....ਨੇਤਰਾਂ 'ਚ ਜਲ ਆ ਗਿਆ...ਦੇਹ ਨੂੰ ਪੁਲਕਾਵਲੀ ਆ ਗਈ ਤੇ ਆਖਣ ਲੱਗੇ...."ਦਿਆ ਸਿੰਆਂ, ਤੂੰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਏਸ ਸੰਗਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੈਂ....ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਗਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਨੇ, ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੇ.....।"

ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

"ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ....ਵਧਾਈਆਂ ਜੀ...ਵਧਾਈਆਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ...ਵਧਾਈਆਂ...।"

"ਭੰਡ ਸਾਲੇ...ਸਾਲੇ ਖੁਸਰੇ....।" ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਬੁੜਬੁੜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਬਲਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ, 'ਜ਼ਮੀਨ ਮੇਰੀ ਇਹ ਲੈ ਗਏ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੱਦੋਂ ਵਧ, ਹੁਣ ਹੋਰ ਮੇਰਾ ਕੀ...।'

ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਲਹੂ ਚੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਬਾੜਾ ਕੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਰਦਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਤਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਦੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, "ਚਲੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਓ....। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਲਓ ਪਾਅਸ਼ਾਹ ਦੇ....ਆਓ ਲੈ ਲਓ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ.... ਅੱਜ ਤਾਂ ਪਾਅਸ਼ਾਹ...।" ਪਰ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਉੱਠ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਿਜਾ ਪੰਜਾ ਫੈਲਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਹਾੜਿਆ ਸੀ। "ਬਅਸ...ਬਅਸ...ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਬਅਸ....ਕੌਣ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਓਏ....ਉਹ...?"

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਠੀ ਮੀਟ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਉਂਗਲੀ ਕੁਟੀਆ ਵਲ ਸੇਧੀ ਸੀ, "ਨਹੀਂ....ਉਹ ਨਹੀਂ...ਮੈਂ....।" ਉਸਨੇ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਹਿੱਕ ਠਕੋਰੀ ਸੀ, "ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਂ...ਜੀਹਨੇ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੱਤੈ ਉਹਨੂੰ....।"

ਕੁਟੀਆ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਵਰਤ ਗਈ ਸੀ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੋਲ ਫਿਰ ਗੂੰਜੇ ਸਨ, "ਗੱਲ ਸੁਣ ਛੋਟੇ ਪਾਤਸ਼ਾਅ ਜਾਹ ਕਹਿਦੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਹ ਨਹੀਂ....ਮੈਂ ਹਾਂ ਮੈਂ....ਮੈਂ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਰਜਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਲਖਣਪੁਰ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ....ਤੇ ਸੁਣ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸੁਣ....।" ਉਸ ਦੀ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਬਾਬਾ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁਣੋ-ਸੁਣੋ ਦੀ ਮਿਣਮਿਣ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, "ਕਹਿਦੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ....ਦੇਖੂੰ....ਮੈਂ ਉਹਦਾ ਕਿਹੜਾ ਟਰੈਕਟਰ ਐਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਚ ਜਾਊ।"

ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੱਕ ਥਾਪੜੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਰਗੀ ਕੁਟੀਆ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ ਸੀ ਮੁਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਲ।

ਉਸਦੀ ਤੋਰ 'ਚ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਟੋਕਣ ਦੀ ਕਿਸੇ 'ਚ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਭ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਜੰਮ ਗਏ ਸਨ, ਸਿਵਾਏ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਉਸਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕਾਵਿ ਮੰਚ

ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ

ਸਦਕੇ ਜਾਈਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ,
ਜੋ ਧੀ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ
ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ,
ਜੋ ਧੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪੁੱਤ ਦੀ ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਮੱਖਣ ਤਰਦਾ,
ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸੁੱਕੀਆਂ ਕਿਉਂ?
ਇਕੋ ਕੁੱਖੋਂ ਜੰਮੇ ਦੋਵੇਂ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ?
ਫਰਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਬਦਕਾਰ, ਕੁਲੱਛਣੀ, ਕੁਲਟਾ, ਚੰਦਰੀ,
ਇਹ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਂ ਆਏ,
ਉਸੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਲਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ,
ਛਿੰਦੇ-ਛਿੰਦੇ ਕਹਿ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਘਰ ਵਿਚ ਧੀ ਜਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਪੈ ਜਾਂਦਾ,
ਪੁੱਤ ਹੋਵੇ ਜਵਾਨ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ,
ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਬਹੁਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਗੜ ਜਾਊ,
ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਜਾਊ,
ਇਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਲੋਕੀਂ ਇਥੇ,
ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਲੋਕ ਮੈਂ ਦੇਖੇ,
ਜੋ ਮੁੱਲ ਧੀਆਂ ਦਾ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ,
ਪ੍ਰਦੇਸ ਵੱਸਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ,
ਧੀਆਂ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਲੋਕੀਂ ਇਸ ਸਮਾਜ ਦੇ,
ਲੋਭੀ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਦਾਜ ਦੇ,
ਮਸੂਮ ਭੋਲੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ,
ਪਾ ਕੇ ਤੇਲ ਜਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਹਵਸ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦ ਇਥੇ,
ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਇੰਨੇ ਗਰਕ ਇਥੇ,
ਮਾਸੂਮ ਨਿੱਕੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ,
ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪੁੱਤ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਬੰਦੇ ਨੂੰ,
ਕਿੰਨਾ ਇਖਲਾਕੋਂ ਗਿਰਾ ਦਿੰਦੀ,
ਪਤਾ ਜੇ ਲੱਗ ਜਾਏ 'ਕੁੜੀ' ਹੈ,
ਤਾਂ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਵਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕੱਢ ਲੈ ਜਾਣਾ,
ਸਿਫਤ ਕਹਾਈ ਮਿਰਜ਼ੇ ਦੀ,
ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਘਰ ਬਾਰ ਵੀ ਛੱਡਿਆ,
ਉਹਨੂੰ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਸਲਵਾਨ ਬੁੱਢੇ ਦਾ ਹਾਣ ਹੰਢਾਉਣਾ,
ਰੰਡ ਹੰਢਾਉਣ ਬਰਾਬਰ ਸੀ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਲੂਣਾ ਤੈਨੂੰ ਲੋਕੀਂ,
ਕਹਿ ਬਦਚਲਣ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀਂ,
ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ,
ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਉਹੀਓ ਲੋਕੀਂ,
ਧੀਆਂ ਦਾ ਨੰਗ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ,
ਜੋ ਆਪਣਾ ਲਹੂ ਪਿਆਉਂਦੀ ਏ,
'ਕੁਲਬੀਰ' ਬੇਰਹਿਮ ਲੋਕੀਂ ਇਥੇ,
ਉਸਦਾ ਹੀ ਲਹੂ ਵਹਾਉਂਦੇ ਨੇ।

-ਕੁਲਵੀਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ

ਅੱਜ ਫੇਰ

ਅੱਜ ਫੇਰ
ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਧੁੰਦ ਵਿਚ
ਡੁੱਬ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੁਸੀਨ ਸ਼ਾਮ
ਬੋਲ ਥਰਥਰਾਏ
ਕੁਝ ਕੰਬੇ ਕੁਝ ਤਿਲਮਿਲਾਏ

ਨਿਗਲ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਭਾਫ਼
ਚੁੱਪ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਪੈਗ਼ਾਮ
ਅੱਜ ਫੇਰ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਧੁੰਦ ਵਿਚ
ਡੁੱਬ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੁਸੀਨ ਸ਼ਾਮ

-ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਭਾਗ - 1

''ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਾਈ, ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਨਾ ਐਂ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਲਾਇਆ ਬੇਅਰਥਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਟੁੱਟਣਾ ਭੱਜਣਾ ਐ। ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਐ। ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਹੜਾ ਬੁੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜੂਗੀ ਬਈ ਇਹਦੇ ਦੰਦ ਡਿੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭਾਅ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ? ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ। ਕਿੱਥੇ ਉਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਯਵਕਦੀ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਸੇਠ ਘਰ ਆ ਆ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦੇ ਸੀ।''

ਸੁਰਮੁਖ ਆਪਣਾ ਲੈਕਚਰ ਝਾੜਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਮੁੜ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰਮੁਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਸਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਵੀ ਉਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਵਹਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਦੂਸਰਾ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ, ਜਵਾਕ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ''ਜ਼ਮੀਨ ਜਮੂਨ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਐ? ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਐ, ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਉਸਦੀ ਲਿਆਕਤ। ਉਹਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਪੈਂਦੀ ਐ।''

ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਥਾਣੇਦਾਰੀ ਅਖੀਰਲੇ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਨਸੀਬ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਛੋਟੀ। ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਛੋਟੇ ਰੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਪਲਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਕੇ ਗਾਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਖਰ ਉਸ ਦੀ ਬਦਮਾਸ਼ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਕੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ? ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਬਣਾ ਗਏ ਸਨ, ਤੇ ਇੰਦੌਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਮੋਟਾ ਸੀ। ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਉਸ ਕੋਲ ਪੂੰਜੀ ਸੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਦੋ ਢਾਈ ਕਿੱਲੇ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸਦੇ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ, ਉਹ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਲਵੇ।

ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਜਦੋਂ ਪਾਲ ਰੇਡੀਓ ਲਾ ਕੇ ਗਾਣੇ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਵਾਹਵਾ ਗਹਿਰੀ ਜਿਹੀ ਅੱਖ ਕਰਕੇ ਕੋਠੇ ਉੱਤੇ ਤੇੜ ਪਰਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਗਲੀ ਵਿਚੋਂ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਪਾਛੂ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬਲਦੇ ਲੰਘੇ। ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਰਮਜ਼ ਜਰੂਰ ਪੈ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਦਬਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਈ ਇੱਟ-ਵੱਟਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਪਰ ਖਾਲੀ ਛੱਤ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਆਇਆ। ਰੇਡੀਓ ਸੁਣਦੇ ਪਾਲ ਦੀ ਧੌਣ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪੰਜ ਜੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ''ਐਡੇ ਮਾਈ ਯਾਵੇ ਗੰਦੇ ਐ। ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਿਹੜਾ ਸੁਣਨ ਦਿੰਦੇ ਐ।''

ਰੇਡੀਓ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਕੰਧ ਨਾਲ ਸਹਿਕੇ ਖੜੇ ਮੁੰਡੇ ਵਲ ਝਈਆਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਬਾਹਰੋਂ ਵਾੜ ਵਿਚੋਂ ਪਾਥੀਆਂ ਦਾ ਟੋਕਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਬੁੜ੍ਹਕਦਾ ਵੇਖਿਆ, ਉਸਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਰੋਹ ਤਿੜਕਿਆ,

''ਕੀ ਗੱਲ, ਇਹਨੇ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰ ਤਾ?''

''ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁੱਕ ਬਕਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰੇ, ਇੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਪਾੜ ਦਿਆਂ। ਪਰ ਇਹਨੇ ਫੇਰੇ ਦੇਣੇ ਨੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨ ਦਿੱਤੀ।'' ਉਹ ਫੇਰ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬ ਰਹੇ ਪਾਲ ਵਲ ਕਚੀਚੀ ਵਟਕੇ ਆਇਆ।

''ਫੇਰ ਵੱਢ ਦੇ ਇਹਨੂੰ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਬੋਲ ਵਿਚ ਲੋਹੜਿਆਂ ਦਾ ਸੇਕ ਸੀ। ''ਦੱਸ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ? ਇੱਟ ਮਾਰ ਕੇ ਫੇਰ ਭਦਰਕਾਰਾ ਹੋਊਗਾ, ਫੇਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਿਆਪਾ ਖੜਾ ਹੋਊ?''

ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਫੇਰ ਬੋਲੀ, ''ਆਹ ਕੁਲਗਦੀ ਜੇ ਇਕ ਦਿਨ ਨਾ ਪੀਤੀ ਜਾਊ, ਦਸ ਕੁਸ਼ ਘੱਟ ਜੂ?''

''ਆਪਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਪੀਨਾ ਐਂ! ਤੇਰੇ ਪਿਉ ਦੀ ਪੀਨਾਂ, ਕੁੱਤੀਏ!''

ਅੱਗੋਂ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਾ ਆਇਆ, ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਫੇਰ ਚੱਬ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਲਗ ਜੂ ਮੂਹਾਰਨੀ ਪੜ੍ਹਨ। ਤੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਮਰਦੀ ਐਂ। ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕਦੇ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਪੁੱਛੀ ਐ! ਆਨਾ ਦਿੱਤਾ ਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ। ਮੈਂ ਈ ਰੱਖੀ ਬੈਠਾ ਆਂ! ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦੁਬੱਲ ਦਿੰਦਾ।''

''ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਨੱਚ, ਕੰਜਰਾ ਕੋਠੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ।'' ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਮੂਹਰੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਤੜਪ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਬਈ ਮੇਰੀ ਤੀਮੀਂ ਮਾੜੀ ਐ! ਵੈਲਣ ਐ! ਬੰਦੇ ਰੱਖਦੀ ਐ?'' ਪਲ ਕੁ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਉਧੜੀ, ''ਵਿਹਲਾ ਬੰਦਾ ਘਤਿਤਾਂ ਨਾ ਸੋਚੂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੂ? ਪੀ-ਲੀ, ਜੁਆਕ ਕੁੱਟ-ਲੇ!, ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ-ਲੀਆਂ! ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਸਾਰੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਈ ਐ। ਤੇ ਤੂੰ ਵੈਲ ਸੂਫੀਆਂ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਐਂ? ਉਹ ਵੀ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ!''

ਟਿਕ-ਟਿਕੀ ਲਾ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਮੁੱਛ ਨੂੰ ਵਟਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਵਲ ਗਹਿਰੀ ਤਾਕ ਨਾ ਵੇਖਿਆ, ''ਬਕਵਾਸ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਐਂ ਕਿ ਨਹੀਂ! ਹਰਾਮਜ਼ਾਦੀਏ!'' ਉਹ ਮੁੱਕਾ ਵੱਟ ਕੇ ਉਸ ਵਲ ਅਹੁਲਿਆ, ਥਾਣੇਦਾਰਨੀ ਰਤਾ ਕੁ ਥਿੜਕੀ। ਕੁੜੀ ਨੱਠ ਕੇ ਮਾਂ ਕੋਲ ਆ ਗਈ। ਪਾਲ ਵੀ ਲਾਗੇ ਆ ਗਿਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

''ਮਾਰ, ਹੁਣ ਰੁਕ ਕਿਉਂ ਗਿਆ? ਬਥੇਰੇ ਹੱਡ ਤੋੜੇ ਐ ਤੂੰ? ਕੋਈ ਕਸਰ ਛੱਡੀ ਐ? ਸ਼ਰਾਬੀ ਕੁਬਾਬੀ ਨੇ! ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੁੱਟ ਈ ਖਾਈ ਜਾਊਂ! ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੁੱਤ ਮੇਰੇ ਹੋਗੇ ਗੱਭਰੂ! ਵਰਿਆਮੇ ਬੁੜੇ ਵਾਂਗੂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੇਰੇ ਵੱਟ ਨੀ ਨਿਕਲਦੇ! ਤੂੰ ਕਦੋਂ ਲੋਟ ਆਉਣਾ ਐ!''

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲਾਟੀਂ ਮੱਚ ਉਠਿਆ। ਉਸ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਪੰਜ ਮੁੱਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੀ ਢੂਹੀ ਵਿਚ ਧਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਲਈ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲੇਰਾਂ ਮਾਰਦਿਆਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾ ਲਈਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਕੰਧ ਨਾਲ ਖੜੀ ਸੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਦੇ ਸੂਕਦੀ ਧਰ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਸਰੀ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਟੀ ਮਗਰ ਹੀ ਫੜੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਮੁੜਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲੀ ਪਾਟ ਕੇ ਘਸਮੈਲੀ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ।

ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਫਿਰ ਗਾਲ ਕੱਢ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਜੂੜਾ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕਸਦਿਆਂ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਹਝੋਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੋਟੀ ਖੋਹਣੀ ਚਾਹੀ, ''ਥੋਡੀ ਮਾਂ ਦੀ....ਤੁਸੀਂ ਏਕਾ ਕਰਦੇ ਓ।''

ਮੁੰਡਾ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਸੋਟੀ ਨਾ ਛੱਡੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਲੈਣੇ ਦੇ ਦੇਣੇ ਪੈ ਗਏ। ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਥਾਏਂ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਂਜ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕਮਲ ਕੁੱਦਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰਿਉਂ ਹੋਰ ਸੋਟੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆਇਆ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ਹੀ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਸਿਆ, ਝਾਂਭਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਸੂਕਦੀ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਨੇ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਸੋਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

''ਨਿਕਲੋ ਮੇਰੇ ਘਰੋਂ! ਥੋਡੀ ਮਾਂ ਦੀ...ਥੋਨੂੰ ਕਰਾਵਾਂ ਏਕਾ!'' ਹਰਫਲਿਆ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਖਿੜਕ ਵਲ ਲੈ ਆਇਆ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਹਰ ਖਿੜਕ ਦੇ ਪਾਸ ਸਹਿਮਿਆ ਸੁਕੜਿਆ ਇਉਂ ਓਪਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਹਰਨਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਈ ਬੇਆਸ ਤੇ ਨਿਆਸਰੀ ਹੋਈ ਦੋ ਚਿੱਤੀ ਵਿਚ ਖਲੋਤੀ ਹੋਵੇ। ਹਨੇਰਾ ਫੈਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਟਕੋਰੇ ਪਸਰੀ ਰਾਤ ਦੀ ਚੁੱਪ ਭੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਪੈੱਗ ਫੜੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਘੰਟੇ ਕੁ ਮਗਰੋਂ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਮਲਕ ਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ। ਚੰਨ ਦੇ ਪੀਲੇ ਜਿਹੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਖਿਆ, ਸਰਦਾਰ ਉਸੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਸਰਾਲ ਵਾਂਗ ਘੁਰਾੜੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੱਚੇ ਵੀ ਮਗਰ ਆ ਗਏ। ਧੀਰਾ ਤੇ ਪਾਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਅੰਦਰੋਂ ਬਿਸਤਰੇ ਕੱਢਣ ਲਗ ਪਏ। ਹਟਕੋਰੇ ਭਰਦਿਆਂ ਜਵਾਕਾਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਟਿਕਟਿਕਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਦ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਰੋਟੀ ਵਾਲਾ ਥਾਲ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕੋਲ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰੋਸ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, ''ਆ ਰੋਟੀ ਪਈ ਐ।''

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਹਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਪਰ ਬੋਲਿਆ ਕੁਝ ਨਾ।

ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਮਹੌਲ ਕੁਝ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧੂੰਆਂ ਪਸਰਿਆ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਰੇਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਔਖ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਸੀ। ਧੀਰੇ ਨੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਉਹ ਕਿਤੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਦਿਨ ਛਿਪ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜਿਆ ਸੀ, ਤਦ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਬੇਫਿਕਰੇ ਹੋਏ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ''ਤੁਸੀਂ ਘੋੜੇ ਵੇਚ ਕੇ ਪਏ ਐਂ! ਮੁੰਡਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਖੂਹ ਖਾਤੇ ਪੈ ਗਿਆ?''

''ਮਰਨ ਦੇ ਸਾਲੇ ਕੰਜਰਾਂ ਨੂੰ!'' ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਪਾਸਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਪਲ ਕੁ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਫੇਰ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਬੋਲੀ, ''ਮਾਰਨੇ ਸੀ ਤਾਂ ਜੰਮਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ, ਹੁਣ ਪਾਲ ਪਲੋਸ ਕੇ...!''

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੋਭ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਰੜਕ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ।

''ਬੰਦਾ ਕਦੇ ਇਉਂ ਤਾਂ ਸੋਚੇ ਬਈ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਝੱਲਣਗੇ। ਥੋਡੀ ਥਾਣੇਦਾਰੀ, ਥਾਣਿਆਂ 'ਚ ਚੱਲ ਗਈ।''

''ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ। ਸਾਲਾ ਘੀਚਰ ਜਿਆ ਮੈਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ! ਘੂਰਦਾ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਲਾ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਆਈ.ਜੀ. ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।''

''ਚੱਲ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਦੇਖਣ ਭਾਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਰਜ ਐ?''

''ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਜਾਣਾ! ਪਾਲ ਦਿੱਤੇ-ਪੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ! ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀ ਜਾਂਦਾ ਐ! ਉਥੇ ਇਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਸਰੂ! ਸਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਘੂਰਦੇ ਐ! ਮੈਥੋਂ ਨ੍ਹੀ ਬਣਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਬਣਾ ਲਉ! ਡੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗਭਰੂ ਐ! ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦੇ-ਦੇ, ਹੁਣੇ ਤੋਂ, ਆਪਣਾ ਹੀਲਾ ਵਸੀਲਾ ਸੋਚਣ! ਕੁੜੀ ਮੈਂ ਆਪੇ ਵਿਆਹ ਦਿਆਂਗਾ।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਇਸ ਨੇ ਤਾਂ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ, ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਮੁੜਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਆਪਦੀ ਘੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਭੂਆ ਕੋਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਆ ਦੇ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਉਸ ਵਰਗੇ ਹੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਸੀ। ਹਾਰ ਕੇ ਉਹ ਆਪ ਘੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਈ। ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਖਾਂਦੀ ਰਹੀ, ''ਜੇ ਉਥੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਫੇਰ ਕੀਹਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸੀ ਆਖਾਂਗੇ। ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਉਹਨੇ ਰੰਜ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਏਸ ਕੰਜਰ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਏਹੀ ਖੇਹ ਸੁਆਹ ਉਡਾਈ ਐ।''

ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ 'ਤੇ ਟੈਂਪੂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਰੀ, ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਭੈਅ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਿਆ। ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਵੇਖਿਆ, ਉਹਦੀ ਨਣਦ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਥਲਾ ਪੇੜਾ ਪਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਹ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉੱਠੀ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਬਾਕੀ ਲਾਣਾਂ?''

''ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਪਿਉ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਨਿੱਕਾ-ਮੋਟਾ ਸੌਦਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਅੱਜ ਬੰਦ ਐ। ਆਂਹਦੇ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਮਰ ਗਿਆ। ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਖੇਤ ਗਏ ਹੋਏ ਐ।''

ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਕੇ ਉਸ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ''ਹੋਰ ਬਾਈ ਹੋਰੀਂ ਰਾਜੀ ਨੇ?''

''ਬਾਈ ਬੀਬੀ ਤੇਰਾ, ਚੰਗਾ ਖਾਂਦਾ ਐ, ਮੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਐ।''

''ਕਿਉਂ?''

''ਕਿਉਂ ਕਾਹਦੀ? ਤੈਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੁਸ ਦੱਸਿਆ?''

''ਨਾ-ਆਂ । ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।'' ''ਮਖ ਅੱਗੇ ਵੀ ਭਾਬੀ ਆ ਈ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ, ਗੁਰਮੀਤ ਹੋਰਾਂ ਕੋਲੇ! ਊਂ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਰੂਹ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਸੋਚਾਂ ਅੜਿਆ ਮੁੰਡਾ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗੂ ਟਪੂੰ ਟਪੂੰ ਨੀ ਕਰਦਾ।''

''ਟਪੂੰ ਟਪੂੰ ਬੀਬੀ ਕੀ ਕਰੇ, ਘਰ ਤਾਂ ਚੱਤੇ ਪਹਿਰ ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਕੁੱਜੀ 'ਚ ਕਾਨਾ ਪਾਈ ਰੱਖਦਾ ਐ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੁਸ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਆਂ, ਚੋਰ ਦੀ ਮਾਂ, ਕੋਠੀ 'ਚ ਮੂੰਹ।''

''ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੋਊ, ਐਨਾ ਕਲੇਸ਼ ਕਾਹਤੋਂ ਕਰਦਾ ਐ।''

''ਖਬਰੈ।'' ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਮੂੰਹ ਵੱਟ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਪਤਾ ਨੀਂ ਕੀ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਚੜਦੈ, ਪੀ ਲੈਂਦਾ ਐ, ਮੂਹਰਿਉਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਡਰਦਾ ਕੋਈ ਬੋਲਦਾ ਵੀ ਹੈ ਨੀ! ਕਦੇ ਤਾਂ ਅੱਕੇ-ਥੱਕੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕੁਸ਼ ਨਿਕਲ ਈ ਜਾਂਦਾ ਐ। ਬਈ ਰੱਬ ਦਿਆ ਬੰਦਿਆਂ, ਤੂੰ ਕਦੇ ਤਾਂ ਸੋਚ, ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਬਸ ਆਪਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਹੀ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਐਂ।''

''ਭਾਬੀ, ਊਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਲੱਗੂਗਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ। ਉਦੋਂ ਤੂੰ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ! ਨੌਕਰੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਐਬ ਢਕੇ ਗਏ। ਸੁਰਮੁਖ ਤੇ ਜਗਦੇਵ ਤਾਂ ਬਾਹਲੇ ਈ ਸਿਆਣੇ ਸੀ! ਇਹਨੇ ਜਿਉਂ ਬੀਹੀਆਂ 'ਚ ਖੂੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਕੁੱਤੇ ਭਕਾਈ ਕਰਦੇ ਫਿਰਨਾ, ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਘਰ ਮੁੜਦਾ! ਫੇਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਾ, ਖਾਣ ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਭਾਲਣਾ! ਬੇਬੇ ਨਾਲ ਹੂਰਮ ਹੂਰੀਂ! ਕਿਤੇ ਇਕ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੁੜੇ ਭਾਬੀ, ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਕੇਰਾਂ ਬੇਬੇ ਦਾ ਗਲ ਘੁੱਟ ਦਿੱਤਾ! ਉਹ ਰੁੱਸ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ, ਬੇਬੇ ਆਖੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਰ ਜਾਣੈ। ਮਸਾਂ ਉਹ ਟਿਕਾਈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਤਾਂ ਬੀਰ ਇਹ ਸੀ।''

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਤਿੰਨੇ ਮੁੰਡੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਵੱਡਾ ਗੁਰਮੀਤ ਕਾਲਿਜ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ, ਛੋਟਾ ਦਸਵੀਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਮਾਮੀ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਨਹੀਂ ਉਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਤੋਰਦੇ।

ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਘਰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਖਣ 'ਤੇ ਬੋਲਿਆ,

''ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਉਥੇ ਹੈ ਈ ਕੀ? ਜੁੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਹੋਈ ਐ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਿਉਂ ਸੁਰਤ ਆਈ ਐ ਛਿੱਤਰ ਹੀ ਖਾਧੇ ਐ। ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦੇ।''

''ਨਾ ਖਾਵੋ ਭਾਈ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਰੋਸ ਭਰੀ ਪਰ ਨਰਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ''ਵੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਹੈਂ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਕੀਹਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸਾਂ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਰੋਸਾ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦਿਨੇ ਓਂ। ਪੇਕਿਆਂ ਵਿਚ ਏਨੀ ਪੁੱਜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਇਹਨੂੰ ਬਹਿੰਦਾ ਟੁੱਕ ਹਜ਼ਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।''

''ਮਾਮੀ, ਮਾਮਾ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਐ?'' ਗੁਰਮੀਤ ਨੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਕੀ ਪਤਾ ਭਾਈ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਡੂੰਘਾ ਹਉਕਾ ਭਰਿਆ, ''ਰੱਬ ਈ ਜਾਣੇ! ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ।''

''ਊਂ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।'' ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਆਖਿਆ, ''ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੂਹੜ ਚੱਕੀਏ ਵਜ਼ੀਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ, ਗੱਲ ਬੜੀ ਮਠਾਰ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।''

''ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਬਥੇਰਾ ਦਾਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਐ ਘਰ ਪਾੜ ਪਾੜ ਖਾਂਦਾ ਐ।''

''ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਆਪੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਤੋਰ ਲਵੋ।''

''ਬਾਈ ਕੰਮ ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਤੋਰ ਲੈਣ?'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਨਣਦੋਈਏ ਵਲ ਮੁੜਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਕੰਮ ਕੋਈ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਕਰਨ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੰਜੇ ਤੇ ਸਰਾਲ ਵਾਂਗੂ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਐ।''

''ਇੰਦੌਰ ਜਗਦੇਵ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਗੁੱਡੀ ਵਿਚ ਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਲਵੇ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨਹੀਂ ਬੋਲੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉਹ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦਿਉਰ ਨੂੰ ਉਹ ਠੱਗ ਸਮਝਦੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ, ਸੁਰਮੁਖ ਤੇ ਜਗਦੇਵ ਨੇ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਸਾਰਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

''ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਜਦੋਂ ਪਾਊਗਾ ਬਾਈ ਉਦੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾਊਗੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਹਨੀ ਆਂ, ਇਹ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਭਾਲ ਲਵੇ।''

''ਕੰਮ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਹਿ ਗਏ।'' ਨਣਦੋਈਏ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ, ''ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਪੱਤੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਐ?''

''ਫੁਫੜ ਜੀ,'' ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਜਲਾਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ਕੋਈ ਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੇ। ਇੰਜਣ ਖਰੀਦਿਆ ਉਹ ਵੀ ਰੋ ਪਿੱਟ ਕੇ। ਲੋਕ ਮੋਟਰਾਂ ਲੁਆਈ ਜਾਂਦੇ ਐ ਏਥੇ...।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ, ਸਾਰਾ ਘਰ ਭਰਿਆ ਭਰਿਆ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਝਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਫੇਰ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਅਖੀਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।

ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਦੋ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦਾ। ਇਕਰਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਹਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਲਈਆਂ। ਹਾਰ ਕੇ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦਾ ਮੱਥਾ ਠਣਕਿਆ ਮੁੰਡਾ ਸਦਾ ਲਈ ਹੱਥੋਂ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਧਰਵਾਸ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ,

''ਕੋਈ ਨਾ, ਕਿਹੜਾ ਓਪਰੇ ਥਾਂ ਐ! ਆ ਜੂਗਾ ਮਹੀਨੇ ਖੰਡ ਤਾਈਂ।'' ਰਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਿਆਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਗਲਾਸ ਮੇਜ਼ ਉਤੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਹੁਣ ਤੂੰ ਸੱਚੀ ਸੁਣਨੀ ਐ। ਸਾਰੀ ਤਾਣੀਂ ਉਲਝੀ ਐ ਇਹਦੇ ਸਿਰੋਂ।''

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਵੱਡਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਾਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਗੁੱਡੀ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਕੰਡਿਆਲੇ ਟਹਿਣਾਂ ਵਿਚ ਫਸਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਇੰਜ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਵੇ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਵਰਗੇ ਘਾਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅੱਜ ਤੋਂ 23-24 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਾਰਤਾ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਨਰਸਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਹੀ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕ ਲੜਕੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿਚੋਂ ਭਤੀਜੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਚੰਗੇ ਸਾਦੇ ਪੁੱਜਦੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਰਸਿੰਗ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਖਬਰ ਦੀ ਭਿਣਕ ਜਦੋਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਕੋੜਮੇ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਦੇ 35-40 ਬੰਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਬੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰਾਇਫਲਾਂ ਫੜੀ ਜੀਪਾਂ 'ਤੇ ਆਏ ਤੇ ਉਸ ਕੂੰਜ ਵਾਂਗ ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜੀਪ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਲੜਕੀ ਬੜੇ ਰੋਹ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਲਲਕਾਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਮੇਰੇ... ਨੂੰ ਆ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਫਿਰ ਵੇਖਿਓ, ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ 'ਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਓ। ਪਰ ਕਿਸ ਨੇ ਸੁਣਨੀ ਸੀ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੀ ਹਾਲ-ਪਾਹਰਿਆ। ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸੀ.ਐਮ.ਓ. ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਜੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲੇ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਗੱਡੀਆਂ ਅਲੋਪ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੁੰਨ-ਮਸਾਨ ਪੈ ਗਈ।

ਚਾਂਦ ਵਲੋਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਨੇਹਾ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਫਿਜ਼ਾ

ਜਦੋਂ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਉਸ ਨੇ ਅੱਕੀ ਪਲਾਹੀਂ ਹੱਥ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਜਾ ਖੜ੍ਹਕਾਇਆ। ਤਰੀਕਾਂ ਪਈਆਂ, ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਲੜਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਈ ਉਹ ਭੱਜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਗਲ਼ ਚਿੰਬੜ ਗਈ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਹੋਰੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਤੋਰਿਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਉਸ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭਿਣਕ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸੱਚੇ ਪਿਆਰ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਵੀ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਤੋਂ ਚਾਂਦ ਬਣੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਾਰੇ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ ਫਿਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭਜਨ ਲਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਵਰਗਲ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੇਖਣਾ ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੱਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁੰਨੂੰ ਨੂੰ ਬਲੋਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ ਫੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਜੇ ਪੁੰਨੂੰ ਹੀ ਬੇਵਫਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਲਈ ਫਿਜ਼ਾ ਬਣੀ ਸੱਸੀ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਲਮੀ ਪਾਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਜਨਾਜ਼ਾ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੰਵਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਰਾਹ ਵੀ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਦਾ ਅੰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਨਿਕਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸੱਚੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਕੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

300 ਸਾਲ-ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ

ਕਈ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਇਕ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ. ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਜਸ਼ਨਾਂ ਮੌਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਕਈ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਉਤੇ ਉਂਗਲ ਧਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਾਰਾ ਕਾਫਲਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੇਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮੋਢੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬੰਦਾ ਕਈ ਘੰਟੇ ਲੇਟ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੋਢੀ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਾ ਰੱਖਣਗੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੌਣ ਰੱਖੇਗਾ?

ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰਾਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਮਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਬੀਬੀਆਂ-ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੋਣਾ ਪਿਆ। ਲੰਗਰ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਬਿਆਂ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਕਵਾਨ ਪੱਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਸੱਠ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਪਕਵਾਇਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਫਰਕ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜਗੀਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਸੰਗਤ ਆਸਰੇ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਬੇਪਨਾਹ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗੱਫੇ ਭੇਜੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਏ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਪਨਾਇਆ ਹੈ? ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕੁਝ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਕੁਝ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਚਮਕਾਉਣ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਬਣ ਗਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਸੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣ ਦੀ, ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਜਾਵਾਦ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ।

-ਪਰਦੀਪ ਕੌਰ

ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨੌਜੁਆਨ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਥੱਲਿਓਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਫਾਈਜਰ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਮੋਟਰ ਸਿਟੀ 'ਡਿਟਰਾਇਟ' ਦੀਆਂ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜੀ.ਐਮ. ਅਤੇ ਕਰਾਈਸਲਰ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਫੰਡ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਵਿਚ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਵਾਲੀਏ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਜਿਸਨੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਡੇਗਿਆ, ਉਹ ਹੈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚਾ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਨੂੰ 'ਕੀ ਸਟੇਟ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਇਹ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਸਰਹੱਦੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਡਰਲ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਹੁਣ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਮਗਰੋਂ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਬਣੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਟੀਨ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰਸ਼ਿਪ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੈਸਟ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਫ਼ਖ਼ਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਏਰੀਏ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਐਕਸਪਰਟਸ, ਲਾਇਰ, ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸਮੈਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸੇ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ' ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟਾਮ ਸਵਾਜ ਨੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸਮੈਨ ਬਣਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਆਪਣਾ ਰੁਖ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਲਈ ਕਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ 70 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 'ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ' ਵਲੋਂ ਕਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੈਂਡ ਸਕੇਪਿੰਗ, ਅਖ਼ਬਾਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜਾਂ ਪੇਂਟਿੰਗ ਆਦਿ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ 25000 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਬਣਾ ਲਏ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕ ਅੱਛਾ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦਾ ਇਕ 19 ਸਾਲਾ ਜੋਅ ਪੋਹਲਨ ਅੱਜ ਹਾਫ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਐਂਟਰਪਰਿਨਿਓਰ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਬਾਹਰ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਕਲਚਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਪ ਹੀ ਬੌਸ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਕਸਦ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੱਕ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਗਰੈਂਡ ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਸੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਹੋਵੇਗੀ।

-ਡੀ.ਐਸ. ਮਾਂਗਟ
ਕੈਲਮਾਜ਼ੂ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)

ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ, ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ

ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਫਲ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ''ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ।'' ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਥਾਵਾਚਕ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸਾ ਕਰੋਗੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਭਰੋਗੇ, ਜੈਸਾ ਬੀਜੋਗੇ ਤੈਸਾ ਵੱਢੋਗੇ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਖੁਦ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਚੱਕੀਆਂ ਪੀਸਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਤੱਤੀਆਂ ਲੋਹਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ 'ਨੌਂਵੇਂ' ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਸ ਕਟਾਉਣਾ ਪਿਆ।

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਵਾਰੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਪਨੇ, ਆਦਰਸ਼ ਤੇ ਇਛਾਵਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹਉਮੈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ''ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੋਗ ਹੈ। ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸ ਮਾਹਿ।''

ਈਰਖਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਔਗੁਣ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇੰਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿੰਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੜਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸੜਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਪਾਪੜ ਵੇਲਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਚੰਗਾ ਬਣਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਔਗੁਣ ਦਸੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਔਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੱਥਕੰਡੇ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਕਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗਲ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਿਤੇ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਗਲਤ ਚੋਣ ਵੀ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜੋੜੀਆਂ ਜੱਗ ਥੋੜੀਆਂ ਨਰੜ ਬਥੇਰੇ। ਜਿਥੇ ਤੀਵੀਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜੋੜ ਨਹੀਂ, ਉਥੇ ਹੋਰ ਨਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਢਾਂਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਇਨਸਾਫ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸਮਾਜ ਤੋਂ 'ਬਾਗੀ' ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਲਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘੁੱਗੀ ਕਦੀ ਵੀ ਕਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਡਦੀ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰਲਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਰੋਗੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕਲੇਸ਼ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦਦੈ ਦੋਸਿ ਨ ਦੇਉ ਕਿਸੈ, ਦੋਸਿ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ'

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੁਨਾਮੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਭੂਚਾਲ, ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਤਬਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਜੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁੱਖ ਡਿੱਗੇ-ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਮੌਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੁੱਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਨ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੁਕਰਮ ਦਾ ਫਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਇਛਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਅਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁਲੀ, ਗੁੱਲੀ, ਜੁੱਲੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜਾਨ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ,
ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ

ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿੰਗ ਨਹੀਂ-ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ

ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੀ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਆਈਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਬਤੌਰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਜਾਂ ਸਟਾਰ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇੰਨਾ ਕੰਫਰਟੇਬਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਜੋ ਇੰਨਾ ਕੰਫਰਟੇਬਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦਾ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਲੈਦਰ ਦੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ, ਜੈਂਡ ਬ੍ਰੈਸਲੇਟਸ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲੇ ਬੂਟ, ਗੱਲ ਕੀ ਅਕਸ਼ੈ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ 'ਕੂਲ' ਲੱਗਣ ਲੱਗਦੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਅਕਸ਼ੈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬਿੰਦਾਸ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਲਮ 30 ਕਰੋੜ ਜਾਂ 71 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਝ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਵਰਗਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕਿੰਨਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਚ ਮੇਰੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹੋ ਨਾ ਤੁਸੀਂ? ਮੈਂ ਓਨੇ ਰੁਪਏ ਹੀ ਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਫਿਲਮ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਕ ਹਾਥੀ ਲਈ ਡੱਬ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਪਰਸੈਪਟ ਪਿਕਚਰਸ ਤੋਂ 71 ਕਰੋੜ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ?

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬਸ ਓਨਾ ਹੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਲਈ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦੈ। ਆਦਮੀ ਬਸ ਇਕੋਨਮੀ ਨਾਲ ਹੀ ਚੜ੍ਹ-ਉਤਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਹਾਂ। ਯਕੀਨ ਮੰਨੋ, ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਫਲ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਵਾਂਗ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਣਾ-ਫੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 'ਸਿੰਘ ਇਜ਼ ਕਿੰਗ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਕਿੰਗ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਤਾਰੀਫ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਡਰਾਉਣੀ ਵੀ ਹੈ। ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤਾਰੀਫ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮਿੱਠੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਤਾਰੀਫਾਂ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਦੀ ਲਕੀਰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਮੇਰੀਆਂ ਅਜੇ ਕਾਫੀ ਫਿਲਮਾਂ ਆਉਣੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ।

ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ 'ਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਕ ਲੱਕੀ ਟਾਈਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਬ੍ਰੈਡ ਪਿਟ, ਡੇਨੀਅਲ ਕ੍ਰੇਗ ਜਾਂ ਅਲ ਪਚੀਨੋ ਤੱਕ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੇਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ।

ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਗ ਅਖਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹਰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਵਲ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਜ਼ਤ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਹੀ ਇਨਸਾਨ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਨੇ ਕਿੰਨਿਆਂ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿੰਗ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ।

ਕਾਮੇਡੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਣ-ਧੋਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਆਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਐਵਾਰਡਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਮੇਡੀ ਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ 'ਬੈਸਟ ਐਕਟਰ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਸਾਲ ਦਾ ਬੈਸਟ ਐਕਟਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਣ ਲਾਇਕ ਐਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀਰੋ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦੈ?

ਬਤੌਰ ਐਕਟਰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਖੈਰ, ਉਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਡਾਂਸ ਸਟੈੱਪਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਬਾਕੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਫਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਤਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸ਼ਰਣ 'ਚ ਜਾਓ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖੋ, ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਇਕ ਹੱਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬੈਠ ਕੇ ਉਹ ਸਭ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਰੂਪੀ ਬਲਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਇਕ ਮਰਦ ਵਾਂਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਖੋਹੀ ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਦੀ ਫਿਲਮ

ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਤੇ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆਪਸੀ ਅਣਬਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਨਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੀ ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਜਿਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਐਕਟਰ ਬਿਲੀ ਜੈਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਫਰ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਬਣੇ ਤਬੁਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਕਰੀਨਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਕਰੀਨਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਲੱਗੀ, ਤਾਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਹੜਪ ਲਈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਰੀਨਾ ਡੇਟਾਂ ਵਗੈਰਾ ਐਡਜਸਟ ਕਰ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਭਿਣਕ ਲਗ ਗਈ। ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ! ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਤਬੁਨ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰਿਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਬਦਲਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਬਹਰਹਾਲ, ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੀਨਾ ਨਾਲ ਉਸਦੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵਧਣਗੀਆਂ ਹੀ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕਰੀਨਾ ਵੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਮੌਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਮਨੀਸ਼ਾ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ

'ਕਿਡਨੈਪ' ਵਿਚ ਸੈਕਸੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਦਿਸੀ ਮਨੀਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ 'ਅੱਬਾਜੀ ਕਾ ਕੂੰਆਂ' ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੋਰੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏਗੀ। ਸ਼ਿਆਮ ਬੇਨੇਗਲ ਦੀ ਇਸ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮਨੀਸ਼ਾ ਦੀ ਦਿੱਖ ਕੁਝ ਉਦਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਦਾਂ 'ਵੈਲਕਮ ਟੂ ਸੱਜਨਪੁਰ' ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਰਾਓ ਦੀ ਸੀ। ਮਨੀਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਅੱਬਾਜੀ...' 'ਚ ਦਿਵਿਆ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਰਵੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਬੋਮਨ ਇਰਾਨੀ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸੱਚੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਚਰਚਿਤ ਨਾਵਲ 'ਨਰਸੈਯਾ ਕੀ ਬੀਵੀ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਅਤੇ ਡਾਇਲਾਗ 'ਵੈਲਕਮ ਟੂ...' ਫੇਮ ਅਸ਼ੋਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆ ਬਾਲਨ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਦਾ ਜਾਦੂ

ਵਿਦਿਆ ਬਾਲਨ ਆਪਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਇਸ਼ਕੀਆ' ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਨਸੀਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਟ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਨਰਵਸ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ। ਆਖਿਰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਦਿਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਜੰਮ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ

ਉਸਨੇ ਨਸੀਰ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਾਲ ਨਸੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਸੀਰ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦਿਆ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਪੇ-ਤੁਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸੀਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂ ਚਲਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਵਿਦਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਿਆ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਅਜੀਬੋ ਗਰੀਬ ਹਨ ਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ 'ਪਾ' ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ 'ਚੇਨਾਬ ਗਾਂਧੀ'।

ਅਜੇ ਦਾ ਫਾਰਮ-ਹਾਊਸ ਡੇਰਾ

ਅਜੇ ਦੇਵਗਨ ਨੇ ਜੁਹੂ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਜਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜੇ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਲੰਡਨ ਡ੍ਰੀਮਜ਼' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਜਤ ਦੇ 'ਐਨ ਡੀ' (ਨਿਤਿਨ ਦੇਸਾਈ) ਸਟੂਡੀਓ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੁਹੂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰਜਤ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੇ ਕਈ ਘੰਟੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬਣੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਹਾਊਸ 'ਚ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ। ਸੁਣਿਆ ਹੈ 'ਲੰਡਨ...' ਵਿਚ ਅਜੇ ਦੇ ਜੋੜੀਦਾਰ ਸਲਮਾਨ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਵੀ ਕਰਜਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ-ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਆਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਹੋਟਲ 'ਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਦੇਵ ਨੇ

ਫਿਲਮ 'ਸਲੱਮਡੌਗ ਮਿਲੇਨੀਅਰ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਹੀ ਚਰਚਾ 'ਚ ਆ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਚਰਚਾ ਮਿਲੀ, ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੁਖ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੂੰ। ਗੋਲਡਨ ਗਲੋਬ ਐਵਾਰਡ ਜਿੱਤਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਇਹ ਫਿਲਮ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇਵ ਪਟੇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਕਾਫੀ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ੋਅ 'ਸਕਿਨਸ' ਦੇ ਮੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸੀ। 'ਸਲੱਮਡੌਗ....' ਦਾ ਮੇਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਵੱਡੇ ਸੁਫਨੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਅੱਲ੍ਹੜ ਦਾ ਸੀ।

ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਡੈਨੀ ਬਾਇਲ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ 'ਚ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਧਾਰਾਵੀ ਦੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਂਜ ਮੈਂ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਇਕ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਟਲ 'ਚ ਇਕ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮੇਰੀ ਜਨਰਲ ਨਾਲੇਜ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ 'ਚੋਂ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਵਾਲ 'ਚ 50-50 ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਲੈਂਦੇ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਗੁਜਰਾਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਗੁਜਰਾਤੀ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਡਾਂਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਡਾਂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਂਸ ਪਸੰਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਫਰੀਦਾ ਪਿੰਟੋ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਰੀਦਾ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਡਾਂਸ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ।

ਰੀਲ ਨਹੀਂ, ਰੀਅਲ ਲਾਈਫ ਦੀ ਵੀ ਹੀਰੋ ਅਸਿਨ

ਅਸਿਨ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 'ਗਜਨੀ' ਵਿਚ ਦੇਖ ਹੀ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਜਿਥੇ ਉਹ ਇਕ ਰਿਸਕ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਝਲਕ ਰੀਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਰੀਅਲ ਲਾਈਫ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਿਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਦਿਸਿਆ। ਬੱਚਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸਿਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚੋਂ ਛਲਾਂਗ ਲਗਾਈ, ਬੈਰੀਅਰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲਿਓਂ ਹਟਾਇਆ। ਵੈਸੇ ਇਸ ਦਲੇਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ, ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜਲਦੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੱਟ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਥ ਸੁੱਜ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਸੋਜ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਡ੍ਰੈਸ ਪਾ ਕੇ ਫੋਟੋ ਸ਼ੂਟ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਚਲੋ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਅੱਗੇ ਇਨਸਾਨ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਅਸਿਨ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। 'ਗਜਨੀ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ 'ਗਜਨੀ' ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਆਸਮਾਨ ਵਿਚ ਉਡਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਸਿਨ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅੱਕੀ ਨਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀਆਂ ਹੀਰੋਇਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਿਨ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

HUGE
SAVINGS
Great programming packages starting at
$9 99 mo
For 6 months
with commitment
American Gangster
Hannah Montana
National Treasure: Book of Secrets
Employee of the Month
plus many more
Sign up today and save $580
• 5 Premium Movie Channels from cinemax for a Penny for a Year (a $155 value)
• FREE Activation* (a $99 value)
• FREE DishHOME Protection Plan* for 9 Months (a $53 value)
• FREE Standard Professional Installation (up to 4 rooms)
• FREE HD DVR Upgrade ($5.98/mo DVR Service fee applies)
Best HD DVR Available – Better than TiVo® (cnet.com review 2/19/08)
*Requires commitment.
Local Channels Add to any package $5.00/mo
abc NBC FOX
where available
FREE
OVER 15 PREMIUM MOVIE CHANNELS
INCLUDING HBO
FOR 3 MONTHS
with commitment
Call today and be ready for the digital transition!
DVR UNLIMITED
Toll: 1-800-780-0032
dish NETWORK®
AUTHORIZED RETAILER
Programming offers: Require participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After promotional periods, customer must downgrade or then-current prices will apply. 6-Month Programming Credit: Requires subscription to qualifying programming. Customer receives a credit for each of the first 6 months. Credit amount will depend on programming package selected. 3-Month Premium: Customer receives a credit for each of the first 3 months.
Digital Home Advantage: Restrictions apply, including credit approval and monthly fees for receivers. Early cancellation fee applies. DISH Network retains ownership of equipment. Limit 4 tuners per account. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $5.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Cinemax offer: Requires AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed.Offer ends 7/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local Channels packages by satellite are only available to customers who reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO® and Cinemax® are service marks of Home Box Office, Inc. Starz® and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC. National Treasure: Book of Secrets © Disney Enterprises, Inc. and Jerry Bruckheimer, Inc. All Rights Reserved.

NOW SEND MONEY TO INDIA!

Lucky

LUCKY MONEY

ਲੱਕੀ ਮਨੀ

Send Money Worldwide

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਪੈਸਾ ਭੇਜੋ

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਵੀ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ

www.luckymoney.com

BEST SERVICE FEE
ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਸਰਵਿਸ ਫੀਸ

BEST SERVICES AVAILABLE
ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ

Door to Door — ਘਰ ਤੋਂ ਘਰ ਤੱਕ

Bank to Bank — ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਤੱਕ

Pick Up At
Any Authorized Agent — ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਚੁੱਕੋ

1-800-789-3783

MasterCard VISA

Debit Card / VISA / Master Card Accepted

Main Office
1028 Mission Street
San Francisco, California, 94103
(415) 864-8367

Licensed in 13 States

California Hawaii Alaska Nevada
Florida Arizona Texas Illinois Virgina
Washington New Jersey Mississippi New York

Over 100 Branches and Agents Worldwide!

Including
Australia Cambodia Hong Kong Taiwan Guam